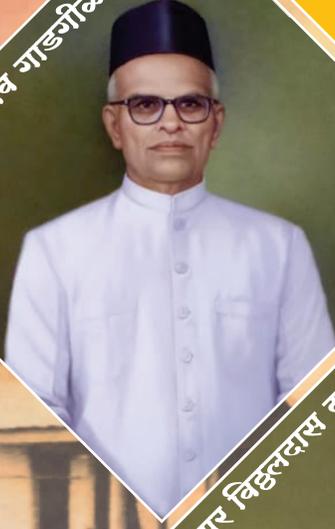
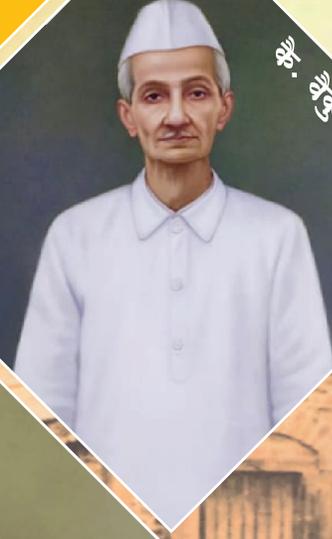

प्रा. धनंजयराव गाडगीळ

कै. वैकुण्ठभाई मेहता

सर विठ्ठलदास ठाकरसी

या धुरिणांच्या कल्पनेतून साकारलेली राज्याची शिखर बँक

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

शेड्युल्ड बँक

शिखर सक्षम सहकाराचं

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

वार्षिक अहवाल
२०२०-२०२१

मा. ना. श्री. उध्वजी ठाकरे
मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. ना. श्री. अजितदादा पवार
उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. ना. श्री. बाळासाहेब पाटील
सहकार मंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. ना. श्री. विश्वजीत कदम
सहकार राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

मुंबई क आगल
२०२०-२०२१

विद्याधर अनास्कर
प्रशासक

डॉ. अजित देशमुख
व्यवस्थापकीय संचालक

श्री. दिलीप दिघे
सरव्यवस्थापक

श्री. अनंत भुईभार
ओ.एस.डी (सरव्यवस्थापक)

माननीय प्रशासक यांचे मनोगत

विद्याधर अनास्कर
माननीय प्रशासक

सन्माननीय सभासद, बंधू आणि भगिनिंनो ...
सप्रेम नमस्कार,

बँकेच्या शतकोत्तर दशपूर्ती वार्षिक सर्वसाधारण सभेमध्ये आपले स्वागत करताना मला मनस्वी आनंद होत आहे. यावर्षीच्या अहवाल मुखपृष्ठावर बँकेचे संस्थापक अध्यक्ष सर विठ्ठलदास ठाकरसी, महाराष्ट्र राज्याच्या निर्मितीनंतरचे पहिले अध्यक्ष, प्रा.धनंजयराव गाडगीळ आणि अनेक वर्ष कार्यकारी संचालक म्हणून बँकेची धुरा यशस्वीपणे संभाळणारे वैकुंठभाई मेहता, या सहकार धुरिणांना स्थान देत सहकार चळवळीविषयी त्यांचे विचार, आचार व नैतिक तत्वांचा जागर करण्याचा प्रयत्न बँकेने केला आहे.

होय, सहकाराच्या दृष्टिने अडचणीच्या या कार्यकाळात या सहकारातील धुरिणांचे विचारच सहकार क्षेत्राला नवी उभारी देतील याचा मला विश्वास वाटतो. सहकार टिकला पाहिजे, वाढला पाहिजे व सक्षमही झाला पाहिजे, यावर कोणाचेच दुमत असू शकत नाही. मात्र त्यासाठी बँकेच्या व्यवस्थापनाबरोबरच कर्जदार सभासद व इतर हितचिंतकांनीही सहकाराच्या मूळ तत्वांचे, सहकाराला अभिप्रेत असलेल्या आर्थिक शिस्तीचे पालन करणे ही काळाची गरज आहे. सहकारी संस्थांचे सभासद आणि प्रशासन यांची भूमिका एकमेकांना पूरक असली पाहिजे.

सहकारी संस्थांनी सभासदरूपी ग्राहक हा साध्य मानून जसे कार्यरत राहिले पाहिजे तसेच सभासदांनीही व्यवस्थापनाशी सहकाराच्या भूमिकेत राहिले पाहिजे. व्यवस्थापन आणि सभासद यांच्यामधील संबंध म्हणजेच 'सहकार' होय. परस्पर सहकार्य हाच सहकाराचा आत्मा आहे.

प्रा. धनंजयराव गाडगीळ, वैकुंठभाई मेहता, विठ्ठलदास ठाकरसी यांनी सहकाराची मूळ तत्वे विशद केली. त्यानंतर अनेकांनी परिश्रमपूर्वक सहकाराची रुजवण केली. सहकाराचा रथ ऊसमळे ओलांडून कपाशीच्या क्षेत्राला भिडला. पुढे सहकारी बँका, पतपेढ्या, गृहनिर्माण संस्था यांनाही सहकाराचा वरदहस्त लाभला. ज्या गोष्टी सरकारला अशक्य झाल्या त्या सहकाराला शक्य झाल्या, याचे प्रमुख कारण म्हणजे घटक सभासदांचा क्रियाशील सहभाग होय.

आपणांस मनासारखे कर्ज मिळाले तरच बँक चांगली व न मिळाल्यास व्यवस्थापन वाईट, ही भूमिका सभासदांची असू नये. व्यवस्थापनास दोष देण्यापूर्वी त्यांची भूमिका समजून घेणे हे प्रत्येकाचे कर्तव्य असले पाहिजे. आपल्या संस्था अडचणीत येऊ न देणे हे व्यवस्थापनाबरोबर सभासदांचेही कर्तव्य आहे. त्यासाठी मनमोकळेपणाने व पारदर्शितपणे एकमेकांच्या अडचणी विशद करत, त्यातूनच मार्ग काढणे हेच सहकाराला अभिप्रेत आहे.

कर्जदार सभासदांचा व्यवसाय अडचणीत येणे, हे संबंधित सभासदाबरोबर बँकेचेही अपयश आहे. त्याच्या व्यवसायाचे वेळोवेळी मूल्यमापन करून त्यास योग्य सल्ला व दिशा दाखविणे हे बँकेचे कर्तव्य आहे. बँकेचा सल्ला हा व्यवसायातील अडथळा न समजता त्याकडे सकारात्मकतेने पाहणे हे सभासदांकडून अपेक्षित आहे.

यासाठी सभासद व व्यवस्थापन यांच्या मानसिकतेत व दृष्टित आमलाग्र बदल आणण्यासाठीच वर उल्लेख केलेल्या सहकार धुरिणांचे कायम स्मरण व त्याद्वारे त्यांच्या विचारांचे आचरण होण्यासाठीच त्यांच्या तैलचित्रांचे अनावरण दि.११ ऑक्टोबर २०२१ रोजी म्हणजेच बँकेच्या ११० व्या वर्धापन दिनानिमित्त सहकाराचे आजचे खंदे समर्थक आदरणीय मा.मुख्यमंत्री, श्री.उध्दवजी ठाकरे, सहकाराचे आधारस्तंभ आदरणीय श्री.शरदचंद्रजी पवारसाहेब व केंद्रिय मंत्री, श्री.नितीनजी गडकरी व इतर मान्यवरांच्या उपस्थितीत बँकेच्या सहकार सभागृहामध्ये करण्याचे व्यवस्थापनाने ठरविले आहे.

कळावे,

आपला विश्वासू,

विद्याधर अनास्कर
प्रशासक

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

ऑडीट वर्ग 'अ'

मुख्य कार्यालय

सर विठ्ठलदास टाकरसी स्मृती भवन,
९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट,
मुंबई - ४०० ००९.
नोंदणी क्र.३५९/१९६१ दि. १.५.१९६१
दूरध्वनी : २२८७६०१५ ते २०,२२८००५००

प्रशासकीय कार्यालय

वाशी - नवी मुंबई

प्रादेशिक कार्यालये

१. नागपूर २. औरंगाबाद ३. नाशिक
४. पुणे ५. कोल्हापूर ६. नांदेड

GST NO. 27AAAAT4066A1ZT

PAN NO. AAAAT4066A

सीटीएस सेंटर्स

१. मुंबई २. नागपूर ३. औरंगाबाद ४. नाशिक ५. कोल्हापूर ६. सोलापूर ७. पुणे.

एटीएम सेंटर्स

१. मुख्य कचेरी, फोर्ट, मुंबई २. बेनेट हाऊस, फोर्ट, मुंबई ३. शीव ४. चेंबूर
५. वाशी, नवी मुंबई ६. नागपूर ७. कोल्हापूर ८. पुणे ९. नाशिक १०. धुळे
११. नांदेड १२. बीड १३. सोलापूर १४. जळगांव १५. उस्मानाबाद
१६. जालना १७. परभणी १८. वर्धा.

★ शाखा ★

★ मुंबई	१८) सांताक्रुझ (पश्चिम)	१०) दिघोरी	★ विस्तारीत कक्ष
१) अंधेरी (पूर्व)	१९) शिवाजीपार्क (दादर)	११) मानेवाडा	१) जोगेश्वरी
२) वांद्रे (पूर्व)	२०) शीव	★ इतर जिल्ह्यातील	२) वाय.सी.पी. (नरिमन पॉईंट)
३) बोरीवली	२१) वर्सावा	१) औरंगाबाद	३) वाशी, नवी मुंबई
४) भायखळा	२२) विक्रोळी	२) अकोला	४) चेंबूर
५) चेंबूर	२३) विलेपार्ले (पूर्व)	३) अमरावती	
६) दहिसर	★ नवी मुंबई	४) कोल्हापूर	
७) घाटकोपर	१) वाशी	५) नाशिक	
८) गोरगांव	★ नागपूर	६) पुणे	
९) कांदिवली	१) देवनगर	७) धुळे	
१०) खार	२) धंतीली	८) बीड	
११) कुर्ला	३) धरमपेट	९) नांदेड	
१२) मालाड	४) राणाप्रतापनगर	१०) सोलापूर	
१३) मुलुंड	५) सदर	११) जळगांव	
१४) परळ	६) सिताबर्डी	१२) उस्मानाबाद	
१५) पेडररीड	७) वंजारीनगर	१३) परभणी	
१६) प्रभादेवी (दादर)	८) छीटा ताजबाग	१४) जालना	
१७) सांताक्रुझ (पूर्व)	९) बैरामजी टाऊन	१५) वर्धा	
		१६) यवतमाळ	

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

११० व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना

बँकेच्या सर्व सन्माननीय सभासदांना सूचना देण्यात येते की, बँकेची ११० वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा बुधवार, दिनांक २९ सप्टेंबर, २०२१ रोजी सायंकाळी ठीक ४.०० वाजता (भारतीय प्रमाणवेळेनुसार) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र शासन यांच्या दि. ३० जुलै, २०२१ रोजीच्या अध्यादेशानुसार व्हीसीद्वारे (Video Conference) ऑनलाईन पध्दतीने बँकेचे मा. प्रशासक यांच्या अध्यक्षतेखाली खालील कामकाजाकरीता भरेल.

विषय

१. सभासदांच्या अनुपस्थितीची नोंद घेऊन ती क्षमापित करणे.
२. दिनांक २० मार्च, २०२१ रोजी झालेल्या १०९ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेचा वृत्तांत कायम करणे.
३. बँकेच्या कामकाजाचा वार्षिक अहवाल, तसेच दिनांक ३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षाचे सनदी लेखापरीक्षकांनी लेखापरीक्षित केलेले नफा-तोटा पत्रक व त्या तारखेचा ताळेबंद स्वीकृत करणे.
४. दिनांक ३१ मार्च २०२१ अखेर झालेल्या निव्वळ नफा विभागीस व लाभांश जाहीर करण्यास मा. प्रशासक यांच्या शिफारशीनुसार मंजुरी देणे. (तपशील परिशिष्ट 'अ' मध्ये दिलेला आहे.)
५. बँकेच्या सन २०२०-२१ च्या वार्षिक लेखापरिक्षण अहवालाची नोंद घेणे. (लेखापरिक्षण अहवाल मुख्य कचेरी येथे उपलब्ध आहे.)
६. बँकेच्या सन २०१९-२० च्या लेखापरिक्षण पूर्तता अहवालाची नोंद घेणे. (लेखापरिक्षण पूर्तता अहवाल मुख्य कचेरी येथे उपलब्ध आहे.)
७. बँकेच्या सन २०२०-२१ च्या मंजूर अंदाजपत्रकापेक्षा बाबनिहाय जास्त झालेल्या खर्चास मंजुरी देणे तसेच सन २०२१-२२ चे उत्पन्न व खर्चाचे अंदाजपत्रकास मंजुरी देणे. (तपशील परिशिष्ट 'ब' मध्ये दिलेला आहे.)
८. सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षाकरीता वैधानिक लेखापरिक्षकांची नियुक्ती करणे व त्यांचे मानधन निश्चित करणे. (तपशील परिशिष्ट 'क' मध्ये दिलेला आहे.)
९. राज्य बँकेने मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या मान्यतेच्या अपेक्षेवर लागू केलेल्या 'राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना - २०२१' व त्यानुषंगाने केलेल्या कार्यवाहीस मान्यता मिळणेबाबत. (तपशील परिशिष्ट 'ड' मध्ये दिलेला आहे.)
१०. राज्य बँकेने लागू केलेल्या 'राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना- २०२१' अंतर्गत सहभागी संस्थांनी तडजोड रकमेच्या १००% भरणा केल्यानंतर सदर कर्जदारांना सुट द्यावयाच्या रकमेचे निर्लेखन करणेबाबत. (तपशील परिशिष्ट 'इ' मध्ये दिलेला आहे.)
११. मा. प्रशासक यांनी शिफारस केलेल्या उपविधी दुरुस्तीत मान्यता देणे. (तपशील परिशिष्ट 'फ' मध्ये दिलेला आहे.)
१२. मा. प्रशासक यांच्या अनुमतीने सभेपुढे आयत्यावेळी येणाऱ्या विषयांवर विचार करणे.

मा. प्रशासक यांच्या हुकूमामवरून

(डॉ. अजित आर. देशमुख)

व्यवस्थापकीय संचालक

मुंबई

दिनांक : २१ सप्टेंबर, २०२१

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

विशेष सूचना :

9. सदर सभा ऑनलाईन पध्दतीने आयोजित करण्यात येणार असल्याने सभेत सहभागी होण्यासाठी सभासदांना खालीलप्रमाणे कार्यवाही करावी लागेल.
 - 9.9 सभासद इंटरनेट सुविधा उपलब्ध असलेल्या संगणक, लॅपटॉप, स्मार्टफोनद्वारे वार्षिक सर्वसाधारण सभेमध्ये ऑनलाईन सहभागी होऊ शकतील.
 - 9.2 सभासदांनी आपल्या संस्थेचे नाव, पत्ता, सभासद क्र., मोबाईल क्र. आणि ई-मेल आयडी इत्यादी माहिती दि. 24 सप्टेंबर, 2029 पूर्वी mscbkg@mscbbank.com या ई-मेलवर तसेच लेखी स्वरूपात बँकिंग (शीअर्स) विभाग, मुख्य कार्यालय, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई, सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई - ४००००९ येथे कळवावी. जेणेकरून सभेच्या दिवशी सभेची लिंक, युजर आयडी व पासवर्ड उपलब्ध करून देता येईल आणि ते सभासद सभेमध्ये सहभागी होऊ शकतील. सभेत सहभागी होण्यासाठी आवश्यक तपशीलवार कार्यपध्दती बँकेच्या <https://www.mscbbank.com> या संकेत स्थळावर प्रसिध्द करित आहोत. अधिक माहितीसाठी श्री. राजेंद्र टी. सुर्वे, व्यवस्थापक, बँकिंग विभाग (मोबाईल क्र. ९५८८६५२२४२) व श्री. प्रमोद वाय. गरुड, सहाय्यक व्यवस्थापक, बँकिंग विभाग (मोबाईल क्र. ९९६९४००२२६) यांचेशी संपर्क साधावा.
 - 9.3 सभासद सभेपूर्वी दहा मिनिटे आधी अधिकृत लिंकद्वारे सभेसाठी जॉईन होऊ शकतील.
 - 9.4 सभासदांना विषयपत्रिकेतील विषयाबाबत प्रश्न विचारावयाचे असल्यास त्यांनी ते दि. 26 सप्टेंबर, 2029 पूर्वी mscbkg@mscbbank.com या ई-मेल आयडीवर अथवा लेखी स्वरूपात बँकिंग (शीअर्स) विभाग, मुख्य कार्यालय, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई, सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई-४०० ००९ येथे पाठवावेत.
 - 9.5 सभेस आवश्यक असलेली गणसंख्या जर सायंकाळी ४.०० वाजेपर्यंत पूर्ण झाली नाही तर सदर सभा पुढे ढकलली जाईल व अशी पुढे ढकललेली सभा त्याच दिवशी, ऑडीओ व्हिड्युअल मिन्सद्वारे सायंकाळी ४.१५ वाजता मूळ विषयपत्रिकेवरील कामकाज पार पाडण्यासाठी आयोजित करण्यात येईल. त्या सभेस गणपूर्तीची वा स्वतंत्र सूचनेची आवश्यकता राहणार नाही.
 - 9.6 काही अनपेक्षित परिस्थितीत सदर सभेचे कामकाज खंडित झाल्यास, त्रुटींचे निवारण झाल्यानंतर त्याच लिंकवर सभेचे कामकाज पुन्हा पुढे सुरु केले जाईल. कोणत्याही सभासदास तांत्रिक अडचणींमुळे सभेस जॉईन होता आले नाही तर त्यास बँक जबाबदार राहणार नाही.
2. बँकेची तबदील पुस्तके बुधवार दिनांक 22 सप्टेंबर, 2029 पासून मंगळवार, दिनांक 2८ सप्टेंबर, 2029 पर्यंत (दीव्ही दिवस धरून) बंद राहतील.
3. ज्या सहकारी संस्थांनी वार्षिक सर्वसाधारण सभेस ऑनलाईन पध्दतीने हजर राहण्यासाठी व त्या सभेमध्ये मत देण्यासाठी आपले प्रतिनिधी नियुक्त केले असतील, त्यांनी प्रतिनिधींना सदर अधिकार देण्याकरिता मंजूर केलेल्या ठरावाची प्रमाणित प्रत बँकेस सोमवार दिनांक 2७ सप्टेंबर, 2029 रोजी अथवा तत्पूर्वी पोहोचेल अशा बेताने पाठवावी. अथवा mscbkg@mscbbank.com या ई-मेल आयडीवर पाठवावी.
4. बँकेचा सन 2020-29 चा लेखापरिक्षण अहवाल व सन 20१९-20 चा लेखापरिक्षण दोष दुरुस्ती अहवाल मुख्य कचेरीत मा. व्यवस्थापकीय संचालकांचे सचिवालय विभागात कार्यालयीन वेळेत सभासदांना पाहण्यासाठी उपलब्ध राहतील.
5. बँकेचा सन 2020-29 चा वार्षिक अहवाल बँकेच्या <https://www.mscbbank.com> या संकेत स्थळावर उपलब्ध आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

पोटनियम क्र. ४३ अन्वये होणा-या व्यक्ती सभासदांच्या प्रतिनिधींच्या निवडणूकीची नियमावली

- नियम क्र. १ :** बँकेचे व्यक्ती संस्था सभासद यांत फर्म, कंपनी किंवा कॉर्पोरेट बॉडी, सोसायट्यांच्या १८६० च्या रजिस्ट्रेशन कायद्यान्वये नोंदविलेली संस्था, राज्य शासन, स्थानिक संस्था आणि पब्लिक ट्रस्टच्या प्रचलित कायद्यान्वये नोंदविलेला पब्लिक ट्रस्ट सर्वसाधारण सभेत प्रतिनिधित्व करण्यासाठी दरवर्षी आपले प्रतिनिधी निवडतील.
- नियम क्र. २ :** असे प्रतिनिधी या वर्षी ३१ मार्च अखेर एकूण सभासद असलेल्या सोसायट्यांच्या संख्येपेक्षा एक चतुर्थांशाहून अधिक असता कामा नयेत किंवा ३१ मार्च अखेरीस असणा-या एकूण व्यक्ती संस्था सभासदांतून २५ सभासदांस एक, या दोहोत जी संख्या कमी असेल तितके निवडून घ्यावयाचे आहेत.
- नियम क्र. ३ :** व्यक्ती संस्था सभासदांचे प्रतिनिधी निवडून देण्यासाठी व्हावयाची निवडणूक दरवर्षी बँकेच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या दिवशी होईल. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या उरलेल्या वेळेच्या पूर्वी अर्धा तास ही निवडणूक होईल.
- नियम क्र. ४ :** प्रतिनिधी निवडून घ्यावयाच्या होणाऱ्या निवडणूकीसाठी निवडणूक अधिका-यांची निवड माननीय अध्यक्ष करतील.
- नियम क्र. ५ :** सभेस उपस्थित असलेले व्यक्ती संस्था सभासद प्रतिनिधींची नावे सुचवतील व अनुमोदन देतील अथवा गुप्त मतदान पध्दतीने मतदान होईल. निवडणूकीचा निकाल निवडणूक अधिकारी लगेच जाहीर करतील.
- नियम क्र. ६ :** पुढील वर्षी ३१ मार्चनंतर पुन्हा निवडणूक होईपर्यंत हे प्रतिनिधी अधिकारावर राहतील.
- नियम क्र. ७ :** एखाद्या प्रतिनिधीचे सभासदत्व रद्द झाल्यास, रिकामी झालेली जागा व्यक्ती संस्था सभासदांमधून भरण्याचा अधिकार उरलेल्या प्रतिनिधींना राहिल.
- नियम क्र. ८ :** बँकेच्या सर्वसाधारण सभेत व्यक्ती संस्था सभासदांतर्फे मतदान करण्याचा अधिकार या प्रतिनिधींना राहिल.
- नियम क्र. ९ :** पोटनियम क्र. ४३ अन्वये पाठविलेल्या सर्वसाधारण सभेच्या सूचनेबरोबरच व्यक्ती संस्था सभासदांच्या प्रतिनिधींच्या निवडणूकीबाबतची नोटीस पाठविली जाईल.

विनम्र श्रध्दांजली

दुःख दुसऱ्यांचे जाणावे / ऐकोनी तरी वाटीन घ्यावे //

बरे वाईट सोसावे / समुदायांचे //

अहवाल सालामध्ये भारतातील जे थोर नेते, संशोधक, शास्त्रज्ञ,
तंत्रज्ञ, शहिद जवान, लेखक, साहित्यिक, कलावंत, शिक्षण तज्ञ,

सामाजिक कार्यकर्ते, बँकेचे सभासद,

हितचिंतक व सेवक दिवंगत झाले

त्यांना नम्रतापूर्वक भावपूर्ण श्रध्दांजली.

ईश्वर मृतांच्या आत्म्यास शांती देवी.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

मार्च, २०२१ अखेरचा ११० वा वार्षिक अहवाल मा. प्रशासक यांचे अध्यक्षीय भाषण

सन्माननीय भागधारक,

महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेच्या ११० व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत मी आपले स्वागत करीत आहे.

सर्वप्रथम मी सर्व सभासदांचे आपल्या बँकेस सतत ९ वर्षे 'अ' ऑडिट वर्ग मिळाल्याबद्दल अभिनंदन करतो. तसेच या अहवालवर्षामध्ये बँकेच्या इतिहासात बँकेने एकूण ₹ ४३,६०२ कोटी इतकी उच्चांकी उलाढाल केली, ही बाब आपणांसमोर अभिमानाने नमूद करावीसी वाटते. राष्ट्रीय बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे ९% भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (सीआरएआर) राखणे आवश्यक असतांना आपल्या बँकेने अहवाल वर्षअखेर १४.३४% इतके भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (सीआरएआर) राखले आहे. आपल्या बँकेचे अहवाल वर्षअखेर नक्त मुल्य (नेटवर्थ) ₹ २,७०३ कोटी इतके असून नक्त व्याज उत्पन्न ₹ ८६१ कोटी, ढोबळ नफा ₹ ७७६ कोटी, ऑपरेटिंग प्रॉफिट ₹ ७५८ कोटी तर ₹ ३६४ कोटी इतका निव्वळ नफा झाला आहे.

अहवाल सालात बँकेची सभासद संख्या १९१७ इतकी झाली आहे. वसुल भाग भांडवालात एकूण ₹ ४०.५१ कोटीची भरीव वाढ होऊन ते ₹ ६१८.८९ कोटी इतके झाले आहे. यामध्ये राज्य शासनाचा हिस्सा ₹ १००.०० कोटीचा आहे.

रिझर्व्ह / राष्ट्रीय बँकेने ठरवून दिलेल्या निकषानुसार अहवालवर्षअखेर आपल्या बँकेची आर्थिक स्थिती खालील निकषांचा विचार करता सुदृढ असल्याचे दिसून येते.

अ. क्र.	तपशील	निकष	दि. ३१ मार्च २०२१ अखेरील आर्थिक स्थिती
१	सीआरएआर	९%	१४.३४%
२	नेटवर्थ	किमान ₹ १.०० लाख	₹ २,७०३ कोटी
३	नेटवर्थचे सरासरी खेळते भांडवलाशी प्रमाण	किमान ४%	८.१५%
४	यील्ड ऑन अॅसेट्स	जादा तेवढा चांगला	६.८३%
५	कॉस्ट ऑफ फंड	कमी तेवढा चांगला	४.१०%
६	नेट इंटररेस्ट मार्जिन	३%	२.७३%
७	रिटर्न ऑन अॅसेट्स	१%	१.१०%
८	प्रोव्हिजन टू कव्हरेज रेशी	७०.००%	९०.७६%
९	कॉस्ट ऑफ मॅनेजमेंट	१.५०%	०.६२%
१०	प्रती कर्मचारी व्यवहार	जादा तेवढा चांगला	₹ ५२ कोटी

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

तसेच दि. ३१ मार्च, २०२१ अखेरील आपल्या बँकेच्या आर्थिक स्थितीशी देशातील प्रमुख राज्य सहकारी बँकांची तुलनात्मक आर्थिक स्थिती खालीलप्रमाणे.

(₹ कोटीत)

अ.क्र.	तपशील	महाराष्ट्र	गुजरात	उत्तर प्रदेश	आंध्रप्रदेश	तेलंगणा	कर्नाटक
१	वसूल भाग भांडवल	६१८.८९	३७.३१	२८०.६७	५५०.५७	२३०.६४	८४५.८९
२	निधी	४,६५३.५८	८७२.७३	७०४.२०	८४३.८७	५५६.५३	९४५.३९
३	ठेवी	२०,३०७.६२	८,८९९.२०	८,३२२.०९	५,२२४.८१	५,४६६.४१	११,८६८.६७
४	घेतलेली कर्जे	८,२८३.४७	२,९०२.४६	३,२७१.१६	१२,९७९.०८	५,४१३.४२	१०,५४३.०४
५	गुंतवणूक	९,२८४.५१	४,००८.८८	३,९१४.४९	१,१६९.६१	१,४६७.७२	५,४९१.२०
६	कर्जे	२३,२९४.५४	६,०९७.९८	८,७१०.१९	१५,८२४.८२	७,७७९.२८	१७,८३८.३६
७	नेटवर्थ	२,७०३.४७	६७९.२६	९८४.८७	१,९३३.७२	९६०.७३	१,९४१.५०
८	सीआरएआर	१४.३४%	१५.३३%	१७.८७%	१०.५३%	९.९०%	१०.७६%
९	नफा	३६४.४१	५४.४१	४५.४७	१४४.६१	५९.३८	६०.००
१०	ग्रॉस एनपीए	११.६४%	१.४५%	५.३८%	०.८८%	०.१४%	४.५३%
११	नेट एनपीए	१.२०%	०.००%	०.००%	०.२९%	०.००%	२.५५%

जिल्हा बँकांसाठी राज्य बँकेची भूमिका :

राज्य बँकेने जिल्हा बँकांच्या मागणीनुसार पात्र शेतकऱ्यांना कर्ज पुरवठा करणेस्तव स्वनिधी तसेच राष्ट्रीय बँकेच्या फेरकर्जांच्या माध्यमातून जिल्हा बँकांना निधी उपलब्ध करून दिला आहे. राज्यातील एकूण ३१ जिल्हा बँकांपैकी शेती कर्ज मागणी केलेल्या पात्र २८ जिल्हा बँकांचा “वास्तव पीक कर्जवितरण कार्यक्रम” विचारात घेवून बँकेने सन २०२०-२१ करीता ₹ ९,१३५.८७ कोटीच्या अल्पमुदत (शेती) फेरकर्मर्यादा मंजूर केल्या. सदर मर्यादित राष्ट्रीय बँकेने पात्र २६ जिल्हा बँकांना ₹ ३,०००.०० कोटीचे फेरकर्मर्यादा सवलतीच्या व्याजदराने मंजूर केले व त्यापोटी ₹ ६३१.९६ कोटीची उचल राष्ट्रीय बँकेकडून अहवालवर्षात करण्यात आली. फेरकर्मर्यादा पात्र २२ जिल्हा बँकांनी राज्य बँक मंजूर फेरकर्मर्यादाची ₹ ६,७६०.६५ कोटीची म्हणजेच ७४% उचल केली. सन २०२०-२१ मध्ये राष्ट्रीय बँकेच्या मंजूर फेरकर्मर्यादा दिवस राष्ट्रीय बँकेकडून उचली मिळेपर्यंत पीककर्ज सुरळीत सुरु राहणेस्तव राज्य बँकेने पात्र जिल्हा बँकांना स्वनिधीतून फेरकर्मर्यादा उपलब्ध करून दिले.

साखर कारखान्यांबाबतची राज्य बँकेची भूमिका :

राज्य बँकेचे राज्यातील साखर कारखान्यांच्या उभारणी, विस्तारीकरण तसेच आधुनिकीकरण इत्यादीसाठी अर्थसहाय्य करण्याचे धोरण आहे. राज्यातील २४६ साखर कारखान्यांनी विविध कर्ज योजनांचा लाभ आतापर्यंत घेतलेला आहे. अहवाल सालात एकूण ४४ साखर कारखान्यांना ₹ ६१२.२८ कोटीच्या अल्पमुदती तर ६२ साखर कारखान्यांना ₹ ६,८९८.६५ कोटीच्या खेळते भांडवली कर्जमर्यादा आपल्या बँकेकडून मंजूर करण्यात आल्या.

साखरेचे खुल्या बाजारातील दरामध्ये अस्थिरता कमी राहणेच्या दृष्टीने सन २०२०-२१ च्या गळीत हंगामामध्येही केंद्र शासनाने दि. १५ फेब्रुवारी, २०१९ पासून खुल्या बाजारातील साखरेचे किमान विक्री दर ₹ ३,१००/- निश्चित केले. त्यास अनुसरून सन २०२०-२१ या गळीत हंगामामध्येही राज्य बँकेने साखरेचा मूल्यांकन दर ₹ ३,१००/- प्रती किंवाटल व १०% दुरावा कायम ठेऊन उचल दर ₹ २,७९०/- प्रती किंवाटल कायम ठेवला आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

नागरी सहकारी बँका :

नागरी सहकारी बँका व राज्य बँक यांचे दृढ असलेले व्यावसायिक नाते अधिक समृद्ध करण्यासाठी राज्य बँकेने नागरी सहकारी बँकांसाठी धोरणात्मक निर्णय घेऊन नवीन कर्ज योजना आणल्या आहेत. नागरी बँकांकील व्यवसाय वृद्धीसाठी सदर योजनांचा आढावा घेऊन त्यात बदल / सुधारणा केल्या.

दि. ३१ मार्च २०२१ अखेर आपल्या बँकेमार्फत ७ नागरी बँकांच्या सहभागात व थेट एकूण ₹ १९१.०२ कोटी कॅश क्रेडिट कर्जमर्यादा व ९ नागरी बँकांच्या सहभागात ₹ २२८.२६ कोटी मध्यम व दीर्घ मुदती (प्रॉपर्टी) कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत.

लाभांश :

बँकेच्या सभासदांना यावर्षी १०% इतका लाभांश देण्याची शिफारस करण्याचे बँकेने ठरविले आहे, ही आनंदाची बाब आहे.

सन २०२०-२१ मधील महत्वाच्या घडामोडी :

प्रशासक म्हणून कारकीर्दीत बँकेच्या आर्थिक स्थितीमध्ये सतत सुधारणा करून बँकिंग क्षेत्रातील स्पर्धात्मक युगात सामाजिक बांधिलकीचे भान ठेऊन / टिकवून प्रगती साध्य केली असून काही महत्वाच्या घडामोडी खालीलप्रमाणे -

- विदेश विनिमय विभागामार्फत या आर्थिक वर्षात एकूण फॉरेक्स व्यवहार ₹ १,१६६.८७ कोटीचे झालेले असून, त्यापैकी ₹ ६८.३९ कोटीचे आयात व ₹ १,०९८.४८ कोटीचे निर्यात व्यवहार झालेले आहेत. निर्यात व्यवहारामध्ये प्रामुख्याने इंडियन शुगर एक्झिम कॉर्पोरेशन लि., नवी दिल्ली या संस्थेचे ₹ ९६१.९२ कोटीचे साखर निर्यातीचे व्यवहार झालेले आहेत.
- संगणक सल्लागारांच्या मार्गदर्शानुसार बँकेचे सीबीएस सॉफ्टवेअर अपग्रेड (ओम्नी ३.० वेब व्हर्जन) करण्यात आले असून दिनांक ३१ मार्च, २०२१ पर्यंत १७ शाखा ओम्नी ३.० प्रणालीवर अपग्रेड झाल्या असून आजपावेतो बँकेच्या सर्व शाखा अपग्रेड झाल्या आहेत. डेटा सेंटर व डीआर साईट करिता खरेदी करण्यात आलेले हार्डवेअर, सर्व्हर्स, फायरवॉल इत्यादी सदर को-लोकेशन डेटा सेंटरमध्ये बसविण्यात आले असून डेटा मायग्रेसशनचे काम सुरु आहे. को-लोकेशन डेटा सेंटर व डीआर साईट करिता सीफी व एअरटेल कंपन्यांची १०० एमबीपीएस क्षमतेची कनेक्टीव्हिटी उपलब्ध करण्यात आली आहे. डेटा सेंटर व डीआर साईटमध्ये सर्व अद्यावत आवश्यक पायाभूत सुविधा उपलब्ध आहेत. २०२०-२१ वर्षात बँकेने नेक्स्ट जनरेशन ऑप उपलब्ध केले असून त्या अन्वये बँकेच्या ग्राहकांना विविध सुविधांचा लाभ देण्यात येत आहे.
- २०२०-२१ मध्ये आपल्या शिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर केंद्र यांचेमार्फत एकूण ४४ शिक्षण कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. या केंद्रामार्फत राज्य बँक ५५१, जिल्हा बँकेच्या ५८७, प्राथमिक सेवा संस्थांचे २४४ व इतर संस्थांचे १३८ अशा एकूण १५२० अधिकारी/कर्मचा-यांना प्रशिक्षण देण्यात आले. तसेच बँकेतील ८५ अधिका-यांना राज्यातील व राज्याबाहेर नामांकित प्रशिक्षण संस्थांमध्ये (बर्ड, लखनौ, नाबार्ड, आयआयबीएफ इत्यादी) बँकेमार्फत ऑनलाईन प्रशिक्षण देण्यात आले आहे.
- शासकीय थकहमीची रक्कम मिळावी यासाठी राज्य बँकेने, राज्य शासनाविरोधात मा. सर्वोच्च न्यायालय, दिल्ली येथे दावा क्र. ३४४५ / २०११ दाखल केला. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दि. १० जुलै, २०१८ रोजी अंतरीम आदेश पारित करून द्विसदस्यीय क्लेम समितीची नियुक्ती केली होती. सदर क्लेम समितीने शिफारस केल्यानुसार ₹ १,०४९.४१ कोटी इतकी रक्कम राज्य शासनाने राज्य बँकेस शासकीय थकहमीपोटी आदा करणेबाबत दि. २७ मार्च, २०१९ रोजी आदेश पारित केला. त्याप्रमाणे राज्य शासनाने दि. ०२ एप्रिल, २०१९ रोजी ₹ १००.०० कोटी दि. ३१ मार्च, २०१९ च्या पूर्वलक्षी प्रभावाने बँकेस आदा केले. उर्वरित रक्कम ₹ ९४९.४१ कोटी आदा करणेबाबत मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दि. १० मे, २०१९ च्या सुनावणीमध्ये दि. ३१ जुलै, २०१९ ते दि. ३१ जुलै, २०२० या कालावधीत चार हप्त्यात आदा करण्याबाबतचे शिड्युल दिलेले होते. त्यानुसार ₹ २२५ कोटीचे दोन हप्ते दि. ०१ जानेवारी, २०२० पुर्वी प्राप्त झाले

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

असून उर्वरित दि. ३१ मार्च, २०२० व दि. ३१ जुलै, २०२० रोजीचे देय दोन हप्त्यांपोटी दिनांक ०८ सप्टेंबर, २०२१ रोजी ₹ १०० कोटी प्राप्त झाले असून उर्वरित रक्कम अद्याप अप्राप्त आहे. शासकीय थकहमीपोटीची संपूर्ण आवाहनीत रक्कम राज्य बँकेस शासनाकडून प्राप्त झाल्यानंतर राज्य बँकेचा ढोबळ एनपीए न्युनतम पातळीच्या खाली येण्यास मदत होणार आहे.

- थकित कर्जाच्या वसुलीसाठी राज्य बँकेने अनुत्पादित वर्गवारीतील कर्जदारांसाठी (वैयक्तिक / संस्थात्मक) एकरकमी परतफेड सन्मान योजना – २०२० लागू केली होती. सदर योजनेअंतर्गत ७ वैयक्तिक पात्र कर्जदार सहभागी झाले होते. त्यापैकी ४ कर्जदारांनी तडजोड रकमेच्या १००% रकमेचा भरणा केला असून, ३ कर्जदारांकडील तडजोड रकमेची वसुली कारवाई चालू आहे. तसेच योजनेत ५ संस्था सहभागी झाल्या होत्या. त्यापैकी एका संस्थेने तडजोड रकमेच्या १००% रकमेचा भरणा केला असून, २ संस्थांकडील तडजोड रकमेची वसुली कारवाई चालू आहे. तर २ संस्था वसुली अभावी योजनेतून अपात्र ठरविण्यात आल्या आहेत.
- बँकेचा कारभार जास्तीतजास्त सभासदांभिमुख होण्यासाठी सर्व संबंधीत घटकांशी म्हणजेच साखर कारखाने, सुत गिरण्या, जिल्हा बँका, नागरी बँका, प्राथमिक कृषी संस्था, गृहनिर्माण संस्था इत्यादींशी बँकेने विविध चर्चासत्रांमधून संवाद साधण्याचा मानस आहे. अशा चर्चासत्रांमधून प्राप्त झालेल्या सूचनांवर अभ्यास करून आवश्यकतेनुसार धोरणांमध्ये बदल करण्याचीही भूमिका स्वीकारली आहे.

राज्याचे मा. मुख्यमंत्री, मा. उपमुख्यमंत्री, मा. सहकारमंत्री, मा. प्रधान सचिव तसेच मा. सहकार आयुक्त, मा. साखर आयुक्त आणि महाराष्ट्र शासनाचे वरिष्ठ अधिकारी, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, नाबार्ड, सहकार क्षेत्रातील ख्यातनाम व्यक्तिमत्व यांनी दिलेल्या अमूल्य मार्गदर्शनाबद्दल मी आभारी आहे.

सन्माननीय भागधारकांनी बँकेच्या सक्षमतेवर सातत्याने दर्शविलेल्या विश्वासाबद्दल मी आपला आभारी आहे. बँकेच्या ग्राहकांनी बँकेस केलेल्या मौलीक सहकार्याबद्दल तसेच बँकेच्या सर्व अधिकारी / कर्मचाऱ्यांनी उद्दिष्टपूर्तीसाठी घेतलेल्या अपार मेहनतीबद्दलही मी त्यांचे आभार मानतो व पुनःश्च सर्वांना धन्यवाद देऊन मी माझे मनोगत पूर्ण करतो.

(विद्याधर अनास्कर)

प्रशासक

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

वार्षिक अहवाल

सन्माननीय भागधारक,

(१) आर्थिक स्थितीचा गोषवारा

१. भागभांडवल :

आपल्या बँकेची गत वर्षाअखेरील व अहवाल वर्षातील सभासद संख्या व भागधारणेचा तपशील खालीलप्रमाणे :

(₹ कोटीत)

सभासद प्रकार	२०१९-२०		२०२०-२१		२०१९-२० चे तुलनेत वाढ / घट	
	सभासद संख्या	भागभांडवल (₹)	सभासद संख्या	भागभांडवल (₹)	सभासद संख्या	भागभांडवल (₹)
जिल्हा बँका	३१	१७९.६२	३१	१७९.६२	-	-
नागरी बँका	५१६	११.७०	५११	११.५७	(-) ५	(-) ०.१३
साखर कारखाने	१९०	२५९.३७	१९२	२९४.२२	२	३४.८५
सूत गिरण्या	९०	६.९२	९०	७.१७	-	०.२५
शिखर संस्था	४	०.३५	४	०.३५	-	-
प्रक्रिया संस्था	१२०	१.३५	११९	१.७२	(-) १	०.३७
अन्य संस्था	९१२	७.९४	९१०	७.९३	(-) २	(-) ०.०१
फर्म, कंपनी, ट्रस्ट व इतर	५५	११.१३	५९	१६.३१	४	५.१८
राज्य शासन	१	१००.००	१	१००.००	-	-
एकूण	१९१९	५७८.३८	१९१७	६१८.८९	(-) २	४०.५१

आपल्या बँकेचे अधिकृत भागभांडवल ₹ १०००.०० कोटीचे आहे. अहवाल वर्षामध्ये ६ नवीन सभासद व ८ राजीनामा दिलेले सभासद विचारात घेता एकूण सभासद संख्येत २ ने घट झालेली आहे. भागभांडवलात एकूण ₹ ४०.५१ कोटींची वृद्धी झालेली आहे. अहवाल वर्षाअखेर बँकेचे एकूण वसूल भागभांडवल ₹ ६१८.८९ कोटी इतके झाले असून, यामध्ये राज्य शासनाचा हिस्सा ₹ १००.०० कोटीचा आहे.

२. निधी :

अहवाल सालात आपल्या बँकेकडे ₹ ४,६५३.५८ कोटींचा एकूण निधी असून गत वर्षाच्या तुलनेत निधीमध्ये एकूण ₹ ४४७.८५ कोटीने वाढ झालेली आहे. त्यामध्ये वैधानिक गंगाजळी निधी ₹ ८१.२५ कोटी, शेती पतस्थिरता निधी ₹ ६३.२६ कोटी, आयकर कायदा कलम ३६(१) (viii) नुसार खास निधी ₹ २५.२५ कोटी, संशयित व बुडित कर्ज निधी ₹ १४८.९० कोटी, ८.५% बुडित व संशयित कर्ज निधी आयकर कायदा ३६(१)(viii) ₹ ६२.८४ कोटी, सर्वसाधारण राखीव निधी ₹ २८.२८ कोटी, गुंतवणूक घसारा निधी ₹ ०.०२ कोटी, गुंतवणूक चढउतार निधी ₹ ५०.०० कोटी व इमारत निधी ₹ ०.३९ कोटी अशी एकूण ₹ ४६०.१८ कोटीने वाढ झाली आहे. तर स्थावर मालमत्तेच्या पुनर्मुल्यांकन निधीवर घसारा आकारणीमुळे ₹ १२.३३ कोटीची घट झाली आहे.

३. ठेवी :

मार्च २०२० च्या तुलनेत मार्च २०२१ अखेर आपल्या बँकेच्या ठेवींमध्ये ₹ ५४१.३७ कोटीने घट झाली असून, एकूण ठेवी ₹ २०,३०७.६२ कोटी आहेत. प्रामुख्याने नागरी बँकांच्या ठेवीत एकूण ₹ ७१७.०५ कोटी व संस्थांच्या ठेवीत

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

₹ 909.30 कोटीने घट झालेली आहे. तर जिल्हा बँकांच्या ठेवीत ₹ 238.90 कोटी व व्यक्तिगत ठेवीत ₹ 88.89 कोटीने वाढ झाली आहे. अहवाल सालात बँकेने एकूण 8 वेळा बँकेच्या ठेवीवरील व्याजदरात सुधारणा / बदल करावे लागले असून, व्याजदर स्पर्धात्मक ठेवण्यात आले होते.

४. घेतलेली कर्जे :

(₹ कोटीत)

कर्ज प्रकार	2019-20	2020-21	2019-20 चे तुलनेत वाढ / घट
अ) राष्ट्रीय बँकेकडून	6,062.62	8,280.96	2,218.34
अल्पमुदत शेती फेरकर्ज	3,823.26	5,099.89	1,276.63
मध्यममुदत फेरकर्ज	2,983.88	3,963.30	979.42
रुपांतरित फेरकर्ज	22.00	95.95	(-) 73.95
दीर्घ मुदत फेरकर्ज	2.92	9.88	(-) 6.96
ब) राज्य शासन व इतर	493.20	3.39	(-) 489.81
एकूण (अ+ब)	6,478.42	8,283.89	1,805.47

गतवर्षाच्या तुलनेत अहवाल सालात बाहेरील कर्जांमध्ये ₹ 9,906.25 कोटीने वाढ झालेली असून दि. 31 मार्च 2021 अखेर एकूण घेतलेली कर्जे ₹ 8,283.89 कोटी इतकी आहेत. यात प्रामुख्याने राष्ट्रीय बँकेकडून घेतलेल्या ₹ 8,280.96 कोटी अल्पमुदत फेरकर्जांचा समावेश आहे. अल्पमुदत फेरकर्जांशिवाय अहवाल वर्षात राष्ट्रीय बँकेस गुंतवणूक स्वरूपाच्या (LT-RCF अंतर्गत) मध्यममुदत फेरकर्जापोटी आपल्या बँकेकडून ₹ 3,963.30 कोटी व रुपांतर/पुनर्गठण व्यवहारापोटी ₹ 95.95 कोटी इतकी कर्ज देणेबाकी आहे. राष्ट्रीय बँक देयबाकीचे हप्ते राज्य बँक नियमित वेळेत भरणा करीत असते.

५. दिलेली कर्जे :

गतवर्षाच्या तुलनेत अहवाल सालात दिलेल्या कर्जात ₹ 2,899.30 कोटी इतकी वाढ झाली आहे. दि. 31 मार्च 2021 अखेर एकूण दिलेली कर्जे ₹ 23,298.58 कोटी आहेत. प्रामुख्याने अल्पमुदत (शेती) फेरकर्जात ₹ 2,005.09 कोटी, लॉग टर्म रुरल क्रेडिट फंड (एलटीआरसीएफ) फेरकर्जात ₹ 403.58 कोटी, साखर मध्यम मुदती कर्जात ₹ 639.29 कोटीने वाढ झाली आहे. अहवाल वर्षाअखेर दिलेल्या कर्जावरील व्याजापोटी एकूण ₹ 9,638.50 कोटी प्राप्त झाले असून गतवर्षांपेक्षा यामध्ये ₹ 996.29 कोटीने घट झालेली आहे.

६. गुंतवणूक व्यवहार :

दिनांक 31 मार्च 2021 अखेर बँकेची तरत्या जिंदगीसाठी गुंतवणूक, मान्यता प्राप्त केंद्र सरकार व राज्य सरकारच्या कर्ज रीख्यांमध्ये (लॅप सह) तर अतिरिक्त निधीची गुंतवणूक नॉन एसएलआर बॉण्ड्स व सहकारी संस्थांच्या भागांमध्ये अशी एकूण गुंतवणूक ₹ 2,284.59 कोटी (पुस्तकी मुल्य) आहे. तर आंतर बँक मुदत ठेवीमध्ये ₹ 898.86 कोटीची गुंतवणूक आहे.

७. खेळते भांडवल :

गतवर्षाच्या तुलनेत अहवाल सालात आपल्या बँकेच्या खेळते भांडवलामध्ये ₹ 9,249.99 कोटी इतकी वाढ झाली असून दिनांक 31 मार्च, 2021 अखेर खेळते भांडवल ₹ 38,903.68 कोटी इतके आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

८. नफ्याचे विवेचन :

अहवाल वर्षात आपल्या बँकेचे नक्त व्याज उत्पन्न ₹ ८६०.७८ कोटी आहे, तर इतर उत्पन्न ₹ १२३.७८ कोटी असून यात प्रामुख्याने अतिरिक्त थकित जुने व्याज व एफसीआय तरतूद ₹ ९.३९ कोटी, कमिशन व विनिमय व्यवहारातून ₹ ११.७६ कोटी, रोखे विक्रीतील नफा ₹ ८४.६५ कोटी आयकर परतावा ₹ ३.०६ कोटी, आयकर परताव्यावरील व्याज ₹ ५.३३ कोटी व अन्य इतर उत्पन्न ₹ ९.५९ कोटींचा समावेश आहे. अहवाल वर्षातील नक्त व्याज व इतर उत्पन्नापोटी प्राप्त ₹ ९८४.५६ कोटीमधून कर्मचाऱ्यांवरील व इतर व्यवस्थापन खर्च ₹ २०४.९० कोटी, शासकीय कर्जरीख्यावरील अॅमोरटाईज प्रिमियम ₹ ४.०४ कोटी असे एकूण ₹ २०८.९४ कोटी वजा जाता आपल्या बँकेस दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेर ढोबळ नफा ₹ ७७५.६२ कोटी इतका प्राप्त झाला आहे. अनुत्पादीत कर्जखात्यापोटी ₹ २१४.८० कोटी, गुंतवणूक घसारा निधीपोटी ₹ ०.०२ कोटी, उत्तम जिंदगीपोटी ₹ १०.०० कोटी, आयकर कायदा कलम ३६(१) (viii) नुसार खास निधीपोटी ₹ २५.२४ कोटी, इतर मालमत्तापोटीची ₹ ५.०० कोटीची तरतूद अहवाल वर्षात करावी लागली. स्थगित कर उत्पन्न ₹ ३४.४६ कोटी, आयकर भरणा ₹ १९०.६१ कोटी वजा जाता अहवाल वर्षाअखेर नक्त नफा ₹ ३६४.४१ कोटी इतका राहिला आहे.

अहवाल वर्षात दिलेल्या कर्जावरील व गुंतवणूकीपोटी मिळालेले उत्पन्न, स्वीकारलेल्या ठेवी व घेतलेल्या कर्जावर आदा केलेल्या व्याजाचा तसेच नफ्याचा तुलनात्मक तपशील पुढीलप्रमाणे :

(₹ कोटीत)

तपशील	दि. ३१ मार्च २०२० अखेर	दि. ३१ मार्च २०२१ अखेर
सरासरी खेळते भांडवल	२९,४८७.५७	३३,१५१.६०
एकूण मिळालेले व्याज	२,५१२.६३	२,२६३.९६
एकूण दिलेले व्याज	१,६२३.५२	१,४०३.१८
नक्त व्याज उत्पन्न	८८९.११	८६०.७८
व्याज व्यतिरिक्त उत्पन्न	६६६.३१	१२३.७८
एकूण उत्पन्न	१,५५५.४२	९८४.५६
वजा १) कर्मचाऱ्यांवरील खर्च	१३७.४७	१२४.४२
२) इतर व्यवस्थापन खर्च	६३.३५	८०.४८
३) इतर खर्च (अमॉरटाईज प्रिमियम, लॉस ऑन सेल व मॅच्युरीटी ऑफ सिक््युरीटीज)	४.१६	४.०४
४) जुने व्याज निर्लेखन	५.३६	०.००
ढोबळ नफा	१,३४५.०८	७७५.६२
अधिक : स्थगित कर उत्पन्न / (-) खर्च	३०५.७४	३४.४६
वजा : १) तरतूदी	१०५५.४७	२५५.०६
२) आयकर	२७०.३५	१९०.६१
निव्वळ नफा	३२५.००	३६४.४१

९. लाभांश :

बँकेच्या सभासदांना यावर्षी १०% इतका लाभांश देण्याची शिफारस करण्याचे बँकेने ठरविले आहे, ही आनंदाची बाब आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

१०. नफा व त्याची विभागणी :

टेवी व घेतलेली कर्जे यावरील दिलेले व्याज, व्यवस्थापन खर्च, आयकर व इतर बाबीवरील तरतूदी वजा जाता व गतवर्षाचा शिल्लक नफा विचारात घेता एकूण शिल्लक नफा ₹ ३६४,४०,६७,९८२.४५ ची विभागणी परिशिष्ट 'अ' प्रमाणे व्हावी, अशी मा. प्रशासक यांनी वार्षिक सर्वसाधारण सभेस शिफारस केली आहे.

(२) कर्जे :

२.१ शेती कर्जे :

अ) जिल्हा बँका :

(i) अल्प मुदत शेती कर्जे :

राज्यातील एकूण ३१ जिल्हा बँकांपैकी अल्पमुदत शेती कर्ज मागणी केलेल्या पात्र २८ जिल्हा बँकांचा “वास्तव पीक कर्जवितरण कार्यक्रम” विचारात घेवून, बँकेने सन २०२०-२१ करीता ₹ ९,१३५.८७ कोटीच्या अल्पमुदत (शेती) फेरकर्जमर्यादा जिल्हा बँकांना मंजूर केल्या. सदर मर्यादापोटी राष्ट्रीय बँकेने पात्र २६ जिल्हा बँकांना ₹ ३,००० कोटी फेरकर्ज सबलतीच्या व्याजदराने मंजूर केले व त्यापोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर ₹ ६३१.९६ कोटीची उचल अहवालवर्षात करण्यात आली. सन २०२०-२१ मध्ये राष्ट्रीय बँकेच्या मंजूर फेरकर्ज मर्यादेवर राष्ट्रीय बँकेकडून उचली मिळेपर्यंत पीककर्ज सुरळीत सुरु राहणेस्तव राज्य बँकेने पात्र जिल्हा बँकांना स्वनिधीतून फेरकर्ज उपलब्ध करून दिले. फेरकर्जास पात्र जिल्हा बँकांनी राज्य बँक मंजूर फेरकर्जाची ₹ ६,७६०.६५ कोटी म्हणजेच ७४% उचल केली. मार्च २०२१ अखेर २३ जिल्हा बँकांकडे ₹ ६,०६९.०७ कोटी येणेबाकी असून थकबाकी नाही.

अहवाल सालात राज्य बँकेने २१ जिल्हा बँकांना ₹ ६,३७० कोटी अतिरिक्त अल्पमुदत (शेती) फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेने ₹ ६,०२० कोटीची फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केली. अतिरिक्त अल्पमुदत (शेती) धोरणांतर्गत जिल्हा बँकांनी ₹ ४,७३५.६७ कोटीची उचल केली असून, राष्ट्रीय बँकेकडून ₹ ४,७०५.७९ कोटीच्या उचली प्राप्त झाल्या आहेत.

स्पेशल लिक्विडिटी फॅसिलिटी :

अहवाल वर्षात राज्य बँकेने ५ जिल्हा बँकांना एकूण ₹ ५०० कोटीच्या Special liquidity facility फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या होत्या. त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेने राज्य बँकेस ₹ ५०० कोटी मंजूर केले व जिल्हा बँकांनी ₹ ५०० कोटीची उचल केली.

(ii) अल्पमुदत (इतर) :

सन २०२०-२१ साठी अल्पमुदत (इतर) कर्जासाठी राष्ट्रीय बँकेने त्यांच्या दि. १५ एप्रिल, २०२० रोजीच्या परिपत्रकान्वये धोरण प्रसूत केले आहे. मात्र राष्ट्रीय बँकेचा सदर धोरणास जादा व्याजदर (८.४०%) असल्याने जिल्हा बँकांनी फेरकर्ज मर्यादा मंजूर करणेस्तव प्रस्ताव सादर केले नसल्याने राज्य बँकेने सदर धोरणांतर्गत जिल्हा बँकांना मर्यादा मंजूर केलेल्या नाहीत.

(iii) गुंतवणूक स्वरूपाचा मध्यम मुदत शेती कर्ज पुरवठा :

आपली बँक, राष्ट्रीय बँकेच्या फेरकर्ज उचल पात्रतेच्या निकषांची पूर्तता करीत असल्याने, अहवाल वर्षात गुंतवणूक स्वरूपाच्या कर्जपुरवठा धोरणानुसार राष्ट्रीय बँक फेरकर्जास पात्र आहे. सन २०२०-२१ या अहवाल वर्षात कोल्हापूर, पुणे, सिंधुदुर्ग, अकोला, रायगड, सांगली, यवतमाळ, चंद्रपूर व परभणी या ९ जिल्हा बँकांना राष्ट्रीय बँकेच्या ‘लॉग टर्म रुरल क्रेडिट फंड (एलटीआरसीएफ)’ व नाबार्ड नॉर्मल अंतर्गत गुंतवणूक स्वरूपाच्या मुदती कर्जपुरवठ्यापोटी एकूण ₹ १,२७८.०९ कोटीच्या फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. परभणी जिल्हा बँक वगळता ८ जिल्हा बँकांनी ₹ १,२३५.५६ कोटीच्या उचली केल्या असून, त्यापोटी जिल्हा बँकांच्यावतीने राष्ट्रीय बँकेकडून ₹ १,२३५.५६ कोटीच्या उचली राज्य बँकेस प्राप्त झालेल्या आहेत.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर अहवाल वर्षात बँकांसाठी मंजूर कर्जापोटी ₹ २,६७३.८५ कोटीची एकूण येणेबाकी असून, त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेची देणेबाकी ₹ २,६६३.३० कोटी आहे. सदर व्यवहारात आपल्या बँकेचा ₹ ९.३१ कोटीचा हिस्सा आहे.

(iv) रुपांतरीत कर्ज :

अहवाल वर्षात जिल्हा बँकांची मागणी नसल्याने राज्य बँकेमार्फत जिल्हा बँकांना मध्यम मुदत रुपांतर कर्जापोटी मर्यादा मंजूर करण्यात आलेल्या नाहीत.

(v) केंद्र शासन पुरस्कृत अनुदान योजना :

आपल्या बँकेने अहवाल वर्षात केंद्रशासन पुरस्कृत व राष्ट्रीय बँकेच्या विविध योजना राबविल्या असून, अहवाल वर्षात पुढीलप्रमाणे शासन अनुदान प्राप्त झाले आहे.

- १) डेअरी उद्योजकता विकास योजना ₹ ०.०४ कोटी.
- २) ग्रामीण गोदाम ₹ ०.०७ कोटी.
- ३) कृषी चिकित्सालय व कृषी व्यवसाय केंद्र (एसीएबीसी) योजनेतर्गत ₹ ०.३३ कोटी.
- ४) पोल्ट्री व्हेंचर कॅपिटल फंड या योजनेअंतर्गत ₹ २.५५ कोटी तर शेळी पालनासाठी ₹ ०.०५ कोटी असे एकूण ₹ ३.०४ कोटी प्राप्त झाले.

सदर अनुदानाची रक्कम संबंधित जिल्हा बँकांच्या अनुदान रिझर्व्ह फंड खाती जमा दिलेली आहे.

(vi) केंद्र व राज्य शासन व्याज परतावा :

अहवालवर्षात अल्पमुदत (शेती) पीक कर्जपुरवठ्यावरील सन २०१८-१९ व २०१९-२० या वर्षाची २% व ३% प्रमाणे “वार्षिक व अतिरिक्त व्याज परतावा” रक्कम ₹ ३२९.३६ कोटीचे प्रस्ताव दिनांक २४ डिसेंबर, २०२० रोजी राष्ट्रीय बँकेस सादर केले असून व्याज परतावा रक्कम अद्याप राष्ट्रीय बँकेकडून प्राप्त झाली नाही.

(vii) पगारदार नोकरांच्या संस्थांना कर्ज :

अहवाल वर्षात आपल्या बँकेने उस्मानाबाद, जालना, बीड व परभणी या ४ जिल्हा बँकांना स्वनिधीतून पगारदार नोकरांच्या संस्थांना संबंधित जिल्हा बँकेने केलेल्या कर्जपुरवठ्यापोटी ₹ ११८.५२ कोटीचे फेरकर्ज मंजूर केले असून मार्च २०२१ अखेर २ जिल्हा बँकांकडे ₹ ६९.४९ कोटी येणेबाकी असून, सर्व बँकांची कर्जखाती नियमित आहेत.

(viii) प्राथमिक सेवा सहकारी संस्थांचे संगणकीकरण :

दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर राज्यातील प्राथमिक सेवा सहकारी संस्थांची संख्या २०,९९५ असून, त्यापैकी ६,०६४ संस्थांचे संगणकीकरण झालेले आहे. राज्यातील सर्व प्राथमिक सेवा सहकारी संस्थांचे संगणकीकरण करणेसाठी राष्ट्रीय बँकेच्या सहमतीने जिल्हा बँकांना प्रोस्ताहित करित आहोत.

प्राथमिक सेवा सहकारी संस्थांचे संगणकीकरण करण्यासाठी राष्ट्रीय बँकेने को-ऑपरेटिव्ह डेव्हलपमेंट फंडातर्गत ₹ ५ कोटी देणेबाबत दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०२० रोजीच्या पत्रान्वये कळविले आहे. सुरुवातीला प्रायोगिक तत्वावर ३०० प्राथमिक सेवा सहकारी संस्थांचे संगणकीकरण करण्यासाठी अंदाजित ₹ ३.४० लाख खर्च प्रति पॅक्ससाठी अंदाजिला आहे. यानुषंगाने दिनांक २२ डिसेंबर, २०२० रोजी मा. सहकार आयुक्त, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना पत्रव्यवहार करण्यात आलेला आहे. तसेच याबाबत वारंवार सभांचे आयोजन केले जात आहे. अहवालवर्षामध्ये राष्ट्रीय बँक/ शासन यांचेमार्फत चार सभांचे आयोजन करण्यात आले.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

(ix) डिएफआयबीटी (डिवार्टमेंट ऑफ फायनान्शियल इनक्लूजन अँड बँकिंग टेक्नॉलॉजी) / रुपये केसीसी कार्डस् :

DFIBT हा राष्ट्रीय बँकेचा विभाग असून, राज्यांमध्ये डिजिटल ट्रान्झॅक्शन्स वाढविणेकरिता या विभागामार्फत प्रयत्न व आर्थिक मदत केली जाते. DFIBT मार्फत रुपये केसीसी, एयुए / केयुए, सी-केवायसी, मायक्रो एटीएम, एटीएम इत्यादी योजनांसाठी आर्थिक मदत करण्यात येते.

दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर केसीसी कार्डचे एकूण वाटप ४०,३५,१५७ अपेक्षित असून, त्यापैकी २७,८८,७११ रुपये केसीसी कार्डसूचे वाटप जिल्हा बँक स्तरावरून करण्यात आले आहे.

२.२ बिगर शेती कर्ज

अ) नागरी सहकारी बँका :

आपल्या बँकेमार्फत नागरी सहकारी बँकांना 'खेळते भांडवलासाठी कॅश क्रेडिट कर्जमर्यादा', कार्यालयीन इमारतीची जागा खरेदीसाठी, शाखेतील अंतर्गत फर्निचरसाठी, गृहकर्जावर फेरगृहकर्ज, संगणकीकरणासाठी कर्ज, सहभागातून कर्जपुरवठा, शासकीय कर्जरीख्यांच्या तारणावर 'जास्वंदी' अधिकर्ष कर्जमर्यादा, नागरी बँकांचे हमीवर राज्य बँकेमार्फत कर्जमर्यादा मंजूर करण्यात येतात.

दिनांक ३१ मार्च २०२१ अखेर आपल्या बँकेमार्फत ७ नागरी बँकांच्या सहभागात १४ कर्जदार संस्थाना रें १८४.१२ कोटी व एका नागरी बँकेस थेट रें ६.९० कोटी कॅश क्रेडिट कर्जमर्यादा मंजूर असून, त्यापोटी रें १४७.४३ कोटी येणेबाकी आहे. ९ नागरी बँकांचे सहभागात १३ कर्जदार संस्थाना रें २२८.२६ कोटी मध्यम व दिर्घमुदती (प्रॉपर्टी) कर्जमर्यादा मंजूर असून, त्यापोटी रें २०८.८२ कोटी येणेबाकी आहे. 'जास्वंदी' अधिकर्ष कर्जमर्यादा अंतर्गत शासकीय कर्जरीख्यांच्या तारणावर ४ नागरी सहकारी बँकांना रें ३७.११ कोटी कर्जमर्यादा मंजूर असून त्यापोटी रें ३.५० लाख येणेबाकी आहे.

अहवाल वर्षात चोपडा अर्बन को-ऑप. बँक लि., चोपडा या अवसायनातील बँकेकडून रें ९९ लाखांची वसुली झाली आहे. सध्या १० नागरी बँका अवसायनात असून त्यांच्याकडील एकूण थकबाकी रें २०१.६३ कोटी आहे. नागरी बँकाकडील थकबाकी वसुलीअनुषंगाने कायदेशीर कारवाई सुरु करण्यात आलेली आहे.

ब) साखर कारखाने :

राज्य बँकेचे राज्यातील साखर कारखान्यांच्या उभारणी, विस्तारीकरण तसेच आधुनिकीकरण इत्यादीसाठी अर्थसहाय्य करण्याचे धोरण आहे. राज्यातील २४६ साखर कारखान्यांनी बँकेच्या विविध कर्ज योजनांचा लाभ आतापर्यंत घेतलेला आहे. अहवाल सालात एकूण ४४ साखर कारखान्यांना अल्प मुदती तर ६२ साखर कारखान्यांना खेळते भांडवली कर्जपुरवठा आपल्या बँकेकडून करणेत आला आहे.

साखरेचे खुल्या बाजारातील दरामध्ये अस्थिरता नष्ट करणेच्या दृष्टीने सन २०१९-२० च्या गळीत हंगामामध्येही केंद्र शासनाने दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१९ पासून खुल्या बाजारातील साखरेचा किमान विक्री दर रें ३,१००/- निश्चित केला. त्यास अनुसरून सन २०२०-२१ या गळीत हंगामामध्येही राज्य बँकेने साखरेचा मूल्यांकन दर रें ३,१००/- प्रती क्विंटल आणि उचल दर रें २,७९०/- प्रती क्विंटल कायम ठेवला आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

(I) शर्करा मुदती कर्ज :

(i) सहकारी साखर कारखाने :

सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात पर्जन्यमान चांगले झाल्याने ऊसाची उपलब्धता मोठ्या प्रमाणात राहिल या गृहीतकावर साखर कारखान्यांना मशिनरी आधुनिकीकरण / विस्तारीकरण, सहविज निर्मिती, डिस्टीलरी, इथेनॉल, तसेच टेकओव्हर इत्यादीसाठी राज्य बँकेमार्फत मध्यम मुदती कर्ज मंजूर करण्याचे धोरण अवलंबिण्यात आले आहे.

सन २०२०-२१ मध्ये खालीलप्रमाणे कारखान्यांना कर्ज मंजूर करण्यात आले.

अ. क्र.	कर्ज प्रकार	कारखान्यांची संख्या	मंजूर रक्कम (₹ कोटीत)
१	मध्यम मुदत आत्मनिर्भर	२०	६९२.८९
२	मध्यम मुदत आसवणी	३	११५.२१
		एकूण (i)	८०८.१०

(ii) खाजगी साखर कारखाने :

अ. क्र.	कर्ज प्रकार	कारखान्यांची संख्या	मंजूर रक्कम (₹ कोटीत)
१	मध्यम मुदत आत्मनिर्भर	१२	३५८.५५
२	मध्यम मुदत आसवणी	४	१०१.०७
३	मध्यम मुदत कारखाना खरेदी / आधुनिकीकरण	२	६२.०२
४	मध्यम मुदत कारखाना उभारणी	१	३३.२२
		एकूण (ii)	५५४.८६
		एकूण (i + ii)	१३६२.९६

(iii) सॉफ्टलोन कर्ज योजना - २०१४ व २०१५ :

सहकारी / खाजगी कारखान्यांनी गाळप केलेल्या ऊसास केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या एफ. आर. पी. नुसार प्रलंबित ऊस देयके भागविणेसाठी केंद्र शासनाने सॉफ्टलोन कर्ज योजना - २०१४ जाहीर केली. त्यावर एक वर्षासाठी १०% प्रमाणे व्याज अनुदान देण्याचे घोषित केले. त्याच धर्तीवर राज्य शासनाने सॉफ्टलोन कर्ज योजना - २०१५ जाहीर करून पुढील ४ वर्षासाठी मंजूर कर्जावर १०% प्रमाणे व्याज अनुदान देण्याचे घोषित केले. त्यास अनुसरून राज्य बँकेनेही सॉफ्टलोन कर्ज योजना - २०१५ तयार करून त्या अंतर्गत राज्य बँकेचा खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा असलेल्या ३८ कारखान्यांना ₹ ३८६.७५ कोटीचे मुदती कर्ज मंजूर केले. त्यापैकी ३७ कारखान्यांकडे ३१ मार्च २०२१ अखेर ₹ २३.२५ कोटी येणेबाकी आहे.

(iv) सॉफ्टलोन कर्ज योजना २०१९ :

सहकारी / खाजगी कारखान्यांनी गाळप केलेल्या ऊसास केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या एफ.आर.पी. नुसार हंगाम २०१७-१८ व २०१८-१९ मधील प्रलंबित ऊस देयके भागविणेसाठी केंद्र शासनाच्या सॉफ्टलोन कर्ज योजना - २०१९ अंतर्गत एक वर्षासाठी ७.००% प्रमाणे व्याज अनुदान प्राप्त होणार आहे. त्यास अनुसरून राज्य बँकेनेही

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

“सॉफ्टलोन कर्ज योजना – २०१९” तयार करुन ३ वर्ष मुदतीने राज्य बँकेच्या खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा असलेल्या ५२ कारखान्यांना ₹ ८४४.३९ कोटी कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. पैकी २ कारखान्यांनी उचल न केल्यामुळे उर्वरित ५० कारखान्यांकडे ३१ मार्च, २०२१ अखेर ₹ ५५२.६३ कोटी येणेबाकी आहे.

(v) आत्मनिर्भर कर्ज योजना :

कोविड-१९ विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे केंद्र शासनाने लॉकडाऊन जाहीर केल्यामुळे काही साखर कारखान्यांना आपला गाळप हंगाम लवकर आवरता घ्यावा लागला तर काहींनी तो तात्काळ बंद केला. लॉकडाऊन परिस्थितीमुळे शितपेयाचे कारखाने, हॉटेल्स, गोळ्या, चॉकलेट बनविणारे छोटे मोठे कारखाने, मिठाईची दुकाने व साखरेवर अवलंबून असणारे तसेच साखरेचा उपयोग करणारे अनेक उद्योग बंद झाले. साखरेच्या व्यावसायिक वापराबरोबर दैनंदिन वापरावर मर्यादा येवून मागणी घटली. तसेच सदर कालावधीत सण-समारंभ यावरही विपरीत परिणाम झाल्याने साखरेच्या खपावर मोठा परिणाम झाला. परिणामी, साखरेची बाजारातील मागणी मोठ्या प्रमाणात घटल्याने साहजिकच साखरेस बाजारातील मिळणारा भाव, ₹ ३,१००/- प्रती किंवल या हमी भावापेक्षा खाली उतरला. साखर विक्री होत नसल्याने साखर कारखान्यांना अत्यावश्यक वैधानिक तसेच अवैधानिक देणी देणे अशक्य झाल्याने त्यांची आर्थिक कोंडी झाली.

सन २०२०-२१ चा हंगामासाठीच्या सुरुवातीस मशिनरीची देखभाल व दुरुस्ती (मेंटेनन्स) माहे जून पासून सुरु करणे गरजेचे होते. ही देखभाल व दुरुस्ती वेळेत झाली तरच कारखाने माहे ऑक्टोबर पासून सुरु करता येणे शक्य होते. याशिवाय पुढील हंगामासाठी ऊस तोडण्यासाठी ऊसतोड कामगारांना अॅडव्हान्स देणे, बैलगाडी व ट्रक यांचेशी पुढच्या हंगामासाठी वाहतूक करार करणे गरजेचे होते.

सदर बाबींकरिता कारखान्यांना आर्थिक उपलब्धता साखर विक्रीतून होत असते. मात्र सद्यःस्थितीत साखरेची विक्री घटल्याने कारखान्यांच्या आर्थिक स्थितीवर परिणाम झाला.

उपरोक्त बाबी विचारात घेऊन, कोविड-१९ विषाणूचे प्रादुर्भावामुळे लॉकडाऊनचे काळात कारखान्यांना आर्थिक मदतीचा हात देवून त्यांना आत्मनिर्भर होणेसाठी, राज्य बँकेची ‘आत्मनिर्भर कर्ज योजना’ दिनांक १० जून, २०२० रोजीच्या परिपत्रकान्वये प्रसृत केली असून आत्मनिर्भर कर्जयोजनेतर्गत राज्य बँकेच्या खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा असलेल्या ३३ कारखान्यांना ₹ १,०५१.४४ कोटीच्या आत्मनिर्भर कर्जमर्यादा मंजूर केल्या. पैकी ३२ कारखान्यांनी ₹ ९७४.२३ कोटीची उचल केली आहे. सदर मर्यादोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर ₹ ९४७.२६ कोटीची येणेबाकी आहे.

(ii) खेळती भांडवली कर्ज :

(i) अल्पमुदती कर्ज :

साखर कारखान्यांना तोडणी व वाहतूकीच्या पुर्वहंगामी खर्च व इतर कारणासाठी अल्प मुदत कर्ज मंजूरीसाठी बँकेने अल्प मुदत कर्ज धोरण दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०२० रोजी संमत केले. धोरणांतर्गत मा. प्रशासक कर्ज सभेने हंगाम २०२०-२१ साठी अहवाल वर्षात पात्र ३८ साखर कारखान्यांना ₹ ४३४ कोटी कर्ज मर्यादा जून २०२१ अखेरच्या मुदतीने मंजूर करण्यात आल्या. साखर कारखान्यांनी ₹ ३३८.४२ कोटीच्या उचली केल्या असून दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर सदर कर्जापोटी १२ कारखान्यांकडे ₹ ५७.७९ कोटी येणेबाकी आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

(ii) शासकीय थकहमीवरील अल्पमुदती कर्ज :

राष्ट्रीय बँकेच्या सी.एम.ए. अंतर्गत मार्गदर्शक सूचनांनुसार कारखान्यांचा एन.डी.आर. उणे असल्यास कर्ज पुरवठा करू नये असे निर्देश असल्याने त्या कारखान्यांना कर्ज पुरवठा करावयाचा झाल्यास शासनाची थकहमी घेवूनच कर्ज पुरवठा करावा. त्यानुसार ६ कारखान्यांचा एन.डी.आर. उणे असल्याने शासनाची थकहमी घेवून सन २०१९-२० व सन २०२०-२१ साठी ₹ १७८.२८ कोटी अल्पमुदत कर्ज मंजूर करून वितरीत केले आहे. त्यापोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर ₹ १५४.६५ कोटीची येणेबाकी आहे.

(iii) साखर निर्यातीसाठी अल्प मुदत कर्ज :

केंद्र शासनाच्या ग्राहक संरक्षण, अन्न व नागरी पुरवठा मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या दिनांक २९ डिसेंबर, २०२० व दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२० रोजीचे अधिसूचनेस अनुसरून हंगाम २०२०-२१ मधील उत्पादित साखर निर्यात करणेसाठी, निर्यातीचा दर व बँकेने ठरविलेला उचल दर यातील फरकाची रक्कम कारखाने भरू शकत नसल्याने साखर कारखान्यांना साखर निर्यात अनुदानापोटी मिळणाऱ्या अनुदान रकमेच्या ८५% इतपत कर्ज मर्यादा मंजूर केलेल्या आहेत. सदर योजनेतर्गत २७ साखर कारखान्यांना एकूण ₹ १५६.३१ कोटी रकमेच्या मर्यादा १४% व्याजदराने मंजूर करण्यात आल्या. पैकी ₹ १३९.६६ कोटी रकमेचे कर्ज वितरण करण्यात आले. सदर कर्जापोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर ₹ २१.१५ कोटीची येणेबाकी आहे. सदर योजनेचे अनुदान केंद्र शासनाकडून वेळेत प्राप्त झालेले नाही.

(iv) बिल डिस्काउंटिंग :

अहवाल सालात राज्य बँकेने को-जन प्रकल्पासाठी अर्थ पुरवठा केलेल्या साखर कारखान्यांना त्यांनी महावितरण कंपनीस पुरवठा केलेल्या विजेच्या युनिटपोटी मिळणाऱ्या बिलांच्या अदायगीपोटी येणे असलेल्या रकमेच्या ९०% इतपत कर्ज १३ कारखान्यांना मंजूर केले. त्यापोटी वर्षाअखेर ₹ ७७.५० कोटी येणेबाकी शिल्लक आहे.

(v) ताबेगहाण व नजरगहाण :

हंगाम २०२०-२१ मध्ये ६२ साखर कारखान्यांना राज्य बँकेने एकूण ₹ ६,९७६.७९ कोटीच्या साखर मालतारण व नजरगहाण (स्टीअर्स, पुरक उद्योग व गणीबेल्स इत्यादि) कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. त्यापोटी मार्च २०२१ अखेर ₹ ४,३२०.१० कोटीची येणेबाकी आहे.

(vi) शर्करा एक्सपोजर मर्यादा :

राष्ट्रीय बँकेच्या सी.एम.ए. अंतर्गत मार्गदर्शक सूचनांनुसार राज्य बँकेच्या माहे मार्च २०२० अखेरील आर्थिक स्थितीवर आधारित अहवाल वर्षासाठी (सन २०२०-२१ साठी) कमाल युनिट एक्सपोजर मर्यादा कॅपिटल फंडाच्या ६०% प्रमाणे ₹ १,६४२.४९ कोटी तर किमान सेक्टरल एक्सपोजर मर्यादा अंतर्गत विनियोगक्षम निधीच्या ५०% प्रमाणे ₹ ११,२२३.८५ कोटी इतकी निर्धारित होती. सदर मर्यादांना आधिन राहून राज्य बँकेने सन २०२०-२१ आर्थिक वर्षात कर्ज पुरवठा मर्यादित ठेवला.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

क) सूत गिरण्या

राज्य बँकेने राज्यातील सहकारी सूत गिरण्या उभारणीतही अर्थ सहाय्य करून मोलाचा वाटा उचलला आहे. अहवाल सालात बँकेने 9 सूत गिरणीसाठी ₹ 94 कोटी भांडवली व खेळते भांडवली कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या असून बँकेने केलेल्या कर्जपुरवठ्यापैकी अहवाल वर्षाअखेर अवसायनातील गिरण्यांसह मुद्दलापोटी 92 सूत गिरण्यांकडे ₹ 40.82 कोटी येणेबाकी आहे.

ड) मार्केटिंग संस्था

राज्य बँकेने दिनांक 31 मार्च, 2029 अखेर 2 संस्थांना खेळते भांडवली खर्चासाठी ₹ 969.40 कोटीच्या कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या असून त्यापोटी ₹ 948.13 कोटी इतकी येणेबाकी आहे. सदर 2 संस्थांपैकी सिल्व्हर ज्युबिली या संस्थेकडे ₹ 20 कोटी इतके कर्ज थकीत झाले असून थकीत कर्ज वसुलीसाठी संस्थेवर कायदेशीर कारवाई करण्यात आली आहे.

इ) प्रक्रिया संस्था

आपल्या बँकेने दिनांक 31 मार्च, 2029 अखेर 6 प्रक्रिया संस्थांना प्रकल्प उभारणी तसेच विस्तारीकरणासाठी ₹ 949.48 कोटीचे मुदती कर्ज मंजूर केले असून ₹ 929.81 कोटी इतकी येणेबाकी आहे. सदर संस्थांपैकी ओमसाई जागरी प्रा. लि. या संस्थेकडे ₹ 19.09 लाख इतके कर्ज थकीत झाले असून थकीत कर्जाचे वसुलीसाठी पाठपुरावा सुरु आहे. तसेच 3 प्रक्रिया संस्थांना ₹ 49 कोटीची अल्प मुदत / कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केली असून सदर संस्थांपैकी भोगावती संस्थेकडील ₹ 9.99 कोटी अल्प मुदत कर्ज थकीत झाले आहे. संस्थेकडील थकीत कर्जाचे वसुलीसाठी पाठपुरावा सुरु आहे.

ई) इतर संस्था

आपल्या बँकेने दिनांक 31 मार्च, 2029 अखेर महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीला ₹ 9000 कोटींची अल्प मुदत कर्ज मर्यादा मंजूर केली असून त्यापोटी कंपनीने ₹ 400 कोटीची उचल केली आहे. उर्वरित ₹ 400 कोटीची उचल कंपनीने माहे एप्रिल 2029 मध्ये केली असून एकूण येणेबाकी ₹ 9000 कोटी आहे.

आपल्या बँकेने दिनांक 31 मार्च, 2029 अखेर 4 पगारदार नोकरांच्या पतसंस्थांना ₹ 74.40 कोटी इतक्या कॅश क्रेडिट मर्यादा मंजूर केल्या असून त्यापोटी ₹ 48.11 कोटी इतकी येणेबाकी आहे. सदर संस्थांपैकी एस. बी.आय. एम्प्लॉईज क्रेडिट सोसायटीकडील संपूर्ण कर्ज थकीत झाले असून त्यापोटी बँकेस मार्च 2029 अखेर ₹ 91.32 कोटीची एन.पी.ए. तरतूद करावी लागली आहे. संस्थेकडील थकित कर्जाच्या वसुलीसाठी संस्थेविरुद्ध कायदेशीर कारवाई सुरु आहे. तर एका शैक्षणिक संस्थेस ₹ 49 कोटी मध्यम मुदत कर्ज मंजूर असून त्यापोटी ₹ 28.90 कोटीची येणेबाकी आहे. सदर संस्थांपैकी मार्च 2020 अखेर 3 संस्थांनी मुदती कर्जाची सव्याज परतफेड केली आहे. शिखर मालमत्ता तारण कर्ज योजनेतर्गत एका संस्थेस ₹ 3 कोटी मध्यम मुदत कर्जमर्यादा मंजूर असून अहवाल वर्षाअखेर त्यापोटी ₹ 3 कोटी येणेबाकी आहे. सदर कर्ज थकीत झाले असून थकित कर्जाच्या वसुलीसाठी संस्थेविरुद्ध कायदेशीर कारवाई सुरु आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

फ) राष्ट्रीय / राज्य पातळीवरील सहकारी संस्था, स्वायत्त महामंडळे

राष्ट्रीय व राज्य पातळीवर कृषी व ग्रामीण अर्थव्यवस्थेत मोलाची भूमिका असणाऱ्या स्वायत्त महामंडळे व सहकारी संस्थांना आपल्या बँकेमार्फत मुदती / खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा केला जातो. अहवाल वर्षात भारतीय अन्न महामंडळ, इंडियन फार्मर्स फर्टिलायझर्स व महाराष्ट्र राज्य आदिवासी विकास महामंडळ या ३ संस्थांना अनुक्रमे ₹ २,००० कोटी, ₹ ५२५ कोटी व ₹ ७.५० कोटी असे एकूण ₹ २,५३२.५० कोटी खेळते भांडवली / नजरगहाण कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या असून दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर त्यापोटी ₹ २,००० कोटी, ₹ ५०० कोटी अशी एकूण ₹ २,५०० कोटी येणेबाकी आहे. तर महाराष्ट्र राज्य आदिवासी विकास महामंडळ यांचे खाती ₹ २५.७८ लाख जमा आहेत. भारतीय अन्न महामंडळ व इफको या संस्थांना सहभागात पतपुरवठा केलेला आहे. वरील सर्व नमूद कर्जाची नियमित परतफेड होत असून सदर कर्जे नियमित कर्ज वर्गवारीमध्ये आहेत.

ग) आवाहनीत शासकीय थकहमी

राज्य शासनाने विविध संस्थांना विशेषतः साखर कारखान्यांना प्रकल्प उभारणीसाठी मुदती कर्ज तसेच पूर्वहंगामी कर्ज यासाठी वेळोवेळी विनाअट शासकीय थकहमी दिली आहे. शासकीय थकहमीची रक्कम मिळावी यासाठी राज्य बँकेने, राज्य शासनाविरोधात मा. सर्वोच्च न्यायालय, दिल्ली येथे दावा क्र. ३४४५ / २०११ दाखल केला. त्यावर मा. न्यायालयाने दिलेल्या दिनांक ०५ एप्रिल, २०१८ रोजीच्या अंतरीम आदेशानुसार राज्य बँकेस दिनांक २१ मे, २०१८ रोजी ₹ ७४ कोटी प्राप्त झाले. दिनांक ३१ मार्च, २०१८ अखेर एकूण ८० संस्थाकडील विविध प्रकारच्या थकीत कर्जापोटी ₹ २,३२०.८७ कोटी शासकीय थकहमीपोटी आवाहनीत रक्कम राज्य बँकेस मिळणेकरीता मा. सर्वोच्च न्यायालयातील दाखल दावा क्र. ३४४५ / २०११ च्या सुनावणीमध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक १० जुलै, २०१८ रोजी अंतरीम आदेश पारित करून द्विसदस्यीय क्लेम समितीची नियुक्ती केली होती.

सदर क्लेम समितीमध्ये पंजाब आणि हरियाणा न्यायालयाचे सेवानिवृत्त न्यायाधीश श्री. एस. जे. वजीफदार व रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचे सेवानिवृत्त कार्यकारी संचालक यांची नियुक्ती केली होती. सदर क्लेम समितीचे सुनावणीचे कामकाज दिनांक २५ जुलै, २०१८ ते दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१८ अखेर पूर्ण होवून समितीने आपला अहवाल दिनांक ३१ जानेवारी, २०१९ रोजी मा. सर्वोच्च न्यायालयात सादर केला. सदर अहवालावर मा. सर्वोच्च न्यायालयाने विचार करून क्लेम समितीने शिफारस केलेली ₹ १,०४९.४९ कोटी इतकी रक्कम राज्य सहकारी बँकेस शासकीय थकहमीपोटी आदा करणेबाबत दिनांक २७ मार्च, २०१९ रोजी आदेश पारित केला व दिनांक २९ मार्च, २०१९ रोजीच्या सुनावणीमध्ये शासनाने ₹ १०० कोटी दिनांक ३१ मार्च, २०१९ पूर्वी राज्य बँकेस आदा करावेत असा आदेश पारित केला.

त्याप्रमाणे राज्य शासनाने दिनांक ०२ एप्रिल, २०१९ रोजी ₹ १०० कोटी दिनांक ३१ मार्च, २०१९ च्या पूर्वलक्षी प्रभावाने बँकेस आदा केले. उर्वरित रक्कम ₹ ९४९.४९ कोटी आदा करणेबाबत मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक १० मे, २०१९ च्या सुनावणीमध्ये राज्य सहकारी बँकेने दिनांक ०८ मे, २०१९ रोजीच्या प्रतिज्ञापत्रात नमूद केल्याप्रमाणे उर्वरित रक्कम ₹ ९४९.४९ कोटी खालीलप्रमाणे चार हप्त्यात आदा करण्याबाबतचे शिड्युल दिलेले होते.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

अ.क्र.	रक्कम	देय दिनांक	प्राप्त दिनांक
१	₹ २२५.०० कोटी	दि. ३१ जुलै, २०१९	दि. ०९ ऑगस्ट, २०१९
२	₹ २२५.०० कोटी	दि. ३१ डिसेंबर, २०१९	दि. ०१ जानेवारी, २०२०
३	₹ २५०.०० कोटी	दि. ३१ मार्च, २०२०	पैकी ₹ १०० कोटी दि. ०८ सप्टेंबर, २०२१ रोजी प्राप्त.
४	₹ २४९.४१ कोटी	दि. ३१ जुलै, २०२०	अद्याप अग्राप्त

राज्य शासनाने शासकीय थकहमीपोटी राज्य सहकारी बँकेस दिनांक ३१ मार्च, २००७ रोजी ₹ ५ कोटी, दिनांक ३१ मार्च, २०११ रोजी ₹ २७० कोटी (पैकी ₹ १०० कोटी भाग भांडवलापोटी व ₹ १७० कोटी शासकीय थकहमीपोटी) व दिनांक ३१ मार्च, २०१२ रोजी ₹ ५० कोटी इतकी रक्कम आदा केलेली आहे.

दिनांक ३१ जुलै, २०१९ व दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१९ असे २ हप्ते बँकेस प्राप्त झाले असून तिसरा हप्ता दिनांक ३१ मार्च, २०२० रोजी ₹ २५० कोटी व चौथा हप्ता ₹ २४९.४१ कोटी दिनांक ३१ जुलै, २०२० रोजी मिळणे अपेक्षित होता, परंतु कोविड-१९ या संसर्गजन्य आजाराच्या परिस्थितीमुळे मा. साखर आयुक्त कार्यालयामध्ये कर्मचारी उपस्थित नसल्यामुळे दि. ३१ मार्च, २०२० रोजीचा ₹ २५०.०० कोटीचा हप्ता व दिनांक ३१ जुलै, २०२० रोजीचा ₹ २४९.४१ कोटीचा हप्ता प्राप्त झालेला नाही.

दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेरील शासकीय थकहमीपोटीचे २ हप्ते एकूण ₹ ४९९.४१ कोटी मिळणेबाबत बँकेने एकूण १३ स्मरणपत्रे मा. साखर आयुक्त यांना पाठविली असून ६ स्मरणपत्रे अतिरिक्त मुख्य सचिव, वित्त यांना पाठविली आहे. तसेच सहकार विभाग यांचेकडे उर्वरित ₹ ४४९.४१ कोटी रकमेची मागणी केली आहे. पैकी दिनांक ०८ सप्टेंबर, २०२१ रोजी ₹ १०० कोटी प्राप्त झाले आहेत. शासकीय थकहमीपोटीची संपूर्ण आवाहनीत रक्कम राज्य बँकेस शासनाकडून प्राप्त झाल्यानंतर राज्य बँकेचा ढोबळ एनपीए न्यूनतम पातळीवर येण्याची अपेक्षा आहे.

(३) राज्य बँकेच्या कर्जाची थकबाकी :

दिनांक ३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षात आपल्या बँकेची एकूण कर्ज येणेबाकी ₹ २३,२९४.५४ कोटी होती. उपरोक्त कर्जातील मुद्दलापोटी ₹ १,६७३.०३ कोटीची थकबाकी आहे. यापैकी अवसायनातील संस्थांकडे ₹ ६७६.७८ कोटी तर उर्वरित इतर संस्थांकडे ₹ ९९६.२५ कोटी थकबाकी आहे. एकूण येणेबाकीशी थकीत कर्जाचे प्रमाण ७.१८% राहिले.

(i) अनुत्पादक जिंदगी :

दिनांक ३१ मार्च २०२१ अखेर एकूण अनुत्पादक जिंदगीपैकी मुद्दलापोटी व जुने व्याजापोटीची रक्कम अनुक्रमे ₹ २,७१०.४६ कोटी व ₹ २२६.०७ कोटी इतकी असून दुरदर्शीत्वाच्या निकषानुसार मुद्दलापोटी ₹ १,२२७.५४ कोटी व जुन्या येणेव्याजापोटी ₹ २२६.०७ कोटीची तरतूद करणे आवश्यक होती. तथापि, मुद्दलापोटी ₹ २,४६०.०० कोटी व जुने व्याजापोटी ₹ २२६.०७ कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे. प्रत्यक्षात एकूण ₹ १,२३२.४६ कोटीची जादा तरतूद करण्यात आली आहे. एकूण कर्ज येणेबाकीशी अनुत्पादक कर्ज रकमेचे शेकडा प्रमाण ११.६४% व नक्त अनुत्पादक कर्जाचे प्रमाण अवघे १.२०% आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

(ii) कर्ज वसुलीबाबतची कारवाई :

अ) सहकार कायद्यांतर्गत :

बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर एकूण २८ संस्थांवर थकबाकी वसुलीस्तव मा. सहकार न्यायालयात लवाद दावे दाखल केले आहेत. यापैकी १९ संस्थांचे बाबतीत न्यायालयाकडून वसुलीबाबत हुकुमनामे प्राप्त झालेले आहेत. तर लवाद दाव्यातील ०९ संस्था बाबतीत अद्यापही सुनावणी सुरु आहे. उपरोक्त संस्थांपैकी सुनावणी सुरु असलेल्या संस्थांकडे ₹ १०९.४८ कोटी तर अवार्ड प्राप्त संस्थांकडे ₹ ४९.३२ कोटी असे एकूण ₹ १५८.७८ कोटी मुद्दल येणेबाकी आहे.

ब) सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत कारवाई :

बँकेने सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत सुरक्षित धनकोस प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करून ११६ संस्थांना नीटीसेस दिल्या आहेत. वसुलीची कारवाई शीघ्रगतीने होण्यासाठी बँकेच्या प्राधिकृत अधिकाऱ्यांची नेमणूक करण्यात आली आहे. त्यानुसार आजतागायत जप्त केलेल्या एकूण १०० संस्थांपैकी ५४ संस्थांच्या संपूर्ण मालमत्तेची विक्री झालेली असून, ०४ संस्थांच्या मालमत्तेची अंशतः विक्री झालेली आहे. विक्री झालेल्या संस्थांपैकी २४ संस्थांकडील बँकेच्या संपूर्ण कर्जाची वसुली झालेली आहे. ४५ संस्थांची मालमत्ता राज्य बँकेच्या ताब्यात असून अद्याप मालमत्ता विक्री झालेली नाही. बँकेने संस्था विक्री ऐवजी भाड्याने देवून कर्ज वसुलीचे धोरण स्विकारल्याने अहवाल वर्षात एकाही संस्थेच्या मालमत्तेची विक्री झालेली नाही.

सद्यःस्थितीत बँकेने अनुत्पादित वर्गवारीतील संस्थांवर सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई करून विक्री प्रक्रिया स्थगित केली असून, संस्था भाडेतत्वावर चालविण्यास देवून आजारी संस्थांचे पुनरुज्जीवन करण्याचे धोरण अवलंबिले आहे.

सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत वसुली कारवाई सुरु असलेल्या संस्थांचा सांख्यिकीय तपशील खालीलप्रमाणे

अ. न.	कार्यालये	सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत कारवाई		एकूण जप्ती झालेल्या संस्था	पैकी संपूर्ण /अंशतः मालमत्ता विक्री/ येणेबाकी निरंक झालेल्या संस्था
		संस्था	येणेबाकी (मुद्दल) (₹ कोटीत)		
१	प्रा.का., नागपूर	२०	२०३.२५	१९	१३+०१
२	प्रा.का., औरंगाबाद	३०	२८१.९५	२७	१०+०१
३	प्रा.का., नाशिक	०९	७६.९४	०९	०७
४	प्रा.का., पुणे	२३	९२६.४२	१४	०४+०२
५	प्रा.का., कोल्हापूर	१७	४१.३६	१५	०८
६	प्रा.का., नांदेड	१६	१०७.९८	१५	१२
७	मुख्य कचेरी, मुंबई	०१	१८.०४	०१	--
	एकूण	११६	१,६५५.९४	१००	५४+०४=५८

क) भाडेतत्वावर चालविण्यास देण्यात आलेल्या संस्था :

सद्यःस्थितीत बँकेने संस्था विक्री ऐवजी भाडेतत्वावर चालविण्यास देवून आजारी संस्थांचे पुनरुज्जीवन करण्याचे धोरण अवलंबिले आहे. आजतागायत अनुत्पादित वर्गवारीतील ६ सहकारी साखर कारखाने भाडे तत्वावर चालविण्यास देण्यात आलेले आहेत.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

भाडेत्वान्तर चालविणेसाठी देण्यात आलेले कारखाने पुढील प्रमाणे.

क्र.	संस्थेचे नांव	भाडेकरू संस्था	भाडे रक्कम प्रतिवर्ष (₹ कोटीत)
१	भाऊसाहेब बिराजदार ससाका	मे. क्वीनर्जी इंडस्ट्रीज,	१.५० + टॅगिंग ₹७५/- प्रमाणे
२	बाणगंगा ससाका	मे. आयान मल्टीट्रेड पीपीएल,	१.५० + टॅगिंग ₹७५/- प्रमाणे
३	केदारेश्वर ससाका	कारखाना व्यवस्थापन	१.०० + टॅगिंग ₹८०/- प्रमाणे
४	उदयसिंग गायकवाड ससाका	मे. अथनी शुगर्स	४.७०
५	रयत ससाका	मे. अथनी शुगर्स	६.५०
६	वसंतदादा पाटील ससाका	धाराशिव ससाका	१.०० + टॅगिंग ₹७५/- प्रमाणे

तसेच सद्यःस्थितीत दिनांक ३१ मार्च, २०२१ नंतर श्री आदिनाथ सहकारी साखर कारखाना लि., रोकडेश्वर सहकारी सूत गिरणी लि. व कुलस्वामिनी सहकारी सूत गिरणी लि. या संस्थांचे भाडेकराराबाबतची प्रक्रिया प्रलंबित आहे.

राज्य बँक एकरकमी परतफेड सन्मान योजना-२०२१ (OTS-२०२१):

राज्य बँकेने अनुत्पादित वर्गवारीतील कर्जदारांसाठी (वैयक्तिक/संस्थात्मक) एकरकमी परतफेड योजना-२०२० प्रस्तावित केली होती. सदर योजनेस दिनांक २० मार्च, २०२१ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ८ अन्वये मान्यता प्राप्त झाली होती. सन २०२०-२१ मधील कोवीड-१९ ची परिस्थितीमुळे सदर योजनेस अल्पसा प्रतिसाद मिळाला होता.

तदनंतर थकीत संस्थांकडील एकरकमी परतफेड योजनेस मुदतवाढ मिळणेबाबतची मागणी व सन २०२०-२१ मधील कोवीड-१९ ची परिस्थिती विचारात घेवून दिनांक १९ जून, २०२१ रोजीच्या मा. प्रशासक समिती सभेतील ठरावानुसार राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१ ही योजना कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

एकरकमी परतफेड योजना-२०२० या योजने अंतर्गत ७ वैयक्तिक पात्र कर्जदार सहभागी झाले होते. त्यापैकी ४ कर्जदारांनी तडजोड रकमेच्या १००% रकमेचा भरणा केला असून, ३ कर्जदारांकडील तडजोड रकमेची वसुली कारवाई चालू आहे. तसेच योजनेत ५ संस्था सहभागी झाल्या होत्या. त्यापैकी एका संस्थेने तडजोड रकमेच्या १००% रकमेचा भरणा केला असून, २ संस्थांकडील तडजोड रकमेची वसुली कारवाई चालू आहे. तर २ संस्था वसुली अभावी योजनेतून अपात्र ठरविण्यात आल्या आहेत.

राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१ अंतर्गत प्राप्त प्रस्तावांपैकी २ संस्थांचे प्रस्ताव अंतीम झाले असून त्यांनी तडजोड रकमेच्या १००% रकमेचा भरणा केला आहे. तर ३ संस्थांनी प्रस्ताव सादर केले असून मंजूरी प्रलंबित आहे. इतर काही संस्था योजने अंतर्गत प्रस्ताव सादर करणेच्या विचाराधीन आहेत.

(४) जोखीम व्यवस्थापन

बँकिंग व्यवसायातील जोखीमा शोधणे, सदर जोखीमा कमी करणे, कर्ज पुरवठा उत्पादक स्वरूपाचा रहावा याकरीता बँकेने जोखीम व्यवस्थापन धोरणाचा अंवलंब केलेला आहे. क्रेडिट रिस्क पॉलिसी अंतर्गत बँकेच्या विविध संस्थांच्या व वैयक्तिक कर्जदारांकरीता क्रिसील क्रेडिट रेटिंग करण्याकरीता कर्ज प्रकार निहाय रिस्क असेसमेंट मॉड्युल तयार केलेले आहे. क्रिसील रिस्क असेसमेंट मॉड्युलवर वैयक्तिक व संस्थात्मक कर्जदारांची क्रेडिट रेटिंग करण्याकरीता मार्च अखेरील आर्थिक स्थितीची माहिती भरून त्या आधारे क्रेडिट रिस्क रिपोर्ट जनरेट केले जात असून, त्या नुसार कर्ज प्रस्ताव मंजूर करणे अनुषंगाने विचार केला जात आहे. अहवाल वर्षात १९४ संस्थात्मक कर्जदारांचे क्रेडिट रिस्क रेटिंग करण्यात आलेले आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

रिझर्व्ह बँकेच्या परिपत्रकानुसार वैयक्तिक व संस्थात्मक कर्जदारांची विविध संस्था व बँकांतील थकित कर्जाची माहिती प्राप्त करण्याकरीता बँकेने सिबील, एक्सपेरीयन, क्रिफ हायमार्क व इक्विफॅक्स क्रेडिट इन्फॉर्मेशन कंपन्यांचे सभासदत्व घेतले आहे. वैयक्तिक/ संस्थात्मक कर्जदारांची क्रेडिट इन्फॉर्मेशन रिपोर्ट काढण्यात येवून कर्ज प्रस्तावासोबत सादर केले जातात.

राज्य बँकेकडून वैयक्तिक / संस्थात्मक कर्जदारांची क्रिसील क्रेडिट रेटिंग व क्रेडिट इन्फॉर्मेशन रिपोर्ट काढून कर्ज पुरवठा करण्याचे धोरण राबविले जात असल्यामुळे कर्ज पुरवठ्यातील जोखीम कमी होवून बँकेचा एनपीए / थकबाकी कमीत कमी रहाणार आहे.

(५) गुंतवणूक व्यवहार

दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर बँकेने तरत्या जिंदगीसाठी मान्यता प्राप्त केंद्र सरकार व राज्य सरकारच्या कर्जरोख्यांमध्ये (लॅफसह) गुंतवणूक केली आहे. तर अतिरिक्त निधीची गुंतवणूक नॉन एसएलआर बॉण्ड्स व सहकारी संस्थांच्या भागांमध्ये अशी एकूण गुंतवणूक ₹ ९,२८४.५१ कोटी (पुस्तकी मुल्य) आहे. तर राष्ट्रीयकृत बँका / खाजगी बँका यांचे मुदत ठेवीत ₹ ४७८.८६ कोटी गुंतवणूक करण्यात आलेली आहे.

अहवाल वर्षात सरकारी कर्जरोखे, नॉन एसएलआर बॉण्ड्स (म्युच्युअल फंड), आंतर बँक मुदत ठेव, कॉलमनी, ट्रायपार्टी रेपो व लॅफ इत्यादी गुंतवणूक व्यवहारातून बँकेस एकूण ₹ ६१२.०८ कोटी इतके व्याज मिळाले आहे. त्याचा परतावा दर ५.३५% इतका तर सरकारी कर्जरोख्यांच्या खरेदी / विक्रीपासून ₹ ८४.६५ कोटी ट्रेडिंग नफा झाला आहे.

रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार व 'एफबीआयएल' यांनी जाहीर केलेले कर्जरोख्यांच्या दरानुसार बँकेने करंट (एएफएस) या वर्गवारीतील कर्जरोख्यांच्या गुंतवणूकीचे मूल्यांकन केले आहे. दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर गुंतवणूक घसारा निधीपोटी ₹ ०.०२ कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे.

अहवाल वर्षअखेर एकूण ३२९ बँकांची कॉन्स्टीट्युअंट एसजीएल खाती आहेत. यात २ राज्य सहकारी बँका, २७ जिल्हा बँका, २९० नागरी सहकारी बँका, १० ग्रॅच्युईटी व पीएफ ट्रस्ट यांचा समावेश आहे. सदर कॉन्स्टीट्युअंट एसजीएल खात्यांवर चालू आर्थिक वर्षात ₹ ७५,९०४.१३ कोटीचे व्यवहार झाले असून सदर व्यवहारापासून बँकेस सर्व्हिस चार्जसपोटी ₹ ०.५८ कोटी इतके उत्पन्न मिळाले आहे.

दिनांक ३१ मार्च, २०२० रोजी गुंतवणूक चढ-उतार निधी ₹ १५७.२५ कोटी होता. दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेरच्या नफा विभागणीतून त्यात ₹ ५० कोटीने वाढ करण्यात येऊन बँकेचा एकूण गुंतवणूक चढ-उतार निधी ₹ २०७.२५ कोटी इतका झालेला आहे.

विदेशी चलन व्यवहार (फॉरेक्स) :

बँकेस 'ऑथोराईज्ड डिलर इन फॉरेन एक्सचेंज' चा परवाना रिझर्व्ह बँकेने दिलेला आहे. त्यानुसार आपल्या बँकेने दिनांक २८ मे, १९९० पासून फॉरेक्स व्यवहार सुरु केले आहेत.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

आंतरराष्ट्रीय बँकिंग विभाग हा रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, फेमा आणि फेडरॉई यांच्या निर्देशानुसार खालील सेवा आपल्या ग्राहकांना पुरवितो.

- ✓ प्रिशिपमेंट / पोस्टशिपमेंट क्रेडिट.
- ✓ फॉरेन एल.सी., कलेक्शन बिलांचे पेमेंट, अॅडव्हान्स बिलांचे पेमेंट.
- ✓ फॉरेन चलनाची खरेदी / विक्री.
- ✓ इनवर्ड / आऊटवर्ड रेमिटन्स.
- ✓ तत्काळ बी. आर. सी. सेवा उपलब्ध.
- ✓ आयात / निर्यात व्यवहारांच्या पेमेंटकरीता फॉरवर्ड कॉन्ट्रॅक्ट बुकिंग सुविधा उपलब्ध.
- ✓ ई. ई. एफ. सी. अकॉउंट्स.
- ✓ फॉरेक्स व्यवहाराकरीता झिरो बॅलन्स बचत व चालू खात्याची सुविधा उपलब्ध.

सन २००३-०४ मध्ये विभागात 'स्विफ्ट' यंत्रणा कार्यान्वित करण्यात आल्यामुळे बँकेच्या ग्राहकांना जलद व तत्पर सेवा उपलब्ध झालेली आहे. बँकेचे बँक ऑफ इंडिया, पॅरिस, लंडन व टोकियो येथे अनुक्रमे युरो, जीबीपी व जापनीज येन या चलनात तसेच हबीब अमेरिकन बँक, न्युयॉर्क येथे डॉलर चलनात नॉस्ट्रो खाती आहेत.

सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात एकूण फॉरेक्स व्यवहार ₹ १,१६६.८७ कोटीचे झालेले असून, त्यापैकी ₹ ६८.३९ कोटीचे आयात व ₹ १,०९८.४८ कोटीचे निर्यात व्यवहार झालेले आहेत. निर्यात व्यवहारामध्ये प्रामुख्याने इंडियन शुगर एक्झिम कॉर्पोरेशन लि., नवी दिल्ली या संस्थेचे ₹ ९६१.९२ कोटीचे साखर निर्यातीचे व्यवहार झालेले आहेत. सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात विभागास एकूण ₹ ११.५७ कोटीचे उत्पन्न प्राप्त झालेले आहेत.

(६) माहिती व तंत्रज्ञान

१. मोबाईल बँकिंग :

आपल्या बँकेच्या मोबाईल बँकिंग सुविधेच्या पुढील टप्प्यात युपिआय (युनिफाईड पेमेंट इंटरफेस) ही सुविधा सप्टेंबर २०१८ पासून सुरु करण्यात आली असून भीम, फोन-पे, वॉट्सअप अशा अॅपमार्फत युपिआयद्वारे पेमेंट करण्याची सुविधा ग्राहकांना उपलब्ध करण्यात आली आहे. २०२०-२१ वर्षात बँकेने नेक्स्ट जनरेशन अॅप उपलब्ध केले असून त्याची वैशिष्ट्ये पुढील प्रमाणे,

- बँकेतील सर्व शाखांमधील फिक्स्ड डिपॉझिट व रिकरिंग डिपॉझिट यांचा तपशिल व्ह्यू ओन्ली स्वरूपात अॅपमध्ये उपलब्ध
- कर्जाचा (गृहकर्ज, वाहन कर्ज, ग्राहक कर्ज, वैयक्तिक कर्ज इ.) तपशिल व्ह्यू ओन्ली स्वरूपात अॅपमध्ये उपलब्ध
- एनईएफटीद्वारे इंटरबँक फंड ट्रान्सफर
- आयएमपीएसद्वारे इंटरबँक फंड ट्रान्सफर
- बॅलन्स इन्क्वायरी व मिनी स्टेटमेंट
- चेक स्टॉप पेमेंट
- एटीएम कार्ड ब्लॉक करणे

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

- चेक बूक रिक्वेस्ट
- ब्रँच लोकेटर व एटीएम लोकेटर
- ट्रान्झॅक्शन सर्च
- पिन बदलणे

२. अद्यावत को-लोकेशन डेटा सेंटर व डीआर साईट :

दिनांक १४ जुलै, २०२० रोजीच्या मा. प्रशासक सभेतील निर्णयानुसार, को-लोकेशन डेटा सेंटर मे. ईएसडीएस यांच्या महापे, नवी मुंबई येथील डेटा सेंटरमध्ये तर को-लोकेशन डीआर साईट मे. ईएसडीएस यांच्या बँगलोर येथील डेटा सेंटरमध्ये आहे. सदर अद्यावत डेटा सेंटर व डीआर साईटची वैशिष्ट्ये पुढील प्रमाणे

- डेटा सेंटर व डीआर साईट करिता खरेदी करण्यात आलेले हार्डवेअर, सर्व्हर्स, फायरवॉल इत्यादी सदर को-लोकेशन डेटा सेंटरमध्ये बसविण्यात आले असून डेटा मायग्रेसशनचे काम सुरु आहे.
- को-लोकेशन डेटा सेंटर व डीआर साईट करिता सीफी व एअरटेल कंपन्यांची १०० एमबीपीएस क्षमतेची कनेक्टीव्हिटी उपलब्ध करण्यात आली आहे.
- डेटा सेंटर व डीआर साईटमध्ये सर्व अद्यावत आवश्यक पायाभूत सुविधा उपलब्ध असल्याने सिस्टीम ऑडिट मधील त्या अनुषंगीक मुद्द्यांची पूर्तता होणार आहे.
- आयटी विभागातील अधिकाऱ्यांनी संगणक सल्लागारांसमवेत डेटा सेंटर व डीआर साईटला प्रत्यक्ष भेट देऊन पाहणी केली आहे.

३. सीबीएस अपग्रेडेशन :

संगणक सल्लागारांच्या मार्गदर्शानुसार बँकेचे सीबीएस सॉफ्टवेअर अपग्रेड (ओम्नी ३.० वेब व्हर्जन) करण्याची कार्यवाही सुरु आहे. याकरिता सीबीएस व्हेंडर मे. इन्फ्रासॉफ्ट यांना बर्क ऑर्डर देण्यात आली आहे. दिनांक ३१ मार्च, २०२१ पर्यंत १७ शाखा ओम्नी ३.० प्रणालीवर अपग्रेड झाल्या. आतापावेती बँकेच्या सर्व शाखा अपग्रेड झाल्या आहेत.

४. कनेक्टीव्हिटी अपग्रेडेशन :

शाखा व कार्यालयांचे काम सुरळीत व विनाखंडीत सुरु राहण्यासाठी दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०२१ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेतील निर्णयानुसार सीबीएस अपग्रेडेशन ओम्नी ३.० व को-लोकेशन डेटा सेंटर - डीआर साईट सेट-अप अनुषंगाने शाखा व कार्यालयांची कनेक्टीव्हिटी अपग्रेड करण्यासाठी मे. सीफी व एअरटेल कंपन्यांची कनेक्टीव्हिटी घेण्यात येत आहे. दोन कंपन्यांची कनेक्टीव्हिटी प्रायमरी व सेकंडरी स्वरूपात मिळत असल्याने प्रायमरी कनेक्टीव्हिटी खंडीत झाल्यास सेकंडरी कनेक्टीव्हिटीद्वारे कामकाज सुरु राहिल.

सर्व प्रादेशिक कार्यालयांकरीता १० एमबीपीएस क्षमतेची कनेक्टीव्हिटी उपलब्ध करण्यात आली असून सर्व शाखांना ५ एमबीपीएस कनेक्टीव्हिटी उपलब्ध करण्याचे काम सुरु आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

५. एयुए / केयुए :

AUA / KUA म्हणून युआयडीएआय यांचेकडे डायरेक्ट मॅम्बरशिप घेण्यात आली आहे. त्यानुसार एईपीएस व ई-केवायसी सुविधा उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत. सदर सुविधांचा विस्तार करून अशा सुविधा जिल्हा बँकांनाही उपलब्ध करून देण्यात येणार असून आतापावेतो १९ जिल्हा बँका सबमॅम्बर झाल्या असून अन्य बँकांना सबमॅम्बर सुविधा देण्यासाठी युआयडीएआय यांच्याकडे अर्ज सादर करण्यात आले आहेत. युआयडीएआय यांच्या मानकांनुसार अनुषंगीक पुर्तता सबमॅम्बर बँकांनी केल्यावर सदर सुविधेचा फायदा या बँकांना घेता येणार आहे.

दिनांक ०१ जून, २०२१ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेत एईपीएस सुविधा नागरी सहकारी बँकांनाही उपलब्ध करून देण्याबाबत निर्णय झाला असून जिल्हा बँका या प्रणालीवर लाईव्ह झाल्यानंतर नागरी सहकारी बँकांना सदरची सुविधा उपलब्ध होणार आहे.

६. आयव्हीआर सुविधा :

ग्राहक सुविधेचा विस्तार करण्यात येत असून ग्राहकाने त्याच्या रजिस्टर्ड मोबाईलवरून टोल फ्री क्रमांकावर फोन केल्यावर 'इंटरअॅक्टिव्ह व्हॉईस रिसपॉन्स (आयव्हीआर)' प्रणालीद्वारे ग्राहकांना सुविधा दिल्या जात आहेत. सदर क्रमांकावरून पुढील सुविधा 24x7x365 उपलब्ध केल्या आहेत.

१. ग्राहक त्यांच्या सोयीनुसार मराठी, हिंदी व इंग्रजी भाषेचा पर्याय निवडू शकतात
२. एटीएम कार्ड ब्लॉक सुविधा
३. अकॉंट बॅलन्स इन्क्वायरी
४. मिनी स्टेटमेंट (एसएमएस)
५. मोबाईल बँकिंग रजिस्ट्रेशनची माहिती
६. युपिआय -भीम सुविधेची माहिती
७. कस्टमर सपोर्ट

७. ट्रेझरी सॉफ्टवेअर अपग्रेडेशन :

दिनांक १६ जानेवारी, २०२० रोजीच्या मा. प्रशासक सभेतील निर्णयानुसार इंटीग्रेटेड ट्रेझरी ॲप्लीकेशन (कॅसल) (कॅसल इंटीग्रेटेड रिस्क मॅनेजमेंट व एएलएम सहीत) सॉफ्टवेअर अपग्रेड करण्यासाठी मे. थ्री आय इन्फोटेक कंपनीस वर्क ऑर्डर देण्यात आली आहे. त्यानुसार अपग्रेडेशनची कार्यवाही करण्यात आली असून ट्रेझरी ॲप्लीकेशनस अद्यावत प्रणालीवर गो-लाईव्ह केले आहे.

८. आयटी पॉलिसी :

बँकिंग तंत्रज्ञानात होणारे बदल व इतरत्र होणारे सायबर हल्ले लक्षात घेता आयटी सिव्युरिटी व सायबर सिव्युरिटी पॉलिसी रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांचा अंतर्भाव करून तयार करण्यात आल्या आहेत. सन २०२०-२१ वर्षात ॲसेट मॅनेजमेंट पॉलिसी, बँकअप रिक्व्हरी पॉलिसी, बीसीपी डीआर पॉलिसी, इन्सिडेन्ट मॅनेजमेंट पॉलिसी, व्हायरस प्रोटेक्शन पॉलिसी, लायसन्स मॅनेजमेंट पॉलिसी, व्हर्जन कन्ट्रोल पॉलिसी, आयएस ऑडीट पॉलिसी, मायग्रेशन ऑडीट पॉलिसी इत्यादी धोरणांची अंमलबजावणी करण्यात आली.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

९. सबमेंबर बँकांकरिता वेब पोर्टल :

आरटीजीएस व एनईएफटी या सुविधा सबमेंबर बँकांना उपलब्ध करुन देण्यासाठी बँकेचे सीबीएस व्हेंडर मे. इन्फ्रासॉफ्ट यांचेमार्फत पोर्टल तयार करण्यात आले आहे. या पोर्टलमार्फत सबमेंबर बँकांना इंटरनेटद्वारे त्यांच्या बँकेतून आरटीजीएस / एनईएफटी मार्फत रक्कम पाठविणे व स्विकारणेची सुविधा उपलब्ध आहे.

सन २०२१-२२ वर्षांचे कामकाजाचे नियोजन :

१. बँकेचे सीबीएस सॉफ्टवेअर अपग्रेडेशन पूर्ण करुन ओम्नी ३.० गो लाईव्ह करणे.
२. को-लोकेशन डेटा सेंटर व डीआर साईट द्वारे कामकाज गो-लाईव्ह करणे.
३. इंटरनेट बँकिंग (व्हू ओन्ली) प्रणालीची अंमलबजावणी करणे.
४. बँकेचे सर्व एटीएम इएमव्ही इनेबलड करणे.
५. अॅसेट मॅनेजमेंट सॉफ्टवेअरची अंमलबजावणी करणे.
६. स्विफ्ट प्रणाली व सीबीएस यांचे इंटीग्रेशन करणे.
७. जिल्हा / नागरी सहकारी बँकांना सब-एयुए सुविधेकरिता सबमेंबर बनविणे.

(७) तपासणी व अंकेक्षण

अ) राष्ट्रीय बँक तपासणी :

राष्ट्रीय बँकेने आपल्या बँकेच्या दिनांक ३१ मार्च, २०२० अखेरील आर्थिक स्थितीवर आधारित २७वी वैधानिक तपासणी दिनांक २२ मार्च, २०२१ ते दिनांक १७ एप्रिल, २०२१ या कालावधीत घेतली असून वैधानिक तपासणी अहवाल दिनांक ३० जून, २०२१ रोजी प्राप्त झाला आहे.

बँकिंग नियमन कायदा, १९४९ चे कलम ३५ ला अनुसरुन रिझर्व्ह बँकेने दिनांक ६ मार्च, १९९६ मध्ये आपल्या बँकेस ११ निर्देश लागू केले होते. सदर निर्देशाबाबत रिझर्व्ह बँकेने त्यांचे पत्र क्र. डीसीबीआर. सीओ. आरसीबीडी. क्र. १६६३ / १९.५०.०२५ / २०१६-१७ दिनांक २० ऑक्टोबर, २०१६ रोजीच्या पत्रान्वये आपल्या बँकेवरील निर्देश मागे घेण्यात आल्याचे कळविले आहे.

ब) वैधानिक लेखापरिक्षण :

बँकेच्या दिनांक १७ एप्रिल, २०२१ रोजी झालेल्या मा. प्रशासक सभेतील ठराव क्र. ११ नुसार सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षासाठी मे. ए. पी. संझगिरी अँड कं., चार्टर्ड अकौंटंट या सी. ए. फर्मची वैधानिक लेखापरिक्षणासाठी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

क) अंकेक्षण उपसमिती :

आर्थिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये मा. अंकेक्षण उपसमितीच्या ४ सभा झाल्या असून वैधानिक लेखापरिक्षण अहवाल, राष्ट्रीय बँक तपासणी अहवाल तसेच मुख्य कचेरी / प्रादेशिक कार्यालये / शाखा व विविध विभागांचे अंतर्गत लेखापरिक्षण अहवालावरील पूर्तता अहवाल मा. अंकेक्षण उपसमिती सभेपुढे मान्यतेसाठी ठेवण्यात आले असून सन २०१९-२० या कालावधीचा वैधानिक लेखापरिक्षण पूर्तता अहवालास दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०२१ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेतील ठराव क्र. ४ नुसार मान्यता घेण्यात आली व सदर अहवाल निर्धारित वेळेत संबंधितांना सादर करण्यात आला.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

ड) कर्जदार संस्थांची तपासणी :

बँक कर्जदार संस्थांच्या त्यामध्ये ग्रामुख्याने जिल्हा बँका, नागरी बँका, साखर कारखाने, सूत गिरण्या व इतर संस्थांची नियमित व वार्षिक तपासणी करून अहवाल सादर करण्यात येतो. सदर अहवालातील प्रमुख बाबी मा. प्रशासक सभेपुढे ठेवण्यात येतात.

अंतर्गत हिशेब तपासणी :

बँकेच्या अंतर्गत हिशेब तपासणी विभागामार्फत बँकेची परिपत्रके तसेच शासन, रिझर्व्ह बँक व नाबार्ड यांच्या परिपत्रकांनुसार मुख्य कचेरी, प्रादेशिक कार्यालय तसेच शाखांची त्रैमासिक पध्दतीने सन २०१७-१८ अखेरपर्यंत सतत व समवर्तीय लेखा परिक्षणाचे अंतर्गत तपासणीचे कामकाज करण्यात येत होते. उपलब्ध मनुष्यबळ विचारात घेऊन सन २०१८-१९ पासून मुख्य कचेरी, ६ प्रादेशिक कार्यालये, मुंबईस्थित ८ शाखा, प्रादेशिक कार्यालयांतर्गत ३ शाखा (औरंगाबाद, अकोला व अमरावती) अशा एकूण १८ युनिट्सचे व्यवहारांची अंतर्गत तपासणी ६ सी.ए. फर्मस् मार्फत तर मुंबईस्थित २० शाखांचे व ६ प्रादेशिक कार्यालयांतर्गत २४ शाखांचे अशा एकूण ६२ युनिट्सचे व्यवहारांची अंतर्गत तपासणी त्रैमासिक पध्दतीने करण्यात येत आहे.

बँकेची परिपत्रके तसेच शासन, रिझर्व्ह बँक व नाबार्ड यांच्या परिपत्रकांनुसार शाखेच्या कामकाजाची तपासणी होते. याशिवाय क्षेत्रिय यंत्रणेचे तसेच मुख्य कचेरी स्तरावरील देय बिलाचे खर्चाचे (एचआरडीएम, माहिती व तंत्रज्ञान आणि स्थावर व परिरक्षण विभाग) ग्रि-ऑडिट त्याचबरोबर आवश्यकतेनुसार स्पेशल ऑडिट करण्याचे कामकाजही अंतर्गत तपासणी विभागामार्फत करण्यात येते.

सन २०२०-२१ मधील अंतर्गत हिशेब तपासणी :

बँकेच्या अंकेक्षणपात्र ६२ युनिटचे सन २०२०-२१ या कालावधीतील त्रैमासिक जून व सप्टेंबर २०२० अखेरील व्यवहाराची अंतर्गत तपासणी, कोविड प्रादुर्भावामुळे एकत्रित माहे डिसेंबर २०२० अखेर पूर्ण करण्यात आले. त्याचप्रमाणे डिसेंबर २०२० अखेरील अंकेक्षण पूर्ण झाले असून, सदरचे अंकेक्षण अहवाल संबंधित विभाग / शाखांना पुर्ततेकरीता पाठविण्यात आले आहेत. तर माहे मार्च २०२१ अखेरील त्रैमासिक तपासणीचे कामकाज सुरु आहे.

कामकाजावर प्रभावी नियंत्रण :

बँकेच्या अंतर्गत तपासणीसामार्फत मुंबई क्षेत्रातील २० शाखांना प्रत्यक्ष भेटी देऊन तिमाही पध्दतीने, तर मुख्य कचेरी, ६ प्रादेशिक कार्यालये व मुंबईस्थित ८ शाखा तसेच प्रादेशिक कार्यालय अंतर्गतच्या ३ शाखा (अकोला, अमरावती व औरंगाबाद शाखा) अशा एकूण १८ युनिटचे अंतर्गत लेखापरीक्षण सी.ए. फर्मस् कडून व प्रादेशिक कार्यालया अंतर्गतच्या २४ शाखांचे तिमाही पध्दतीने त्या-त्या प्रादेशिक कार्यालयाकडून नियमितपणे करून घेण्यात येत आहे. तर मार्च २०२१ अखेरील तिमाही तपासणीचे कामकाज पूर्ण झालेले आहे.

उपरोक्त प्रमाणे, बँकेच्या ६२ विभाग / शाखांचे कामकाजात आढळून आलेल्या अपूर्ततेची पूर्तता वेळच्यावेळी करून घेतली जात आहे. तसेच अंतर्गत तपासणीकरीता राष्ट्रीय बँकेच्या पथदर्शक प्रकल्पांतर्गत फ्रॉड रिस्क मॅनेजमेंट अंतर्गत इंटरनल फ्रॉड (ऑडिट) डिजिटल बँकिंग क्षेत्रातील आर्थिक गैरव्यवहारांना प्रतिबंध करण्याकरीता प्रणाली बसविण्याच्या कामास राष्ट्रीय बँकेने नियुक्त केलेल्या मे. एन.एस.सी. सॉफ्ट सोल्युशन प्रा. लि. या कंपनीद्वारा विभागामार्फत कार्यवाही सुरु आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

(८) मानव संसाधन विकास व व्यवस्थापन

कर्मचारी / अधिकारी संख्या

दिनांक ३१ मार्च २०२० अखेर एकूण कर्मचारी / अधिकारी यांची एकूण संख्या ९७१ इतकी होती.

अहवाल सालात ९१ कर्मचारी / अधिकारी सेवानिवृत्त, ३१ कर्मचारी/ अधिकारी स्वेच्छा निवृत्त, ७ कर्मचारी / अधिकारी यांचे सेवाकाळात निधन, १ अधिकाऱ्यांनी राजीनामा दिलेला आहे. तसेच अहवालसालात १ अधिका-यास बडतर्फ करण्यात आले. त्यानुसार दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर कर्मचारी/ अधिकारी यांची एकूण संख्या ८४० इतकी राहिली.

दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर		
अ.क्र.	श्रेणी	प्रत्यक्ष कार्यरत
(अ)	व्यवस्थापकीय संचालक	१
	सरव्यवस्थापक	२
	उपसरव्यवस्थापक	२
	व्यवस्थापक	१०
	सहव्यवस्थापक	२३
	एकूण (अ)	३८
(ब)	सहाय्यक व्यवस्थापक	१११
	द्वितीय श्रेणी अधिकारी (बीआरआयओसह)	१९९
	ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी	२५०
	कॅशिअर	१
	कारकून	६१
	लघुलेखक	३
	टंकलेखक	५६
	टेलिफोन ऑपरेटर	११
	दफ्तरी	६४
	ड्रायव्हर	९
	कनिष्ठ श्रेणी कर्मचारी	३७
	एकूण (ब)	८०२
	एकूण अधिकारी/कर्मचारी (अ + ब)	८४०

प्रशिक्षण :

आपल्या बँकेच्या शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर केंद्र यांचे माध्यमातून राज्य बँक / जिल्हा बँकेतील अधिकारी / कर्मचा-यांना बँकींग संबंधित विविध विषय एनपीए व वसुली, आर्थिक ताळेबंद, एएलएम, कर्जप्रकरणे घाननी, व्यवसाय विकास इ. तसेच संगणक अनुषंगिक विषयांचे प्रशिक्षण दिले जाते. त्याचबरोबर प्राथमिक सेवा संस्थांचे संचालक / सचिव यांचेसाठी इन हाऊस व ऑन लोकेशन प्रशिक्षण कार्यक्रम राष्ट्रीय बँकेच्या सहकार्याने आयोजित केले जातात. सन २०२०-२१ मध्ये आपल्या शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर केंद्र यांचेमार्फत एकूण ४४ प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या केंद्रामार्फत राज्य बँक ५५१, जिल्हा बँकेच्या ५८७ अशा एकूण ११३८ अधिकारी / कर्मचा-यांना प्रशिक्षण देण्यात आले. तसेच बँकेतील ८५ अधिका-यांना राज्यातील व राज्याबाहेर नामांकित प्रशिक्षण संस्थांमध्ये (बर्ड, लखनौ, नाबार्ड, आयआयबीएफ इत्यादी) बँकेमार्फत ऑनलाईन प्रशिक्षण देण्यात आल्याचा समावेश आहे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

अहवाल सालात शिखर, वाशी व नागपूर केंद्रामार्फत आयोजित करण्यात आलेल्या प्रशिक्षण कार्यक्रमांचा तपशिल खालीलप्रमाणे :

प्रशिक्षण कार्यक्रम					प्रशिक्षणार्थींची संख्या				
राज्य बँक	जिल्हा बँका	प्राथमिक सह-संस्था	इतर संस्था	एकूण	राज्य बँक	जिल्हा बँक	प्राथमिक सह-संस्था	इतर संस्था	एकूण
२८	१८	०४	०४	५४	५५१	५८७	२४४	१३८	१५२०

(९) व्यवसाय वृद्धीसाठी राबविण्यात आलेले उपक्रम

● राज्यस्तरीय परिषद / कार्यशाळा :

कोविड-१९ च्या प्रार्दुभावामुळे राज्य शासनाने सार्वजनिक कार्यक्रमांस बंदी घातल्यामुळे राज्यस्तरीय परिषद / कार्यशाळा ऑनलाईन घेण्यात आलेल्या आहेत. अहवाल वर्षात एकूण ४ सभांचे ऑनलाईन आयोजन राज्यस्तरीय बँकर कमिटीमार्फत करण्यात आले होते. राज्य बँकेची सहकार व ग्रामीण विकासासाठी कटीबद्धता व पालकत्वाची जबाबदारी या भूमिकेतून सदरचे प्रयत्न करण्यात आले आहेत. त्यास भविष्यात यश मिळेल अशी आशा आहे.

● प्राथमिक सेवा सहकारी कृषी पतसंस्थांना बहुउद्देशिय संस्था म्हणून परिवर्तन करणेची राष्ट्रीय बँकेची विशेष फेरकर्म योजना :

राष्ट्रीय बँकेने प्राथमिक सेवा सहकारी कृषी पतसंस्थांना बहुउद्देशिय संस्था म्हणून परिवर्तन करणेची विशेष फेरकर्म योजना प्रसारीत केली असून या योजनेंतर्गत १० जिल्हा बँकांकडून ४२ विविध कार्यकारी संस्थांचे ₹ १७.४६ कोटीचे कर्ममागणी प्रस्ताव प्राप्त झाले. राष्ट्रीय बँकेने १९ प्रस्तावांना मान्यता देवून ₹ ७.६७ कोटीच्या फेरकर्म मर्यादा मंजूर केल्या आहेत.

● राज्यस्तरीय बँकर्स कमिटी सभा (एसएलबीसी) :

बँक ऑफ महाराष्ट्र निमंत्रक असलेल्या स्टेट लेव्हल बँकर्स कमिटी सभेमध्ये (SLBC) अहवाल सालात सहकारी बँकांच्या खरीप व रब्बी पीक कर्जाचे उद्दिष्ट ₹ १८,२९६.४३ कोटी निश्चित करण्यात आले होते. अहवाल वर्षात या समितीच्या एकूण ४ सभा संपन्न झाल्या. या सभांद्वारे राज्यातील सर्व बँकांच्या पीककर्ज वाटपाच्या उद्दिष्ट पूर्ततेचा तसेच इतर कर्जाचा आढावा घेणेत आला.

(१०) मा. प्रशासकीय मंडळ नियुक्ती :

मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे दिनांक ०७ मे, २०११ रोजीच्या आदेशान्वये बँकेचे मा. संचालक मंडळ बरखास्त करण्यात येवून, द्विसदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळाची प्रथमतः नियुक्ती करण्यात आली. सदरच्या प्रशासकीय मंडळात दिनांक ०२ मे, २०१२ रोजी बदल करण्यात येवून, नवीन द्विसदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळाची नियुक्ती करण्यात आली. त्यानंतर दिनांक ०३ जुलै, २०१५ रोजी मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे आदेशान्वये बदल करण्यात येवून, त्रिसदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळाची नियुक्ती करण्यात आली. तदनंतर दिनांक ०१ जुलै, २०१७ रोजी मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी बँकेच्या मा. प्रशासकीय मंडळामध्ये दोन सदस्यांची व दिनांक ०३ ऑगस्ट, २०१७ रोजीच्या आदेशान्वये एका सदस्यांची नियुक्ती करून ६ सदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळ करण्यात आले.

दिनांक ०५ जून, २०१८ रोजी राज्य बँकेवर प्रशासक म्हणून मा. श्री. विद्याधर वामनराव अनास्कर यांची नियुक्ती करण्यात आली असून, त्यांचे मदतीसाठी मा. श्री. संजय भेंडे व मा. श्री. अविनाश एल. महागांवकर या दोन सदस्यांची सहाय्य समिती नियुक्ती करण्यात आली. त्यांचेपैकी मा. श्री. अविनाश एल. महागांवकर यांनी दिनांक ०९ जानेवारी,

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

२०२० रोजी राजीनामा दिला. मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी दिनांक ०९ जून, २०२० रोजीच्या पत्रानुसार, व्दिसदस्यीय सहाय्य समितीची मान्यता रद्द करण्यात आल्याने सदरची समिती आता अस्तित्वात नसून मा. श्री. विद्याधर वामनराव अनास्कर हे बँकेचे प्रशासक म्हणून कामकाज पाहात आहेत.

मा. प्रशासक तसेच मा. सदस्य वा त्यांचे नातेवाईक यांनी राज्य बँकेकडून कोणतेही कर्ज घेतलेले नाही.

दिनांक ०७ फेब्रुवारी, २०१५ रोजीच्या मा. जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी तथा मा. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, मुंबई विभाग, मुंबई यांचे आदेशान्वये बँकेच्या मा. संचालक मंडळाची निवडणूक प्रक्रिया सुरु करण्यात आली होती. मात्र सदरच्या निवडणूक प्रक्रियेस मा. नागपूर उच्च न्यायालयात बँकेच्या सभासद अर्जकर्त्यांनी आव्हान दिल्याने मा. न्यायालयाचे आदेशान्वये निवडणूक प्रक्रिया स्थगित झाली आहे.

(११) सन २०२०-२१ मधील महत्वाच्या बाबी :

- रिझर्व्ह बँकेच्या दिनांक २७ मार्च, २०२० रोजीच्या नोटीफिकेशनला अनुसरून कर्जदारांचे कर्ज हप्ते व व्याज वसुलीस मुदतवाढ देण्यात आली आहे.
- बँकेकडून मंजूर केल्या जाणाऱ्या विविध प्रकारच्या कर्जासाठी प्रोसेसिंग फी, कमिटमेंट चार्जस आकारणीबाबतचे सर्वसमावेशक धोरणामध्ये सुधारणा करण्यात आल्या आहेत.
- रिझर्व्ह बँकेच्या दिनांक २३ मे, २०२० रोजीच्या नोटीफिकेशनला अनुसरून कर्जदारांचे कर्ज हप्ते व व्याज वसुलीस मुदतवाढ देण्यात आली आहे.
- रिटेल बँकिंग अंतर्गत सीनेतारण, वाहन खरेदी व गृहस्वप्नपूर्ती घरकर्ज या कर्ज योजनांमध्ये सुधारणा करण्यात आल्या आहेत.
- आजारी साखर कारखान्यांचे कर्ज पुनर्रचनेद्वारे पुनरुज्जीवन करणेसाठी योजना प्रसूत करण्यात आली व त्यामध्ये वेळीवेळी सुधारणा करण्यात आली.
- बँकेच्या अकौंटिंग पॉलिसीची अंमलबजावणी करणेबाबत धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- राज्य बँकेचे अन्य बँकांच्या सहभागात कर्जपुरवठा करणेबाबतचे धोरणामध्ये सुधारणा करण्यात आल्या.
- जिल्हा व नागरी सहकारी बँकांना शासकीय कर्जरीख्यांच्या तारणावर 'जास्वंदी अधिकर्ष कर्जमर्यादा' सुविधा उपलब्ध करून देणेबाबतचे धोरणामध्ये सुधारणा करण्यात आल्या.
- राज्य सहकारी बँकेचे उत्पन्न वाढविणेचेदृष्टीने 'उत्पन्नाभिमुख स्थार मालमत्तांसाठी (Income Producing Real Estate) कर्जपुरवठा' करण्याचे धोरण प्रसूत करण्यात आले.
- अनुत्पादित वर्गवारीमध्ये संस्थात्मक व रिटेल बँकिंग अंतर्गतच्या कर्जदारांच्या वसुलीमधून व्याज व मुद्दल यापोटी समायोजन करणेबाबतच्या धोरणात सुधारणा करण्यात आल्या.
- लॉकर रेंट आकारणी पध्दतीची अंमलबजावणी करणेनुषंगाने सर्वकष धोरण प्रसूत करण्यात आले.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

- राज्य बँकेमार्फत विविध प्रकल्पांसाठी एम. एस. एम. ई. अंतर्गत थेट कर्ज मंजूर करणेबाबतचे धोरण प्रसृत करण्यात आले.
- रिटेल कर्जदारांसाठी कोविड-१९ च्या पार्श्वभूमीवर रिझर्व्ह बँकेच्या नियामक पॅकेजनुसरून राज्य बँकेची योजना प्रसृत करण्यात आली.
- बँकेचा ग्राहकवर्ग वाढावा व व्यवसाय वाढीसाठी सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षात ४ वेळेस मुदत ठेवीवरील व्याजदरात बदल केले आहेत. कर्जावरील व्याजदरातही २ वेळा सुधारणा / बदल करण्यात आले. तसेच कोविड-१९ च्या पार्श्वभूमीवर ज्येष्ठ नागरिकांच्या मुदत ठेवींसाठी नियमित व्याजदरापेक्षा १.००% जादा व्याजदर लागू करण्यात आला आहे.
- राज्य बँकेच्या तारणात तसेच सहतारणात घ्यावयाच्या जमीनीबाबतचे धोरण प्रसृत करण्यात आले.
- जिल्हा / नागरी सहकारी बँकांच्यावतीने कॉल मनी मध्ये गुंतवणूक करणेबाबतचे धोरणामध्ये सुधारणा करण्यात आल्या.
- राष्ट्रीय बँकेच्या दिनांक १७ मे, २०१९ रोजीच्या परिपत्रकान्वये आर. आमलीरपावनाथन समितीच्या शिफारशी व 'अ' प्रवर्गातील राज्य बँकांसाठी लागू असलेल्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेवून, राज्य बँकेने नवीन मानव संसाधन व विकास धोरण तसेच बँकेच्या व्यवसायानुसार दिनांक ०१ एप्रिल, २०१९ ते दिनांक ३१ मार्च, २०२३ या कालावधीसाठी एकूण ११११ मनुष्यबळाचा आकृतीबंध संमत करून, मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे मान्यतेसाठी दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०२१ रोजी सादर करण्यात आला आहे.

मुंबई.

दिनांक : २१ सप्टेंबर, २०२१

मा. प्रशासकांच्या आदेशावरून

(डॉ. अजित आर. देशमुख)

व्यवस्थापकीय संचालक

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

आर्थिक पत्रके
सन २०२०-२१

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

दिनांक ३१ मार्च, २०२१ चा ताळेबंद

	परिशिष्ट क्रमांक	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
भांडवल व देणी			
भागभांडवल	१	६१८,८८,७५,०००.००	५७८,३८,१६,०००.००
गंगाजळी व इतर निधी	२	५०१७,९८,७०,८५७.७१	४५३०,७३,१७,८०१.३१
टेबी	३	२०३०७,६१,७१,८५०.४८	२०८४८,९९,०९,४५२.४६
घेतलेली कर्जे	४	८२८३,४६,५८,८१०.००	६५७६,५२,०२,९२७.२४
इतर देणी व तरतुदी	५	९८०,०६,७९,२३३.९७	१५१७,७३,४१,४४३.२८
	एकूण	३५२०८,०२,५५,७५२.१६	३४०५२,३५,८७,६२४.२९
जिंदगी व येणी			
रोख शिल्लक, रिझर्व्ह बँक आणि स्टेट बँक ऑफ इंडिया कडील शिल्लक	६	६८१,३८,९०,९७१.५५	६११,६०,८०,३२०.८७
इतर बँकांतील शिल्लक व मनी ऍट कॉल ऍण्ड शॉर्ट नोटीस	७	६३३,६१,३६,६९२.७८	२६१०,१८,१७,२१७.७७
गुंतवणूक	८	९२८४,५०,५३,४९६.९८	८०९५,६८,६९,६१७.०२
कर्जे	९	२३२९४,५३,६४,८२२.३३	२०८१७,२३,७७,९२७.६७
कायम मालमत्ता	१०	१५०,०७,३१,८७६.४२	१५१,५२,६३,७६८.४५
इतर मालमत्ता	११	११६३,९०,७७,८९२.१०	१७६६,११,७८,७७२.५१
	एकूण	३५२०८,०२,५५,७५२.१६	३४०५२,३५,८७,६२४.२९
संभवनीय देणी	१२	६६२,७१,२१,८२२.३३	३२९,८५,७६,७०५.००
वसुलीसाठी आलेले चेक्स व उलट बाजुप्रमाणे	१२(अ)	१००५,७२,१०,८४०.१४	८१५,८३,१७,६६८.३४
महत्वाच्या हिशेबाच्या पॉलीसी	१८		
नोट्स टू अकौंट्स	१९		

उपरोक्त नमूद परिशिष्टये ताळेबंदाचा अविभाज्य भाग आहेत.

मे. ए.पी.संझागिरी अँड कं.
चार्टर्ड अकौंटंट्स

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई करिता

अभिजित संझागिरी
पार्टनर
एम.नं.०४३२३०
UDIN NO.: 21043230AAAAEZ8163

विद्याधर व्ही. अनास्कर
प्रशासक

ठिकाण : मुंबई
दिनांक : ८ सप्टेंबर, २०२१

डॉ. अजित. आर. देशमुख
व्यवस्थापकीय संचालक

दिलीप.एन. दिघे
सरव्यवस्थापक
(सीपीआयडी)

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

दिनांक ३१ मार्च, २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा -तोटा पत्रक

	परिशिष्ट क्रमांक	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
१. उत्पन्न			
मिळालेले व्याज	१३	२२६३,९५,८७,७८८.०५	२५१२,६२,६२,६७७.६५
इतर उत्पन्न	१४	१५८,२४,६८,१३२.७८	९७२,०५,५२,९७७.०७
एकूण		२४२२,२०,५५,९२०.८३	३४८४,६८,१५,६५४.७२
२. खर्च			
दिलेले व्याज	१५	१४०३,१८,३२,७८४.२९	१६२३,५१,५४,८५७.१६
व्यवस्थापन खर्च	१६	२०४,८९,८८,४१५.२२	२००,८१,७२,८०१.०५
तरतुदी आणि इतर	१७	४४९,७१,६६,९५२.१३	१३३५,३४,७८,२४३.१७
एकूण		२०५७,७९,८८,१५१.६४	३१५९,६८,०५,९०१.३८
३. नफा / (तोटा)			
चालू वर्षातील नक्त नफा / (तोटा)		३६४,४०,६७,७६९.१९	३२५,००,०९,७५३.३४
मागील वर्षातील शिल्लक नफा / (तोटा)		२१३.२६	६०१.९२
एकूण		३६४,४०,६७,९८२.४५	३२५,००,१०,३५५.२६

मे. ए.पी.संझागिरी अँड कं.
चार्टर्ड अकौंटंटस्

अभिजित संझागिरी
पार्टनर
एम.नं.०४३२३०
UDIN NO.: 21043230AAAAEZ8163

ठिकाण : मुंबई
दिनांक : ८ सप्टेंबर, २०२१

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई करिता

विद्याधर व्ही. अनास्कर
प्रशासक

डॉ. अजित. आर. देशमुख
व्यवस्थापकीय संचालक

दिलीप.एन. दिघे
सरव्यवस्थापक
(सीपीआयडी)

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - १	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
भागभांडवल		
१. अधिकृत भागभांडवल (सरकारी भरणा वगळून) सर्वाना विक्रीस खुले प्रत्येकी १,०००/- चे १,००,००,००० भाग	१०००,००,००,०००.००	१०००,००,००,०००.००
२. भरपाई झालेले भागभांडवल		
अ) वैयक्तिक, फर्मसू, कंपनी व इतर प्रत्येकी ₹ १,०००/- चे १,६३,०५५ भाग	१६,३०,५५,०००.००	११,१३,०६,०००.००
ब) सहकारी संस्थांचे प्रत्येकी ₹ १,०००/- चे ५०,२५,८२० भाग	५०२,५८,२०,०००.००	४६७,२५,१०,०००.००
क) महाराष्ट्र राज्य सरकार ₹ १,०००/- पूर्ण भरलेले १०,००,००० भाग	१००,००,००,०००.००	१००,००,००,०००.००
एकूण - २	६१८,८८,७५,०००.००	५७८,३८,१६,०००.००

परिशिष्ट - २	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
गंगाजळी व इतर निधी		
१. वैधानिक गंगाजळी निधी	६७४,६१,४१,६१०.७४	५९३,३६,३९,०२१.७४
सुरुवातीची शिल्लक	५९३,३६,३९,०२१.७४	५३०,५२,५४,५२०.७४
अधिक : वर्षातील जमा (उपविधीप्रमाणे सन २०१९-२० च्या नक्त नफ्याच्या २५%)	८१,२५,०२,५८९.००	६२,८३,८४,५०१.००
२. म. रा. सह. बँक शेती पतस्थिरता निधी	५४३,५४,४२,१३७.००	४८०,२७,७६,६५९.००
सुरुवातीची शिल्लक	४८०,२७,७६,६५९.००	४२९,१३,४९,९९८.००
अधिक : वर्षातील जमा (उपविधीप्रमाणे सन २०१९-२० च्या नक्त नफ्याच्या १५% व ३% व्याज)	६३,२६,६५,४७८.००	५१,१४,२६,६६१.००
३. इमारत निधी	३४,७९,९६,०००.००	३४,४१,३२,०००.००
सुरुवातीची शिल्लक	३४,४१,३२,०००.००	३४,०२,६८,०००.००
अधिक : वर्षातील जमा (सन २०१९-२० च्या नक्त नफ्याची विभागणी)	३८,६४,०००.००	३८,६४,०००.००
४. लाभांश समिकरण निधी	४८,८३,०००.००	४८,८३,०००.००
५. भांडवल निधी (कर्जरीखे)	८५,९०,०००.००	८५,९०,०००.००
६. गुंतवणूक चढउतार निधी	२०७,२५,००,०००.००	१५७,२५,००,०००.००
सुरुवातीची शिल्लक	१५७,२५,००,०००.००	१०७,२५,००,०००.००
अधिक : वर्षातील जमा (सन २०१९-२० च्या नक्त नफ्याची विभागणी)	५०,००,००,०००.००	५०,००,००,०००.००

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - २	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
७. आयकर कायदा कलम ३६ (१) (viii) नुसार खास निधी	१०२,६४,८५,७१४.००	७७,४०,४२,८६७.००
सुरुवातीची शिल्लक	७७,४०,४२,८६७.००	४७,५०,५४,८८८.००
अधिक : वर्षातील जमा	२५,२४,४२,८४७.००	२९,८९,८७,९७९.००
८. सर्वसाधारण राखीव निधी	५१६,९६,४१,८७८.०५	४८८,६८,५१,९२८.२५
सुरुवातीची शिल्लक	४८८,६८,५१,९२८.२५	८८२,७६,९४,५९९.२५
अधिक : वर्षातील जमा (सन २०१९-२० च्या नक्त नफ्याची विभागणी, 'ब' वर्ग सभासदत्व फी, मागणी न केलेला लाभांश व पुनर्मूल्यांकन निधीकडून वर्ग)	१५५,६३,९४,२२३.००	६१,१८,५७,३२९.००
वजा : स्थगित कर मालमत्तेस हस्तांतर / वर्ग (नोट क्र. ३७.२ पहा)	१२७,३६,००,१७३.२०	०.००
वजा : वर्षातील घट	४,१००.००	४,५५,२७,००,०००.००
९. भांडवली तूट निधी	१,३५,८१,२२७.०६	१,३५,८१,२२७.०६
१०. बुडीत व संशयित कर्ज निधी	२२६६,३४,६४,१०६.९७	२११७,४५,४८,१९६.०४
सुरुवातीची शिल्लक	२११७,४५,४८,१९६.०४	११७५,७३,०९,१०७.९०
अधिक : वर्षातील जमा	२१४,७९,७२,९६२.९३	१०१२,१०,३५,६४६.५८
वजा : वर्षातील घट	६५,९०,५७,०५२.००	७०,३७,९६,५५८.४४
११. ८.५०% बुडीत व संशयित कर्ज निधी आयकर कायदा ३६ (१) (vii अ) नुसार	१९३,६५,३५,८९३.०३	१३०,८१,५१,८०३.९६
सुरुवातीची शिल्लक	१३०,८१,५१,८०३.९६	७४,२६,९०,८९२.१०
अधिक : वर्षातील जमा	६५,९०,५७,०५२.००	७०,३७,९६,५५८.४४
वजा : वर्षातील घट	३,०६,७२,९६२.९३	१३,८३,३५,६४६.५८
१२. गुंतवणूक घसारा निधी	२,४१,६३९.४१	०.००
सुरुवातीची शिल्लक	०.००	६१,८७,८७,३०९.५७
अधिक : वर्षातील जमा	२,४१,६३९.४१	०.००
वजा : वर्षातील घट	०.००	६१,८७,८७,३०९.५७
१३. अनुत्पादित गुंतवणूक निधी	५,००,०००.००	५,००,०००.००
१४. पुनर्मूल्यांकन निधी	११०,९७,९९,६६९.००	१२३,३१,१०,७४३.००
सुरुवातीची शिल्लक	१२३,३१,१०,७४३.००	१३७,०१,२३,०४७.००
वजा : वर्षातील घट	१२,३३,११,०७४.००	१३,७०,१२,३०४.००
१५. नफा-तोटा खाते शिल्लक	३६४,४०,६७,९८२.४५	३२५,००,१०,३५५.२६
अ) चालू वर्षाचा नफा	३६४,४०,६७,७६९.१९	३२५,००,०९,७५३.३४
ब) मागील वर्षाचा संचित नफा /(-) तोटा	२१३.२६	६०१.९२
एकूण :	५०१७,९८,७०,८५७.७१	४५३०,७३,१७,८०१.३१

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - ३	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
ठेवी		
अ. १. चालू ठेवी	८४९,५७,२१,५०५.४६	८४५,७३,४९,७७०.६६
(i) बँका	७४३,४९,४९,५५६.२४	७५३,९९,७६,३६८.६०
(ii) इतर	१०६,०७,७१,९४९.२२	९१,७३,७३,४०२.०६
२. बचत ठेवी	८३१,६१,१४,०२५.४२	७६४,२५,६९,८६३.४०
३. मुदत ठेवी	१८६२६,४३,३६,३१९.६०	१९२३८,९९,८९,८१८.४०
(i) बँका	१५५७६,९४,१४,६५०.००	१६०४९,३८,७५,९५७.००
(ii) इतर	३०४९,४९,२१,६६९.६०	३१८९,६१,१३,८६१.४०
एकूण : (१+२+३)	२०३०७,६१,७१,८५०.४८	२०८४८,९९,०९,४५२.४६
ब. १. भारतातील शाखांमधील ठेवी	२०३०७,६१,७१,८५०.४८	२०८४८,९९,०९,४५२.४६
२. भारताबाहेरील ठेवी	०.००	०.००
एकूण :	२०३०७,६१,७१,८५०.४८	२०८४८,९९,०९,४५२.४६

परिशिष्ट - ४	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
घेतलेली कर्जे		
१. भारतातील घेतलेली कर्जे	८२८३,४६,५८,८१०.००	६५७६,५२,०२,९२७.२४
(i) राष्ट्रीय बँक	८२८०,१६,०३,६१०.००	६०६२,६१,९९,०४०.००
(ii) इतर बँका	०.००	०.००
(iii) इतर संस्था	३,३०,५५,२००.००	५१३,९०,०३,८८७.२४
२. भारताबाहेरील कर्जे	०.००	०.००
एकूण : (१+२)	८२८३,४६,५८,८१०.००	६५७६,५२,०२,९२७.२४
वरील १ व २ घेतलेल्या कर्जाविकी तारणावर	०.००	४९९,९६,७२,४८७.२४

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट- ५	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
इतर देणी व तरतूदी		
१. देय व्याज :		
अ) टेवीवरील	४३,४८,८४,३९१.००	१००,९५,१४,४८१.००
ब) घेतलेल्या कर्जावरील	२३,२९,०१,४२५.००	२०,७३,८४,५४१.३८
२. इंटर ऑफिस अँडजस्टमेंट (निव्वळ)	१२,७८,२१८.००	२,०६,८०,४३३.५५
३. देयबीले	६४,४२,२७८.१४	४१,८१,७१२.३६
४. डिव्हिडंड वॉरंट	५,७८,१४९.००	१०,१६,७८,९३१.००
५. कर्मचारी ग्रॅच्युईटी निधी तरतूद	०.००	४,०४९.२२
६. कर्मचारी हक्काच्या रजेपोटी तरतूद	७३,७६,६८,४८५.००	८०,६४,१८,५८८.००
७. संद्री क्रेडिटर्स	९,८४,७९,२८८.५८	४०,४९,००,२९६.४०
८. आयकर तरतूद	४४९,२७,३३,९८०.००	८९१,०९,८२,६२९.००
९. जमा वसुली विनियोगासाठी प्रलंबित खाते	१६,६९,३९,७३३.००	१६,६४,७४,७५३.६७
१०. स्टेल ड्राफ्ट	८,७९,८५३.२९	७९,६७,०६६.७९
११. मेन्स प्रॉफीट	२,१३,१०,०००.००	१,७५,७८,०००.००
१२. देय खर्च	४,७७,४७,९३५.७६	३,६५,४४,४२३.५८
१३. एनईएफटी / आरटीजीएस सेटलमेंट अकौंट	१,६४,७७,४०४.९८	२,२०,४४,८१६.६६
१४. इतर देणी	५९,९६,३०७.९६	६६,७६,०९२.५९
१५. जीएसटी देय खाते	७२,०२,५७६.००	४१,५३,३२७.३५
१६. भाग खरेदी जमा रक्कम	१,५१,८८,०००.००	८१,३९,०००.००
१७. सेवक कल्याण निधी	१,९३,२५,०००.००	१,१२,००,०००.००
१८. धर्मादाय निधी	२,२७,६३,०५१.००	१,७७,६३,०५१.००
१९. सहकार शिक्षण व सभासद प्रशिक्षण निधी	१,२५,००,०००.००	१,२०,००,०००.००
२०. सहकार संवर्धन निधी	१,२४,००,०००.००	१,२४,००,०००.००
२१. ग्रामीण कारागीर हमी हक्क निधी	६५,१९,४६०.७५	६५,१९,४६०.७५
२२. इतर	३७,२३,६९६.५१	१४,७७,७८८.९८
२३. तरतूदी		
अ) उत्तम जिंदगीपोटी केलेली तरतूद	८०,००,००,०००.००	७०,००,००,०००.००
ब) भारतीय अन्न महामंडळ (एफसीआय) पोटी केलेली तरतूद	५,४०,००,०००.००	५,५८,००,०००.००
क) थकीत व्याज निधी	२२६,२७,४०,०००.००	२३५,४८,५८,०००.००
ड) संद्री डेटर्स व इतर जिंदगीची तरतूद	३२,००,००,०००.००	२७,००,००,०००.००
एकूण :	९८०,०६,७९,२३३.९७	१५१७,७३,४१,४४३.२८

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - ६	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
हातातील, रिझर्व्ह बँकेतील आणि स्टेट बँक ऑफ इंडिया कडील शिल्लक :		
१) रोख शिल्लक	३२,८७,२९,९५९.७३	१३,३५,१४,३४४.९६
२) परदेशी चलनातील रोख शिल्लक	०.००	०.००
३) रिझर्व्ह बँकेकडील चालू खात्यावरील शिल्लक	६३८,९९,२४,७८६.१२	५९६,५९,२१,९५९.०५
४) स्टेट बँकेकडील चालू खात्यावरील शिल्लक	९,५२,३६,२२५.७०	१,६६,४४,०१६.८६
एकूण :	६८१,३८,९०,९७१.५५	६११,६०,८०,३२०.८७

परिशिष्ट - ७	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
इतर बँकांतील शिल्लक व मनी अँट कॉल अँड शॉर्ट नोटीस		
१. चालू ठेवी	१५४,४१,९४,७९७.७८	४६,३९,६१,८९१.७७
अ) परदेशी बँकांमधील	१५२,२७,५७,९४५.५२	१८,९३,९८,३७१.७८
ब) व्यापारी बँकांमधील	१,७०,४४,४२२.२२	२७,०१,६४,४४९.७५
क) सहकारी बँकांमधील	४३,९२,४३०.०४	४३,९९,०७०.२४
२. बचत खाते	०.००	०.००
३. मुदत ठेव	४७८,८५,७७,५२८.००	२५६३,७८,५५,३२६.००
४. मनी अँट कॉल अँड शॉर्ट नोटीस	३३,६४,३६७.००	०.००
अ) बँकांमध्ये	३३,६४,३६७.००	०.००
ब) इतर संस्थांमध्ये	०.००	०.००
क) सीबीएलओ	०.००	०.००
एकूण :	६३३,६१,३६,६९२.७८	२६१०,१८,१७,२१७.७७

परिशिष्ट - ८	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
गुंतवणूक		
१. सरकारी (केंद्र व राज्य) कर्जरीख्यांमध्ये	९२७८,०३,७८,४९६.९८	८०३९,२१,९४,६१७.०२
२. इतर विश्वस्त कर्जरीख्यांमध्ये	०.००	०.००
३. सहकारी व इतर संस्थांचे भाग	१६,३५,०००.००	१६,३५,०००.००
४. बॉण्ड्स ऑफ पब्लिक सेक्टर अंडरटेकींग	६,३०,४०,०००.००	५६,३०,४०,०००.००
५. इतर (कमर्शियल पेपर्स, म्युच्युअल फंड व इतर)	०.००	०.००
एकूण :	९२८४,५०,५३,४९६.९८	८०९५,६८,६९,६१७.०२

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - ९	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
कर्ज		
अ. १) बिले खरेदी / डिस्काउंटिंग	०.००	५२,०९,७८८.००
२) कॅश क्रेडीटस्, ओव्हरड्राफ्टस् आणि मागणी करताच परत करावयाची कर्जे	७८१०,७५,७२,११५.२०	७८५४,१९,६२,३५३.९१
३) मुदती कर्जे		
अल्प मुदत	८२७२,८०,४७,५५२.१२	६९५४,३५,०७,०२२.५५
मध्यम मुदत	६११३,८६,३८,३८४.३६	५०२४,७२,७९,११९.३०
दीर्घ मुदत	१०९७,११,०६,७७०.६५	९८३,४४,१९,६४३.९१
एकूण :	२३२९४,५३,६४,८२२.३३	२०८१७,२३,७७,९२७.६७
ब. १) तारणावर	२३०४६,८०,८१,२२३.५१	२०५८९,९८,६७,३५८.५७
२) बँक / सरकारी हमीवर	०.००	०.००
३) विनातारण	२४७,७२,८३,५९८.८२	२२७,२५,१०,५६९.१०
एकूण :	२३२९४,५३,६४,८२२.३३	२०८१७,२३,७७,९२७.६७
क.१ भारतातील कर्जे		
(i) अग्रक्रम क्षेत्र	८२८५,५०,७२,३६०.००	६४६५,४२,०६,७३६.००
(ii) सार्वजनिक क्षेत्र (एफसीआय)	१९४३,०९,०३,५९२.००	१९३८,८१,७३,२८२.००
(iii) बँका	३४,०४,१३,६२६.६९	३८,३५,३२,४१५.६९
(iv) इतर क्षेत्र	१३०३१,८९,७५,२४३.६४	१२३७४,६४,६५,४९३.९८
क. २ भारताबाहेरील कर्जे	०.००	०.००
एकूण : (क १ आणि क २)	२३२९४,५३,६४,८२२.३३	२०८१७,२३,७७,९२७.६७

परिशिष्ट - १०	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
कायम मालमत्ता		
१. जमीन व इमारती		
आरंभीची शिल्लक (दिनांक ३१ मार्च, २०२०)	१३३,४९,००,४४४.३४	१४८,२८,१७,८७४.३४
अधिक : चालू वर्षातील वाढ	०.००	०.००
वजा : विक्री	०.००	१,७८६.००
वजा : चालू वर्षातील घट (पुनर्मुल्यांकित इमारतीवरील घसारा)	१२,३३,११,०७४.००	१३,७०,१२,३०४.००
वजा : घसारा	९८,१३,०१८.००	१,०९,०३,३४०.००
एकूण :	१२०,१७,७६,३५२.३४	१३३,४९,००,४४४.३४

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - १०	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
२. फर्निचर व फिक्श्चर्स		
आरंभीची शिल्लक (दिनांक ३१ मार्च, २०२०)	५,६७,६०,५१५.६६	५,६८,७०,६९८.४२
अधिक : चालू वर्षातील वाढ	१,०३,४९,०८२.७३	७९,१९,०९०.७०
वजा : विक्री	१,०६,४९,९५१.७३	४,६३,६८६.४६
वजा : चालू वर्षातील घसारा	७२,१९,७१८.००	७५,६५,५८७.००
एकूण :	४,९२,३९,९२८.६६	५,६७,६०,५१५.६६
३. संगणक		
आरंभीची शिल्लक (दिनांक ३१ मार्च, २०२०)	१,९८,८२,८५२.२६	१,५९,६३,५९९.५१
अधिक : चालू वर्षातील वाढ	१८,२९,४४,०४२.८०	१६९,८४,७०७.५७
वजा : विक्री	५८,८६९.०३	०.००
वजा : चालू वर्षातील घसारा	५,२५,३०,९८२.०१	१,३०,६५,४५४.८२
एकूण :	१५,०२,३७,०४४.०२	१९८,८२,८५२.२६
४. मोटर वाहने		
आरंभीची शिल्लक (दिनांक ३१ मार्च, २०२०)	१,०६,३३,८९६.५०	१,२४,९५,०२८.५०
अधिक : चालू वर्षातील वाढ	०.००	०.००
वजा : विक्री	१,२०,२३७.५०	०.००
वजा : चालू वर्षातील घसारा	१५,७३,५३३.००	१८,६१,१३२.००
एकूण :	८९,४०,१२६.००	१,०६,३३,८९६.५०
एकूण : (१+२+३+४)	१४१,०१,९३,४५१.०२	१४२,२१,७७,७०८.७६
५. कॅपिटल वर्क इन प्रोग्रेस		
	९,०५,३८,४२५.४०	९,३०,८६,०५९.६९
एकूण : (१ ते ५)	१५०,०७,३१,८७६.४२	१५१,५२,६३,७६८.४५

परिशिष्ट - ११	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
इतर मालमत्ता		
१. येणेव्याज		
अ) अनुत्पादीत कर्जावरील	२२६,२७,३९,४०४.४०	२३५,४८,५७,५२३.४०
ब) गुंतवणूकीवरील	११५,७५,९९,६३७.००	१६५,२६,५२,३९९.००
क) इतर संस्था	०.००	०.००

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - ११	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
२. उद्गम कर (टीडीएस)	११,७१,९५९.०६	५,५८,१६,४२४.००
३. आयकर भरणा	३८९,६५,५१,०००.००	८५७,३५,१८,५९९.००
४. आयकर येणेबाकी	०.००	६,७६,४८,३२४.००
५. स्टेशनरी व स्टॅम्प्स	२३,३३,६५१.९३	२६,०९,८३१.०४
६. स्थगित कर मालमत्ता	३६२,३४,८१,४९९.००	४५५,२४,४३,१६५.२०
७. पुर्वदत्त खर्च	६३,९७,४११.३९	२८,२७,७७२.९९
८. अनामत ठेव (सीसीआयएल, सीबीएलओ व इतर संस्था)	५४,७१,४३,६३३.९३	२७,२६,९०,६३३.७१
९. संड्री डेटर्स	१०,९६,४१,१९०.२१	९,८१,६४,४१६.९९
१०. अग्रीम भाडे	३३,९७,७०४.००	६०,०२,०८४.००
११. क्लिअरिंग हाऊस	५८,७०,३५२.०८	९१,६०,९९३.२५
१२. जीएसटी इनपुट क्रेडिट	७०,७२,७३६.५२	५५,११,२९१.७०
१३. इतर	१,५६,७७,७१२.५८	७२,७५,३१४.२३
एकूण :	११६३,९०,७७,८९२.१०	१७६६,११,७८,७७२.५१

परिशिष्ट - १२	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
संभवनीय देणी		
१. बँक हमी	१७७,४४,८९,२०९.००	१६४,०२,५१,३००.००
२. पत पत्रांपोटी	२४,१२,४६,२४९.००	३०,४३,७९,२००.००
३. परदेशी चलन करार	३१२,२४,१४,१४५.००	०.००
४. परदेशी बिलापोटी देयता	०.००	१३,७९,१९७.००
५. आयकरापोटी देणी	२०,२५,४८,१८६.००	२९,१३,४९,५२६.००
६. कर्ज म्हणून मान्य न झालेले क्लेम्स	३६,६२,७८,३७३.३३	१,९६,४४,०००.००
७. पेंडिंग लिगल केसेस	७३,८४,९६,०००.००	८७,७४,९१,०००.००
८. डिपॉझिट एज्युकेशन अँड अवेरनेस फंड (डेफ)	१८,१६,४९,६६०.००	१६,४०,८२,४८२.००
एकूण :	६६२,७१,२१,८२२.३३	३२९,८५,७६,७०५.००

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - १२(अ)	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
दुबेरजी नोंदीचा तपशिल		
१. प्रिन्सीपल स्टेट पार्टनरशिप फंड	४,९६,९९,९६०.३३	४,९६,९९,९६०.३३
२. वसुलीस्तव पाठविलेली बिले	०.००	५०,०००.००
३. उत्पादीत जिंदगीवरील व्याज	१०३,९२,५३,७१८.६८	१७६,५०,०५,४४५.६८
४. अनुत्पादीत जिंदगीवरील वसूल न झालेले व्याज	८६१,१५,४५,४१७.८९	६२१,३१,२९,१२०.०५
५. अनुत्पादीत जिंदगीवरील वसूल न झालेले व्याज (रिटेल)	१२,४८,६७,९५४.५९	३,४८,३४,७९४.०२
६. एकरकमी परतफेड योजना (ओ.टी.एस.) सस्पेन्स	२२,७०.७४,२१२.०५	९,०८,७३,१९२.६६
७. एकरकमी परतफेड योजना (ओ.टी.एस.) एनपीए व्याज सस्पेन्स	४७,६९,५७६.६०	४७,२५,१५५.६०
एकूण :	१००५,७२,१०,८४०.१४	८१५,८३,१७,६६८.३४

परिशिष्ट - १३	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
मिळालेले व्याज :		
१. कर्जावरील	१६३८,५०,२४,९४०.११	१८३५,४६,५३,८१८.००
२. गुंतवणूकीवरील	६१२,०७,८६,३०५.९४	६४९,७५,४८,८४३.४९
३. इतर	१३,३७,७६,५४२.००	२७,४०,६०,०१६.१६
एकूण :	२२६३,९५,८७,७८८.०५	२५१२,६२,६२,६७७.६५

परिशिष्ट - १४	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
इतर उत्पन्न :		
१. कमिशन	६,०१,५५,७०९.२१	९,१२,३९,४७७.८६
२. विदेश चलन व्यवहारातील नफा	५,७४,०५,९२४.५८	७५,००,६७१.६५
३. रोखे विक्रीतील नफा	८४,६५,०४,५६७.८२	५३,३२,७९,०६३.७३
४. प्रोसेसिंग फिस	६,७१,०५,१५०.८६	६,९०,४४,६८२.७०
५. लॉकर्स भाडे	१,०१,४४,३७१.७५	१,०४,८३,८३४.८३
६. कायम मालमत्ता विक्रीतील नफा	५७,७२८.६०	३५,७३५.४५
७. कमिटमेंट चार्जेस	२३,७१,३५५.५०	३४,०६,०९२.५०
८. एटीएम चार्जेस	४०,०८,६०१.७६	६३,१६,१०५.९०
९. आयकर परतावा	३,०६,२४,१३१.००	०.००
१०. आयकर परताव्यावरील व्याज जमा	५,३२,५२,५५५.००	०.००

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - १४	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
११. किरकोळ उत्पन्न	१,२२,८१,५२९.७०	२,०५,५९,४०२.८८
१२. निर्लेखित केलेल्या कर्जाची वसुली	०.००	९,१७,६००.००
१३. स्थगित कर उत्पन्न	३४,४६,३८,५०७.००	३०५,७४,५१,०००.००
१४. थकित व्याज निधीतील अतिरिक्त तरतूद राईट बँक	९,२१,१८,०००.००	७४,६९,६७,०००.००
१५. अतिरिक्त गुंतवणूक घसारा निधी राईट बँक	०.००	६१,८७,८७,३०९.५७
१६. भारतीय अन्न व महामंडळ (एफसीआय) प्रोव्हिजन राईट बँक	१८,००,०००.००	१८,६५,०००.००
१७. सर्वसाधारण राखीव निधी राईट बँक	०.००	४५५,२७,००,०००.००
एकूण :	१५८,२४,६८,१३२.७८	९७२,०५,५२,९७७.०७

परिशिष्ट - १५	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
दिलेले व्याज		
१. टेवीवरील	९७२,४२,३८,६९१.८१	१२०६,१०,१५,७४७.९४
२. घेतलेल्या कर्जावरील		
अ) नाबार्ड	३६४,७७,२६,१२१.००	३५०,२८,६७,३०२.००
ब) इतर	१९,४२,७७,२३६.२८	८,४१,४३,४९१.२२
३. इतर व्याज	४६,५५,९०,७३५.२०	५८,७१,२८,३१६.००
एकूण :	१४०३,१८,३२,७८४.२९	१६२३,५१,५४,८५७.१६

परिशिष्ट - १६	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
व्यवस्थापन खर्च		
१. पगार व भत्ते, सानुग्रह अनुदान, ग्रॅज्युईटी इ.	१२४,४१,८६,०९२.४४	१३७,४६,५८,७३८.४०
२. भाडे, कर, विमा व वीज	६,२७,४७,८२५.७२	६,४७,३८,५६२.९५
३. प्रशासकीय व स्थानिक मंडळाच्या सदस्याची फी व भत्ते	५५,२१,०००.००	५७,७५,९९७.००
४. कायदा सल्ला फी	१,०५,२७,१५४.००	३,१२,६८,६५५.००
५. टपाल, तार व दुरध्वनी खर्च	१,८८,०५,८३७.३८	१,९१,११,५५१.९४

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - १६	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
६. हिशेब तपासणीसाठीची फी	१५,००,०००.००	१५,००,०००.००
७. घसारा	७,११,३७,२५१.०१	३,३३,९५,५१३.८२
८. रिव्हॅल्युएशन असेट्स घसारा	१२,३३,११,०७४.००	१३,७०,१२,३०४.००
९. छपाई व स्टेशनरी	४७,४५,६९६.१९	६४,००,०४९.४८
१०. जाहिरात व प्रसिध्दी	८५,८४,३३४.००	४९,१०,५११.१४
११. दुरुस्ती व देखभाल खर्च	१३,४८,८२,९०८.९३	१०,८१,६०,३४२.१३
१२. व्यावसायिक फी	१,१५,५५,३२९.१९	१,८४,०५,३९९.५६
१३. संगणक खर्च (सुविधा व्यवस्थापन सेवा)	५५,७५,५२५.६५	५८,४१,८८८.०७
१४. कायम मालमत्तेच्या विक्रीतील तोटा	२९,९४९.००	५०,६१४.१४
१५. प्रशिक्षण खर्च	१,३५,९०,१४०.२३	१,९८,२३,७८२.५६
१६. जीएसटी खर्च	३,२८,५४,८६७.९१	२,४१,२३,१०१.५९
१७. समाशोधन सेवा व प्रोसेसिंग फी	३८,४९,०९९.९५	६५,८६,२३१.६३
१८. विमा	५,०३,५५,९०६.२१	४,३९,५१,६९९.९८
१९. कर्जदाराच्यावतीने केलेला खर्च (निव्वळ)	१५,०२,९९,१५६.०४	४८,९३,९५९.८०
२०. देणगी / चॅरिटी वर्गणी	५,००,००,०००.००	५,००,००,०००.००
२१. वाहन खर्च	१,०५,२४,७५०.६७	३३,४५,००३.३७
२२. व्यवसाय वृद्धी खर्च	३३,७४,३९७.२५	३६,५९,२८१.६६
२३. नॉस्ट्रो खाते देखभाल शुल्क	८६,२०,५१५.००	६५,९२,३३७.००
२४. एटीएम खर्च	२२,२७,८८२.३०	२९,४६,३५२.०४
२५. सीसीआयएल मानक व्यवहार शुल्क	१,११,७९,१४१.४५	९९,९४,५७२.४६
२६. इतर सभा खर्च	६,९०४.००	१,४०,३२,२००.८२
२७. इतर खर्च	८९,९५,६७६.७०	६९,९४,१५०.५१
एकूण :	२०४,८९,८८,४१५.२२	२००,८१,७२,८०१.०५

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट - १७	दि. ३१ मार्च, २०२१ (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२० (₹)
तरतूदी व संभाव्य खर्च		
१. जुने व्याज निर्लेखन	०.००	५,३५,८५,३७९.००
२. लॉस ऑन सेल, मॅच्युरिटी ऑफ सिक्युरिटी	०.००	१४,०००.००
३. शासकीय कर्जरीख्यापोटी अमॉर्टाईज्ड प्रिमियम	४,०४,३२,५६३.७९	४,१६,२३,४६१.७०
४. स्थगित कर खर्च	०.००	०.००
५. बुडित व संशयित कर्जनिधीपोटी तरतूद	२१४,७९,७२,९६२.९३	१०१२,१०,३५,६४६.५८
६. उत्तम जिंदगीपोटीची तरतूद	१०,००,००,०००.००	८,००,००,०००.००
७. गुंतवणूक घसारा निधीपोटीची तरतूद	२,४१,६३९.४१	०.००
८. आयकर कायदा कलम ३६ (१) (viii) नुसार खास राखीव निधीपोटी तरतूद	२५,२४,४२,८४७.००	२९,८९,८७,९७९.००
९. संड्री डेटर्स व इतर जिंदगीची तरतूद	५,००,००,०००.००	५,४७,२१,२६९.८९
१०. आयकर तरतूद	१९०,६०,७६,९३९.००	२७०,३५,१०,५०७.००
एकूण :	४४९,७१,६६,९५२.१३	१३३५,३४,७८,२४३.१७

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2021

(₹ in lakh)

	31/Mar/2021		31/Mar/2020	
<u>CASH FLOW FROM OPERATING ACTIVITIES :</u>				
Net Profit as per P/L account		36440.68		32500.10
Add : Adjustment for				
Depreciation on Assets	711.37		333.96	
Amortisation of Investment	404.33		416.24	
Depreciation on Investment	2.42		0.00	
Provision for BDDR	21479.73		101210.36	
Provision for Special Reserve	2524.43		2989.88	
Provision for Standard Assets	1000.00		800.00	
Provision for FCI	0.00		0.00	
Provision for Other Assets	500.00		547.21	
Excess Provision for IDR write - back	0.00		(6187.87)	
Excess Provision for OIR write - back	(921.18)		(7469.67)	
General Reserve write back	0.00		(45527.00)	
FCI Provision write-back	(18.00)		(18.65)	
Provision for Income Tax	19060.77	44743.87	27035.11	74129.57
		81184.55		106629.67
Less : Profit from Sale of Assets	0.58		0.36	
Deferred tax Assets	3446.39	3446.97	30574.51	30574.87
		77737.58		76054.80
Adjustments for				
Decrease / (Increase) in Investments	(120,088.49)		(327,608.68)	
Decrease / (Increase) in Advances	(247729.87)		(121770.17)	
Decrease / (Increase) in Other Assets	64926.58		(23245.35)	
Increase / (Decrease) in Funds	(10800.55)		(4051.74)	
Increase / (Decrease) in Deposits	(54137.38)		500912.23	
Increase / (Decrease) in Borrowings	170694.56		(33020.70)	
Increase / (Decrease) in Other Liabilities	(58976.88)	(256112.03)	24024.42	15240.01
Net cash generated from operating Activities before tax		(178374.45)		91294.81

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

	31/Mar/2021		31/Mar/2020	
Income Tax paid		15332.51		23633.00
Net Cash generated from Operating Activities after Tax (A)		(193706.96)		67661.81
<u>CASH FLOW FROM INVESTING ACTIVITIES :</u>				
Purchase of Fixed Assets	(1932.93)		(248.52)	
Sale Proceeds of Fixed Assets	108.29		4.14	
Net Cash generated from Investing activities (B)		(1824.64)		(244.38)
		(195531.60)		67417.43
<u>CASH FLOW FROM FINANCING ACTIVITIES :</u>				
Increase / (Decrease) in Share Capital	4050.59		3353.64	
Net cash generated from financing Activities (C)		4050.59		3353.64
Net increase in cash & cash equivalents (A+B+C)		(191481.01)		70771.07
Cash & Cash Equivalents at the Beginning of the year		272539.35		201768.28
Cash & Cash Equivalents at the End of the year		81058.34		272539.35
Cash & Cash Equivalents		31/Mar/2021		31/Mar/2020
Cash		68138.91		61160.80
Balance with other Banks		12885.78		211378.55
Money at Call & Short Notice		33.65		0.00
		81058.34		272539.35

M/s. A. P. Sanzgiri & Co.,
Chartered Accountants

For The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.,

Abhijit Sanzgiri
Partner
M. No. 043230
FRN No. 116293W
UDIN NO. :21043230AAAAEZ8163

(Vidyadhar V. Anaskar)
Administrator

Place : Mumbai.
Date : 8th September 2021

(Dr. Ajit R. Deshmukh)
Managing Director

(Dilip N. Dighe)
General Manager
CPID

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

NOTES FORMING PART OF THE PROFIT & LOSS ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2021 AND BALANCE SHEET AS ON 31ST MARCH, 2021.

I. BACKGROUND:

Maharashtra State Co-operative Bank (MSC Bank) is a Scheduled Bank with AD – I Category Licence in Foreign Exchange having an administrative Head Office, 6 Regional Offices, 51 Branches and 4 Extension Counters in Maharashtra.

The Bank provides a wide range of banking services including Retail & Wholesale Banking, Domestic and International remittances and Treasury Operations using latest technology.

The Bank was originally registered as “The Bombay Central Co-op. Bank Ltd.,” in 1911. With passage of time, the Bank underwent a few constitutional changes before it acquired the present name viz. “The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. (MSC Bank) Mumbai (Incorporating therein The Vidarbha Co-operative Bank Ltd.)” on 1st May, 1961 to promote and propagate the creation of a co-operative common wealth through socio-economic transformation of the community by following co-operative principles and democratic means and serving as a balancing centre for surplus resources of co-operatives in the State and thereby ensuring co-operative development and multifaceted prosperity of rural youth.

Reserve Bank of India (RBI) issued Banking License to MSCB on 19th April, 2012. 38 Branches, 5 Regional Offices and 1 Extension Counter have received RBI license and 14 branches, 3 Extension Counters and 1 Regional Office were yet to receive license, Application to get license for these branches is pending at RBI level.

SCHEDULE NO. 18: -

II SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES:

1. ACCOUNTING CONVENTION:

The accompanying Financial statements have been prepared and presented under the historical cost convention on accrual basis of accounting, unless otherwise stated, on a going concern basis and comply with the generally accepted accounting principles, statutory requirements prescribed under The Banking Regulation Act, 1949 and The Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 (As amended by the Maharashtra Co-operative Societies (Amendment) Act, 2013), Circulars and Guidelines issued primarily by National Bank for Agriculture and Rural Development (‘NABARD’), Reserve Bank of India from time to time, the applicable Accounting Standards (‘AS’) as issued by the Institute of Chartered Accountants of India (‘ICAI’) and the current practices prevailing amongst the Co-operative Banks in India. Accounting Policies adopted in the current year are consistent with those of previous year except otherwise stated.

2. USE OF ESTIMATES:

The presentation of financial statements is in conformity with generally accepted accounting principles, requires Management to make estimates and assumptions that affect the reported amounts of assets and liabilities, revenues and expenses, and disclosure of contingent liabilities at the date of the financial statements. Actual results could differ from those estimated. Management believes that the estimates used in the preparation of the financial statements are prudent and reasonable. Any revisions to the accounting estimates are recognised prospectively in the current and future periods.

3. INVESTMENTS:

For presentation in the Balance sheet, Investments are classified under the following heads as per RBI guidelines – Government Securities, Other approved Securities, Shares in Co-operative Institutions / Financial Corporations, Bonds of Public Sector undertaking and Other Investments, in accordance with the Third Schedule of Section 29 of The Banking Regulation Act, 1949.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

3.1 Accounting and Classification:

Investments other than Shares of Co-operative Institutions, Financial Corporations and Mutual Funds are classified, for day to day operations into two categories viz; 'Held to Maturity' (HTM) and 'Available for Sale' (AFS) in accordance with the guidelines on Classification and Valuation of Investments for all Scheduled Banks issued by the RBI. Bank does not hold any investment under HFT category.

3.2 Valuation of Investments:

- 3.2.1. Treasury Bills, Cash Management Bills under all categories / classifications are valued at carrying cost.
- 3.2.2. Shares of Co-operative Institutions and Financial Corporations are valued at cost unless there is a "diminution" (defined as per NABARD guidelines) in the value thereof in which case the diminution is fully provided for.
- 3.2.3. Units of Mutual Fund are valued at lower of Cost or Net Asset Value.
- 3.2.4. Cost of the security is arrived using the Weighted Average Price Method.
- 3.2.5. Valuation of Investments is done on the following basis:
 - 3.2.5.1 Securities held in 'Permanent' (Held to Maturity- HTM) Category are valued at acquisition cost. The excess of acquisition cost / book value over the face value is amortized over the remaining period of maturity of the Investment.
 - 3.2.5.2 Securities held in 'Current' (Available for Sale- AFS) Category are valued as per directive issued by RBI from time to time in line with the methodology suggested by Financial Benchmark India Private Ltd. (FBIL). Investments under AFS category are valued scrip-wise at lower of Book Value and Market Value, and depreciation / appreciation is aggregated for each classification. Net depreciation, if any, is provided for, while net appreciation, if any, is ignored.
- 3.2.6. Broken period interest, Brokerage and commission if any in respect of investments purchased is treated as an item of expenditure under the profit and loss account.
- 3.2.7. Investments where Principal / Interest remains overdue for more than 90 days are classified as Non-performing and Provision is made in line with the Guidelines of Reserve Bank of India from time to time.

3.3 Re-classification / Transfer between Categories:

Re-classification of Investments from one category to another is done in accordance with RBI guidelines and any such transfer is accounted for at the acquisition cost / book value / market value, whichever is lower, as at the date of transfer. Depreciation, if any, on such transfer is fully provided for.

- 3.4 The Bank lends under Tri Party Repo Dealing System (TREPS) facility. Any lending under this facility repayable beyond 15 days is classified as Advances (Short Term) Secured against Government and Other Approved Securities. Other lending repayable within 15 days is classified as "Money at Call and Short Notice".

4. ADVANCES:

- 4.1 The classification of advances into Standard, Sub Standard, Doubtful and Loss Assets as well as provisioning on Standard Advances and Non-Performing Advances (NPA) is arrived at in accordance with the Income Recognition, Assets Classification and Provisioning Norms as prescribed by NABARD as under –

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Sr. No.	Advances	Classification	Provision
1.	Performing Assets	<u>Standard Assets</u>	
		• Agriculture	0.25%
		• Non-Agriculture	0.40%
		• Additional facilities sanctioned in Restructured Accounts	5.00%
2.	Non - Performing Assets	• Sub-standard Assets (below 3 years)	10%
		• Doubtful Assets	
		D1 - 3 to 4 years	20%
		D2 - 4 to 6 years	30%
		D3 - Above 6 years	100%
		• Unsecured Portion	100%
		• Loss Assets	100%

Advances to DCCB's for agricultural and allied activities refinanced by NABARD are considered as direct advances as per NABARD's Inspection Report dated 4th October, 2013 and provided accordingly.

Certain advances classified as standard assets have been kept outstanding at nominal amounts to continue the charge on security in respect of facilities enjoyed by them with the Bank.

Advances backed by legally valid documentation are considered as secured.

Identification of NPA's is done at half yearly intervals at September and March end.

- 4.2** Recovery on account of Performing Assets is adjusted firstly towards interest and then to principal. EMI on Short Term Loan (Other than bullet repayment) is recovered monthly.

In case of institutional borrowers, EMI on Medium Term Loan and Long-Term Loan is recovered at half yearly or yearly intervals as per sanction terms. Interest is debited at monthly intervals in all cases except for Agricultural loans where interest is charged half yearly. For retail borrowers the EMI is recovered on a monthly basis.

- 4.3** Recovery from Non-performing assets (NPA), where legal notice is served to the Borrower or where his assets are seized are appropriated in the following order up to 15th December, 2019 –

4.3.1 Expenses incurred on Behalf of the Borrower (EIOB),

4.3.2 Bridge Loan balance (Principal and Interest) if any,

4.3.3 Short Margin under Pledge CC Accounts,

4.3.4 Balance recovery if any, is adjusted equally towards principal & interest.

- 4.4** Recovery from Non-performing assets (NPA), NPA's where legal notice is served to the Borrower or where his assets are seized is appropriated in the following order from 16th December, 2019 –

4.4.1 Expenses incurred in relation with recovery of NPA account of the Borrower i.e. Legal & Other charges levied.

4.4.2 After recovery of expenditure mentioned in 4.4.1 above Balance recovery shall be appropriated in sequence towards Old Interest receivable, Non-Performing Interest Receivable and then towards Noted Interest as per the amount of recovery received.

4.4.3 Balance remaining after adjustment of 4.4.1 & 4.4.2 above shall be appropriated towards Principal.

4.4.4 Recovery from sale of Goods of Pledge and Hypothecation Loan firstly towards Short Margin, Interest and Principal respectively.

4.4.5 Earnest Money Deposit (EMD) towards Other Receipts and in case of legal procedure towards Sundry Liability.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

4.5 Prior to 31st March, 2006, interest on all advances was accounted and recognized on accrual basis.

Post 1st April, 2006 interest income on all advances is recognised on receipt basis. Interest on performing advances is debited to “Performing Interest Receivable” with a credit to “Performing Interest Suspense A/c”. On actual receipt of Interest, amounts to that effect are reversed.

Interest on NPA is debited to “Non-Performing Interest Receivable” with a credit to “Non-Performing Interest Suspense A/c.” On actual receipt of Interest, the Profit and Loss is credited and amounts to that extent are reversed.

For NPA where liquidation proceedings have commenced or where a case is lodged against the Borrower or after completion of 2 years of date of discontinuance of business operations whichever is earlier; interest accrual is ceased and entries passed in memorandum books of accounts maintained separately, as Noted Interest. These Memorandum entries form an integral part of the accounts of the Bank. Recoveries in Noted Interest if any is credited to Profit & Loss Account on receipt.

5. FIXED ASSETS AND DEPRECIATION :

5.1 Fixed Assets, other than those that have been revalued, are carried at historical cost less depreciation accumulated thereon. Cost includes incidental stamp duty, registration charges and civil work in case of ownership premises, and in case of other fixed assets, amounts incurred to put the asset in a working condition. Assets are capitalised on final approval and payment.

5.2 Fixed assets which are fully depreciated but in use are carried in the books at ₹ 1/-.

5.3 Depreciation is provided on a Written Down Value (WDV) method except Computers / Data processing Units which are on Straight Line Method (SLM), at the rates mentioned below from the period the Assets is accounted for in the system :

Assets	Rate of Depreciation (%)
Computer (Hardware & Software)	33.33%
Premises	10%
Furniture and Fixture	10%
Office Machinery (including Air-conditioner)	15%
Vehicles	15%

5.4 Assets purchased during the year are depreciated for the entire year if an asset is purchased and retained for 180 days or more and otherwise it is charged at 50% of the rate of depreciation as mentioned above except Motor Vehicles where full year depreciation is charged irrespective of the date of purchase.

5.5 No depreciation is charged on assets disposed-off during the year.

5.6 Assets costing less than ₹ 15,000 are expensed out with effect from 15th July, 2020 as per approved policy.

5.7 AS-10 on Property, Plant and Equipment as applicable to non-corporate entities with effect from 1st April, 2017 requires depreciation to be charged systematically over the useful life of an asset on its original cost or the revalued amount. It further mandates the write back of excess depreciation on the revalued asset amount over the depreciation on the original asset cost through the General Reserves. (earlier permitted through the Profit and Loss account).

Subsequent to the revised AS – 10 depreciation for the period on revalued portion of fixed assets has been debited to Profit and Loss Accounts under head Depreciation on Fixed Assets @ 10% on Written Down Value (WDV) method and an equal amount is transferred from Revaluation Reserve to General Reserve Fund.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

6. SHARE CAPITAL :

As per approval of the Registrar of Co-operative Societies vide letter dated 11th December, 2018 and the Bye-Laws, the Authorized Share Capital of the Bank is ₹ 1,000 Crores. This is excluding a provision to increase further by 25% towards Government Subscription. Amounts towards Membership are initially collected as Application Money and transferred to Capital only after Board approval.

7. RESERVE FUND AND OTHER RESERVES :

7.1 As per the requirement of The MCS Act, 1960 the Statutory Reserve Fund is bifurcated into 2 Categories viz.;

7.1.1 Statutory Reserve (at 25% of Net Profit),

7.1.2 Agriculture Credit Stabilisation Fund (at 15% of Net Profit).

7.2 Membership Entrance Fees, Dividend Payable remaining unclaimed over 3 years are taken directly to General Reserve Fund.

7.3 Surplus arising on revaluation of fixed assets over their book value is transferred to Revaluation Reserve.

8. REVENUE RECOGNITION:

Revenue is recognized to the extent that it is probable that the economic benefits will flow to the Bank and the revenue can be reliably measured. Items of income and expenditure are accounted for on accrual basis except the following items: -

8.1 Interest income on advances is recognized on receipt.

8.1.1 Apportionment and consequential accounting of recoveries in NPA accounts is referred in Para 4.3 & 4.4 above.

8.1.2 Income from locker rent, Commission, interest on overdue bills, Interest on Income tax refunds, dividend income is accounted on receipt.

8.1.3 Income from processing fees is accounted after issuance of the sanction letter.

8.2 Realized gains on investments under HTM category is recognized in the Profit and Loss Account and subsequently appropriated to Capital Reserve (Securities) in accordance with RBI guidelines after netting off Income Tax and Appropriations to the Statutory Reserve. Loss on Sale is recognised in the Profit and Loss Account in the year of Sale.

8.3 In respect of securities in HTM & AFS categories of Investment where interest / principal is in arrears for more than 90 days and income is not recognized, an appropriate provision for the depreciation in the value of the investments is made, as per prudential norms applicable to non-performing investments. The depreciation / provision in respect of non-performing investment is not netted off against the appreciation in respect of performing investments and is disclosed separately.

8.4 Interest income on Treasury bills is accounted at quarterly intervals and correspondingly is disclosed in Profit & Loss Account under the heading income on Investment.

8.5 Interest on Foreign Currency CCIL Deposits (Security Guarantee Fund) is received at half yearly intervals by credit to USD Nostro and is booked at exchange rate prevalent on date of credit.

8.6 Brokerage, incentives, front-end fees etc. received on purchase of securities is reduced from the cost of respective investments.

8.7 Income tax refunds / demands are accounted on receipt of relevant assessment / appeal order.

8.8 Training expenses are accounted at gross and amount reimbursed by NABARD is disclosed as Indirect Income in line with the suggestion given by NABARD.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

9. EXPENSES :

Expenses are provided for the period to which they pertain except in case of staff Insurance and Ex-gratia to staff which are charged to Profit and Loss on payment.

10. INTEREST ON MATURED FIXED DEPOSITS :

Interest on matured fixed deposits (MFD) where no renewal instruction is obtained from customers is provided at prevailing Savings Bank Deposit Rate.

11. FOREIGN CURRENCY TRANSACTIONS :

11.1 Assets and Liabilities denominated in foreign currencies (other than CCIL Deposits) are valued at the year-end exchange rates notified by the Foreign Exchange Dealers' Association of India ('FEDAI') as per the guidelines issued by Reserve Bank of India ('RBI') and the resultant losses, if any, are recognised in Profit and Loss Account.

11.2 Income and expenditure in foreign currencies are translated at the rates prevailing on the date of the transaction.

11.3 Contingent Liabilities in currencies other than Indian Rupees on account of foreign exchange contracts, guarantees, acceptances, endorsements and other obligations except letters of credit denominated in foreign currencies are disclosed at closing rates of exchange notified by FEDAI.

11.4 Outstanding forward exchange contracts and spot exchange` are revalued at the exchange rates notified by FEDAI for specified maturities. The resultant gains or losses are recognised in the Profit and Loss Account under 'Profit on exchange transactions' (net).

12. RETIREMENT BENEFITS :

12.1 Gratuity :

Retirement Benefit in the form of Gratuity is a Defined Benefit Plan. The Bank has a Gratuity Trust for its Employees. Gratuity is provided for, on the basis of actuarial valuation done by an independent actuary as at the year end, using the Projected Unit Credit Method in accordance with Accounting Standards - 15 (Revised) on Employee Benefit as issued by Institute of Chartered Accountants of India (ICAI). The Trust follows the following investment pattern mentioned in the Official Gazette of Government of India.

Sr. No	Investment Pattern	Percentage amount to be invested
1	Government Securities	Minimum 45 % and Up to 65 %
2	Debt Instrument	Minimum 20 % and Up to 45 %
3	Money Market Instrument	Upto 5 %
4	Equities & Related Instrument	Minimum 5 % and Up to 15 %
5	Asset Backed, Trust Structured & Miscellaneous Investment	Up to 5 %

12.2 Compensated Absences (Leave Encashment):

Employee Leave Benefit in the nature of encashment of Privilege and Sick Leaves is a defined benefit plan. Encashment of unavailed Sick Leave within a period of 3 years before retirement of an employee is allowed. Encashment of Privileged Leave is allowed as per the Bank's policy and agreement with Union. Casual leave is to be utilised during the year and not carried forward. Privilege leave and sick leave which are en-cashable are provided for on the basis of actuarial valuations done by an independent actuary as at the year-end using the Projected Unit Credit Method in accordance with the guidelines on AS-15 (revised) on Employee Benefits as issued by ICAI.

12.3 Provident Fund Contribution:

The Bank contributes an amount equal to the employee's contribution on a monthly basis to The Maharashtra State Co-operative Bank's Staff Provident Fund formed by the Bank itself and administered by the "Trustees". The Bank has liability towards monthly contribution to Provident Fund. Cost of administering the fund and any loss caused to the Fund is to be borne by the Bank.

12.4 Bank also makes the pension contribution of employees as per Employee's Pension Scheme, 1995 along with other statutory dues.

12.5 Interest on staff advances is booked based on the Agreement entered into between the Board and Staff / Officers Union.

13. **SEGMENT REPORTING**

In accordance with the guidelines issued by RBI, the Bank has adopted Segment reporting as under:

13.1 Treasury includes all Investment portfolio, profit / loss on sale of investments (Bonds and Government Securities). The expenses of this segment consist of interest expenses on funds borrowed from external sources as well as internal sources and depreciation / amortization of premium on Held to Maturity investments.

Bank has internal parameters in place which are reviewed at half yearly intervals to calculate the internal fund transfer pricing.

13.2 Other Banking Operations include all other operations not covered under Treasury operations.

14. **OPERATING LEASES :**

Leases where the lessor effectively retains substantially all the risks and benefits of ownership of the leased asset are classified as Operating Leases. Operating Lease payments are recognized as an expense in the Profit and Loss Account during the year as per lease agreement.

Wherever leases have expired and rent negotiations for further periods are in process, provision is made based on the amount of rent paid in the month of expiry of the lease agreement. Adjustments if any are accounted on the date of finalization of actual lease rent / signing of lease agreement.

15. **INCOME TAX :**

15.1 Income Tax expense comprises of Current Tax and Deferred Tax. Current Tax is provided for and Deferred Tax is accounted for in accordance with the applicable provisions of the Income Tax Act, 1961 and Rules framed there under read with Accounting Standard 22 issued by ICAI.

15.2 Provision for Current Tax is made on the basis of estimated taxable income for the year arrived at as per the provisions of income tax law and applicable Income Computation and Disclosure Standards (ICDS) issued by CBDT.

15.3 Deferred Tax is recognised on account of timing differences between the book profits and the taxable profits. The tax effect of timing differences between the book profits and taxable profits measured, using the tax rates and tax laws that have been enacted or substantially enacted at the Balance Sheet date, are reflected through Deferred Tax Asset (DTA) / Deferred Tax Liability (DTL).

15.4 Deferred Tax Asset (DTA) is recognised only to the extent there is reasonable certainty that sufficient future taxable income will be available against which such deferred tax assets can be realized.

16. **INTANGIBLE ASSETS**

Intangible Assets consist of Computer Software which are amortised equally over a period of 3 financial years.

17. PROVISIONS, CONTINGENT LIABILITIES AND CONTINGENT ASSETS :

In accordance with AS-29, Provisions, contingent liabilities and contingent assets, the Bank recognises provisions when it has a present obligation as a result of past event, where it is probable that an outflow of resources embodying economic benefit to settle the obligation will be required and a reliable estimate can be made of such an obligation.

Provisions are determined based on management estimate required to settle the obligation at the Balance Sheet date, supplemented by experience of similar transactions. These are reviewed at each Balance Sheet date and adjusted to reflect the current management estimates.

Contingent Liabilities of the Bank are in respect of guarantees, acceptances, letters of credit with customers under approved limits and liability thereon is dependent upon terms of contractual obligations, development and raising of demand by the concerned parties. It also includes pending legal cases, tax demand, claims not acknowledged as debt and Deposit Education & Awareness Fund (DEAF). These amounts are partly collateralised by margins / guarantees / secured charges.

A disclosure of Contingent Liability is made when there is :

A possible obligation, arising from a past event(s), the existence of which will be confirmed by occurrence or non-occurrence of one or more uncertain future events not within the control of the Bank or

A present obligation arising from past events but is not recognized as it is not probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation or a reliable estimate of the amount of obligation cannot be made.

When there is possible obligation or a present obligation in respect of which the likelihood of outflow of resources is remote, no provision or disclosure is made.

F frivolous claims made against the Bank are not recognized as a Contingent Liability and not disclosed in the financial statements.

Contingent assets are neither recognized nor disclosed in the Financial Statements.

18. IMPAIRMENT OF ASSETS :

The Bank assesses at each balance sheet date whether there is any indication that an asset may be impaired and ultimately provides for impairment loss, if any, in the Profit and Loss Account.

19. Depositor Education and Awareness Fund (DEAF) :

All amounts outstanding in respect of liability accounts standing in credit in any account by whatever name called and remaining unclaimed for a period for more than 10 years, are transferred to DEAF account in accordance with guidelines of the RBI.

20. Cash Flow Statement (AS-3) :

The Cash flows are reported using the indirect method whereby profit before tax is adjusted for effects of transactions of non-cash nature and deferrals or accruals of past or future cash receipts or payments. The cash flow from operating, investing and financing activities of the Bank are segregated based on available information.

Cash & Cash Equivalents :

Cash & Cash Equivalent includes Cash on hand, Balance with Banks, Money at Call & Short Notice and Deposits placed with banks with a maturity of less than 90 days.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

21. Other Policies –

- 21.1** Unclaimed pay orders / demand drafts after expiry of 3 months are transferred from “Bills Payable” to “Others” under the head “Other Liabilities”.
- 21.2** Salaries & other allowances of Bank Staff on deputation with DCCB's are paid directly by the DCCB's concerned and there is no debit to the Profit & Loss account on this account. Gratuity of such employees is reimbursed by the DCCB's to the Bank and is netted off from the concerned expense head. Salaries of the officials entrusted with managing pledge account of private sugar mills are recovered from the borrowers concern.
- 21.3** Bank has taken a staff Group Mediclaim policy from the Universal Somp General Insurance Co. Ltd. The policy premium is paid equally from the staff salary and by the bank respectively.
- 21.4** Deposits to Service Providers are accounted at Cost and classified in Other Assets.
- 21.5** Stock of Stationery is valued at cost. Stationery not in use is expensed off.

SCHEDULE NO. 19 :-

NOTES FORMING PARTS OF THE ACCOUNTS :-

1. As per RBI intimation vide their letter No. DBR. NO. BP.13018 / 21.04.048 / 15-16, dated 12th June, 2016, BDD. BP.no.9685 / 21.04.048 / 2016-17 dated 17th February, 2017 and BDD.BP.no.7201 / 21.04.132 / 2017-18 dated 08th February, 2018, Bank continues to provide out of prudence and abundant caution, of an amount of ₹ 540.00 lakh being 5% of the outstanding receivable balance of Food Corporation of India (FCI) as on 31 March, 2021 against the security given by the Government of Punjab (GoP). This is net of an amount of ₹ 18.00 lakh provided in excess which has been reversed and credited to the profit & loss account during the year. Bank, continues to classify FCI as a Performing Asset based on record of recovery as per RBI's guidelines.

2. The Bank has invoked State Government Guarantees of ₹ 2320.87 Crore up to 31st March, 2018 (including noted interest). During F.Y. 2018-19 ₹ 74 crore received from Government of Maharashtra (GoM) towards invoked guarantee.

Bank had filed a suit against GoM in this context in Hon. Supreme Court and Hon. Supreme Court appointed two members “Claims Committee” consisting one from the RBI and the other, a retired judge of Punjab & Haryana High Court. The committee has submitted its report on 31st January, 2019 to the Hon. Supreme Court. The Hon. Supreme Court vide its order dated 27th March, 2019 ordered State Government to pay the amount determined by the Claims Committee ₹ 1049.41 crore to the Bank.

The Bank received ₹ 100 crore with as on effect 31st March, 2019 from the State Government in conformity with the Hon. Supreme Court order dated 29th March, 2019.

The State Government to pay the balance guarantee amount of ₹ 949.41 crore in 4 equal installments as mentioned in the declaration and hearing before the Hon. Supreme Court on 10th May 2019. State Government to pay installment of ₹ 225 crore each on 31st July, 2019 and 31st December, 2019 respectively, ₹ 250 crore on 31st March, 2020 and ₹ 249.41 crore on 31st July, 2020 as per the repayment schedule. Till now two Installments of ₹ 225 crore each received on 9th August, 2019 and 1st January, 2020 respectively. Remaining 2 overdue installments which fell due on 31st March, 2020 of ₹ 250 crore and on 31st July, 2020 of ₹ 249 crore are yet to be received from GoM.

3. In case of Ghatkopar, Bandra (East) Branches & Chembur Extn. Counter, suits were filed by the landlord against the Bank to pay Mesne Profit. The Bank has not accepted the claim and the cases are pending before courts, the outcome of which is still not determined. Bank has provided ₹ 213.10 lakh (PY ₹ 175.78 lakh in respect of Ghatkopar and Bandra (East) Branch) in the books of account out of abundant caution and prudence.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई (दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

4. During the year, the Bank has shifted securities of ₹ 53066.00 lakh (PY ₹ 61267.98 lakh) (Book Value) from permanent category to current category and ₹ 64964.00 lakh (PY ₹ 49211.13 lakh) (Book Value) from current category to permanent category as approved in the Hon. Administrator meeting dated 29 May, 2020. As per Financial Benchmark India Private Ltd. (FBIL) rate as on 5 June, 2020 there was no shifting loss on the securities shifted by Bank as on 06 June, 2020.
5. The Bank has transferred an amount of ₹ 5000.00 lakh (PY ₹ 5000.00 lakh) to the Investment Fluctuation Reserve out of profits for the year after appropriation of Statutory and Agricultural Stabilization Fund Reserve. The total Investment Fluctuation Reserve as of 31st March, 2021 is ₹ 20725.00 lakh (PY ₹ 15725.00 lakh) (5.97% of AFS and HFT investment portfolio of ₹ 346865.55 lakh), which is over the minimum 5% required as per RBI guidelines. An additional appropriation of ₹ 5000.00 lakhs towards IFR is proposed to be transferred out of the current year profits. Additionally, the Bank holds ₹ 85.90 lakhs under Capital Reserves (Securities) and ₹ 135.81 lakhs under Reserve for Capital Losses.
6. An amount of ₹ 306.73 lakh towards Principal and ₹ NIL (The said amount being fully provided for) towards interest (Previous Year Principal ₹ 1383.36 & Interest ₹ 535.85) has been written off as Bad Debts by the Bank during the year after being identified by management as irrecoverable, being approved by the Board of Administrator, the Statutory Auditors and Annual General Meeting. An amount of ₹ 4.53 lakh (PY ₹ 1330.46 lakh) appearing under NPA Interest Suspense Account under Schedule 12(a) as contra item and ₹ 6359.61 lakh (PY ₹ 7153.24 lakh) being noted interest is also written off from the Books.
7. In case of 3 Advances amounting to ₹ 44220.85 lakhs, the entire overdue amount has been received in April 2021. These advances have been considered as standard by the Bank. Further, in case of one account amounting to ₹ 3587.72 lakh the Bank has extended the moratorium of the loan repayment due to business exigencies resulting from the pandemic. The Bank has treated this account as Standard.
8. In accordance with RBI Circular Nos. DOR. No. BP. BC. 47 / 21.04.048 / 2019-20 dated 27th March, 2020, DOR. No. BP. BC. 63 / 21.04.048 / 2019-20 dated 17th April, 2020 and DOR. No. BP. BC. 71 / 21.04.048 / 2019-20 dated 23rd May, 2020 ("Covid - 19 Regulatory Package"), as per Board approved policy, Bank has issued Moratorium to 184 borrowers of ₹ 34302.40 lakh on payment of all term loan instalments falling due between 1st March, 2020 and 31 August, 2020 ("Moratorium Period") to all such Standard Accounts as on 29 February, 2020. 5% provision made on 31st March, 2020 and 5% on 30th June, 2020. The provision made against these advances stands freed as of date.
9. As per Scheme announced by Govt. of India vide F.No.2/12/2020-BOA.I dated 23rd October, 2020 and RBI vide their circular nos.26th October, 2020 ("Covid -19 Regulatory Package"), "Scheme for grant of ex-gratia payment of difference between compound interest and simple interest for six months to borrowers in specified loan accounts (01st of March, 2020 to 31st August, 2020)" as per Board approved policy, Bank has credited difference between compound interest and simple interest of ₹ 17.96 lakh to 5493 borrowers having sanctioned limits and outstanding amount of not exceeding ₹ 2 crore to all such Standard Accounts as on 29 February, 2020. This amount has not yet been received from Nodal Agency i.e SBI, appointed by the Ministry of Finance, Government of India. It is shown as receivable.
10. In conformity with The Hon'ble Supreme Court judgement, RBI vide circular no. DOR.STR.REC.4/21.04.048/2021-22 dated 7th April, 2021 ("Covid -19 Regulatory Package"), as per Board approved policy to refund / adjust the "interest on interest" charged to the borrowers during the moratorium period, i.e. 01st of March, 2020 to 31st August, 2020, Bank has credited difference between compound interest / interest on interest / penal interest and simple interest of ₹ 498.87 lakh to 282 borrowers having sanctioned limits and outstanding amount of exceeding ₹ 2 crore and above to all such Standard Accounts as on 29th February, 2020. This amount is adjusted from interest receivable / PA Interest receivable with value date as at 31st March, 2021.
11. The Bank has adopted a One Time Settlement - 2020 (OTS) with 7 Borrowers for an amount of ₹ 10408.19 lakh in accordance with Board approved policy dated 19th June, 2020.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

12. The Bank has introduced Direct Finance under MSME Scheme during the year 2020-21. Necessary accounting and operational policies thereon have been duly framed.
13. The Bank has during the year granted “Atmanirbhar Loans Scheme” to support sugar factories in the backdrop of Covid-19 pandemic. Under this scheme, Bank has sanctioned loans to 32 borrowers amounting to ₹ 96929.00 lakh with a moratorium of 12 months (inclusive of interest) for a tenor of 5 years. This is in accordance with internal Board approved policy dated 29 May, 2020. Amount Outstanding under the scheme as at 31st March, 2021 is ₹ 94725.56 lakh.
14. The Bank has not sanctioned any Funded Interest Term Loans (FITL) during FY 2020-21.
15. Commission from FX Business in FY 2020-21 is ₹ 46.03 lakh (PY ₹ 19.34 lakh). Exchange Profit from FX Business in FY 2020-21 is ₹ 574.06 lakh (PY ₹ 75.01 lakh).
16. Deposits include amounts earmarked for Reserve Funds Current Year ₹ 145782.44 lakh (PY ₹ 128824.19 lakh) – Lien marked as collaterals against funded advances – Current Year ₹ 17139.84 lakh (PY ₹ 63720.71 lakh).
17. Investments earmarked against Agricultural Stabilisation Fund, Reserve Fund and Building Fund are ₹ 111962.02 lakh (PY ₹ 112108.17 lakh) and earmarked against TREPS Borrowings are ₹ 1124.87 lakh (PY ₹ 63984.02 lakh).
18. As per Board approved policy dated 24th February, 2021. The Bank is taking overnight placements from DCCB's w.e.f. 01 April, 2021 and placing it in Repo Instrument. Total amount borrowed and placed ₹ Nil during FY 2020-21.
19. Balances in Current / Savings accounts which cannot be withdrawn on demand for want of KYC / Other details / Govt. attachments or notices are ₹ 7862.34 lakh (PY ₹ 6376.99 lakh).
20. Bills sent for Collection and cheques sent for outward clearing to RBI on 31st March, 2021 amounts to ₹ 1373.80 lakh (PY ₹ 609.46 lakh).
21. The Bank has made a donation of ₹ 500.00 lakh (PY ₹ 500.00 lakh) to “Chief Minister Relief Fund” in the current year in compliance with NABARD guidelines Ref. No. NB. IDD. Cop (ST) / 764 / V-87 / 2012-13 dated 3rd July, 2012.
22. The Bank has incurred an expense in the nature of Labour dues for ₹ 1389.84 lakh on behalf of Wainganga SSK Ltd pertaining to earlier years. The same is disclosed in Schedule 16 - Operating Expenses. The Bank has paid this amount under protest and filed a review petition for claiming back this amount paid under protest.
23. The Bank is upgrading from OMNI version 2.0 to version 3.0. As of date all branches have been upgraded. UAT-1 has been done for upgrading regional offices and the final go live will happen shortly. Upgrade for departments at the Head Office is in process. The entire upgrade to the new version will be done by the financial year end.
24. Recoveries pending for appropriation of ₹ 1669.40 lakh (PY ₹ 1664.75 lakh) includes an amount not adjusted due to pending documentation & litigation issues shown under Other Liabilities & Provisions Schedule 5.
25. The Bank is crediting the interest subvention to customers only on actual receipt of the claim from the reimbursing agency.
26. During the current Financial Year, the Bank has adjusted ₹ 2400.00 lakh of Shri Beereshwar Co. on 27th July, 2020 of total amounting to ₹ 4049.00 lakh as on 31st March, 2020 shown under Other Liabilities & Provisions Schedule 5 - Sundry Creditors.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

27. Sundry Debtors of ₹ 1096.41 lakh includes old receivables amounting to ₹ 978.58 lakh which are fully provided for.

28. AS – 5: PRIOR PERIOD ITEMS:

There are no items of material significance in the prior period of accounting requiring a separate disclosure except as stated in note No. 22.

29. AS-6 & AS-10: FIXED ASSETS AND DEPRECIATION:

Certain Fixed Assets had been revalued by the Bank as on 31st March, 2008 as per revaluation by a Government Approved Valuer by ₹ 30690.00 lakh. During the year 2009-10 these Fixed Assets were again revalued by a Government Approved Valuer by ₹ 11618.00 lakh and accordingly the increase was credited to Revaluation Reserve in that year. To give effect to revised AS- 10, Depreciation of ₹ 1233.11 lakh @ 10% p. a. on Written Down Value (WDV) method for the period on the revalued portion of fixed assets has been debited to Profit and Loss Accounts – Depreciation on fixed assets and equal amount transferred from Revaluation Reserve to General Reserve Fund.

30. Capital Commitments:

These include amounts in respect of upgradation of Core Banking Software (CBS) from OMNI version 2.0 to 3.0, procurement of Hardware / Software for DC-DR, application software and implementation of SOC etc. for which ₹ 2902.46 lakh is budgeted in FY 2021-22. An amount of ₹ 1825.91 lakh already incurred during the year is capitalized.

Additionally, ₹ 4476.00 lakh has been budgeted for acquiring premises for branches whose rental lease agreements are expiring in the FY 2021-2022.

Estimated amounts of contracts remaining to be executed on capital account as at 31st March 2021, aggregate to (net off CWIP) ₹ 1.98 lakh (PY ₹ 17.56 lakh).

31. Disclosure under AS – 15: “Employee Benefits” Provident Fund & Gratuity Fund:

(₹ in lakh)

Sr. No.	Particulars	Provident Fund	
		31 March, 2021	31 March, 2020
1	Employment and Retirement Benefits		
	Post-Employment Benefits		
	Bank's contribution to Provident Fund debited to Profit and Loss Account	1031.18	1040.60
	Bank's contribution to Gratuity Fund debited to Profit and Loss Account	1024.19	1133.66

Disclosure under AS - 15 “Employee Benefits” Gratuity:

The following table sets out the status of the Gratuity Plan as required under AS 15. Reconciliation of opening and closing balances of the present value of the defined benefit obligation :

(₹ in lakh)

Sr. No.	Particulars	Gratuity Funded	
		31 March, 2021	31 March, 2020
1	Principal Actuarial Assumptions as at the date of balance date:		
	Interest / Discount Rate	5.86% p.a.	6.07% p.a.
	Rate of increase in compensation	4.50% p.a.	3.75% p.a.
	Expected Return on Plan Assets	5.86% p.a.	6.07% p.a.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Sr. No.	Particulars	Gratuity Funded	
		31 March, 2021	31 March, 2020
2	Changes in present value of obligations		
	Present value obligation at beginning of period	11596.48	11128.60
	Interest cost	715.21	757.28
	Current service cost	372.60	381.68
	Benefit Paid	(1907.40)	(1452.74)
	Actuarial (Gain) / Loss on obligation	705.10	781.65
	Present value obligation at end of period	11482.00	11596.48
3	Changes in Fair Value of Plan Assets		
	Fair Value of Plan Assets at the beginning	11597.79	10592.61
	Adjustment to Opening Fund	-	-
	Expected return on plan assets	703.99	779.09
	Contributions	-	1671.19
	Benefits paid	(1907.40)	(1452.74)
	Actuarial Gain/ (Loss) on plan assets	-	7.63
	Fair value of plan assets at end of the year	10394.38	11597.79
4	Fair Value of Plan Assets		
	Fair value of plan assets at the beginning of the period	11597.79	10592.61
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	-	-
	Actual Return on Plan Assets	703.99	786.73
	Contributions	-	1671.19
	Benefits Paid	(1907.40)	(1452.74)
	Fair Value of Plan Assets at the end of the period	10394.38	11597.79
	Funded Status	(1087.61)	1.32
	Excess of Actual over estimated return on Plan Assets	--	7.63
5	Actuarial Gain / (Loss) Recognized		
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Obligation)	(705.10)	(781.65)
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Plan Assets)	--	7.63
	Total Gain / (Loss) for the period	(705.10)	(774.02)
	Actuarial Gain / (Loss) recognized for the period	(705.10)	(774.02)
	Unrecognized Actuarial Gain / (Loss) at the end of the period	--	--
6	The amounts to be recognized in the Balance Sheet		
	Present value of obligation as at the end of the year	11482.00	11596.47
	Present Value of plan assets as at the end of the year	10394.38	11597.79
	Funded Status	(1087.62)	1.32
	Net Asset / (Liability) in balance sheet	(1087.62)	1.32

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Sr. No.	Particulars	Gratuity Funded	
		31 March, 2021	31 March, 2020
7	Expenses Recognized in the statement of Profit and Loss		
	Current service cost	372.60	381.68
	Interest cost	715.21	757.28
	Expected return on plan assets	(703.99)	(779.09)
	Net Actuarial (Gain)/ Loss recognized in the year	705.10	774.01
	Expenses recognized in statement of Profit and Loss	1088.93	1133.88
8	Movements in the Liability recognized in Balance Sheet		
	Opening Net Liability	(1.32)	535.99
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Expenses as above	1088.93	1133.88
	Contribution paid	--	(1671.19)
	Closing Net Liability	1087.61	(1.32)
9	A) Experience Analysis - Liabilities:		
	Actuarial (Gain) / Loss due to change in bases	343.56	485.13
	Experience (Gain) / Loss due to change in Experience	361.54	296.52
	Total	705.10	781.65
	B) Experience Analysis – Plan Assets:		
	Experience (Gain) / Loss due to change in Plan Assets	--	(7.63)

32. Disclosure under AS - 15 “Employee Benefits” Leave Encashment

(₹ In lakh)

Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 March, 2021	31 March, 2020
1	Principal Actuarial Assumptions as at the date of balance date:		
	Interest / Discount Rate	5.86%	6.07%
	Rate of increase in compensation	4.50%	3.75%
2	Changes in present value of obligations		
	Present value obligation at beginning of period	8296.43	7901.33
	Interest cost	468.49	544.46
	Current service cost	516.33	655.03
	Benefit Paid / Payable	(1406.13)	(844.85)
	Actuarial (Gain) / Loss on obligations	(498.45)	40.46
	Present value obligation at end of period	7376.68	8296.43

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 March, 2021	31 March, 2020
3	Reconciliation of opening and closing balance of present value of plan assets		
	Fair value of plan assets at beginning of year	--	--
	Adjustment to Opening Fund	--	--
	Expected return on plan assets	--	--
	Contributions	1406.13	844.85
	Benefits paid	(1406.13)	(844.85)
	Actuarial Gain / (Loss) on plan assets	--	--
	Fair value of plan assets at end of the year	--	--
4	Fair Value of Plan Assets		
	Fair value of plan assets at the beginning of the period	--	--
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Actual Return on Plan Assets	--	--
	Contributions	1406.13	844.85
	Benefits Paid	(1406.13)	(844.85)
	Fair Value of Plan Assets at the end of the period	--	--
	Funded Status	(7376.68)	(8296.43)
	Excess of Actual over estimated return on Plan Assets	--	--
5	Actuarial Gain / (Loss) Recognized		
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Obligation)	498.45	(40.46)
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Plan Assets)	--	--
	Total Gain / (Loss) for the period	498.45	(40.46)
	Actuarial Gain / (Loss) recognized for the period	498.45	(40.46)
	Unrecognized Actuarial Gain / (Loss) at the end of the period	--	--
6	The Amounts to be recognized in the Balance Sheet		
	Present value of obligation as at the end of the year	7376.68	8296.43
	Present value of plan assets as at the end of the year	--	--
	Funded Status	(7376.68)	(8296.43)
	Net Asset / (Liability) in balance sheet	(7376.68)	(8296.43)

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 March, 2021	31 March, 2020
7	Expenses recognized in the statement of Profit and Loss		
	Current service cost	516.30	655.03
	Interest cost	468.49	544.46
	Expected return on plan assets	--	--
	Net Actuarial (Gain)/ Loss recognized in the year	(498.45)	40.46
	Expenses recognized in statement of Profit and Loss	486.38	1239.95
8	Movements in the Liability recognized in Balance Sheet		
	Opening Net Liability	8296.43	4087.07
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Expenses as above	486.38	1239.95
	Contribution paid	(1406.13)	(844.85)
	Closing Net Liability	7376.68	8296.43
9	A) Experience Analysis - Liabilities:		
	Actuarial (Gain) / Loss due to change in bases	222.39	330.68
	Experience (Gain) / Loss due to change in Experience	(720.84)	(290.23)
	Total	(498.45)	40.45
	B) Experience Analysis - Plan Assets:		
	Experience (Gain) / Loss due to change in Plan Assets	---	---

33. Disclosure under AS - 17 on "Segment Reporting":

Information about Primary Business Segments:

(₹ in Crore)

Business Segments	Treasury	Other Banking Operations	Total
Revenue	697.90 (766.25)	1724.31 (2718.43)	2422.21 (3484.68)
Expenses	683.64 (686.65)	1183.53 (2202.68)	1867.19 (2889.33)
Result	14.26 (79.60)	540.76 (515.75)	555.02 (595.35)
Unallocated expenses	- (-)	- (-)	- (-)

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Business Segments	Treasury	Other Banking Operations	Total
Operating profit	79.60 (79.60)	540.76 (515.75)	555.02 (595.35)
Income Tax	- (-)	190.61 (270.35)	190.61 (270.35)
Extraordinary profit / loss	- (-)	- (-)	- (-)
Net Profit •	14.26 (79.60)	350.15 (245.40)	364.41 (325.00)
Other Information			
Segment assets	10083.93 (10852.23)	25124.10 (23200.13)	35208.03 (34052.36)
Unallocated assets	- (-)	- (-)	- (-)
Total assets	10083.93 (10852.23)	25124.10 (23200.13)	35208.03 (34052.36)
Segment liabilities	10083.93 (10852.23)	22420.63 (20917.89)	32504.56 (31770.12)
Unallocated liabilities	- (-)	- (-)	- (-)
Shareholders' Funds	- (-)	2703.47 (2282.24)	2703.47 (2282.24)
Total liabilities	10083.93 (10852.23)	25124.10 (23200.13)	35208.03 (34052.36)

* Figures in the bracket pertain to FY 2019-20.

- Treasury profit of ₹ 14.26 crore in FY 2020-21 includes provision of Investment Depreciation Reserve of ₹ 2.42 lakh. (Previous year write back of Investment Depreciation Reserve of ₹ 6187.87 lakh.).

Notes: -

The Bank operates as a single unit in India and as such has no identifiable Geographical Segments subject to dissimilar risks and returns. Hence no information regarding the same has been given. The Bank is organised into two main Business Segments, namely:

- **Treasury** - primarily comprising of Dealing Room Operations, Trading / Investments in Bonds and Government securities.
- **Other Banking Operations** - primarily comprising of Loans and Advances to Corporate, and Retail Loans & Advances to Other Customers.

The above segments are based on the currently identified segments considering the nature of services provided, the risks and returns, overall organisation structure of the Bank and the internal financial reporting system.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Segment revenue, results, assets and liabilities include the respective amounts identifiable to each of the segments and amounts apportioned / allocated on a reasonable basis.

The segment liabilities exclude Capital and Reserves other than those specifically identifiable with the Segment.

The segment expenses of ₹ 683.64 Crore of treasury include Interest paid to Head Office by Treasury amounting to ₹ 655.87 Crore as per calculations based on internal transfer pricing & funding mechanism of the Bank.

34. Disclosure under AS - 18 on “Related Party Transactions”:

Names of the related parties and their relationship with the Bank under Accounting Standard (AS-18) issued by the Institute of Chartered Accountants of India (ICAI):

- A. Subsidiaries : NIL
- B. Associates : NIL
- C. Key Management Personnel :

Name	Designation
Mr. Vidyadhar V. Anaskar	Administrator (From 5 th June, 2018)
	Member, Board of Administrators (From 1 st July 2017 to 4 th June, 2018)
	Member, Committee to Assist Administrator (From 5 th June, 2018 to 31 st May, 2020)
Mr. Sanjay N. Bhende	Member, Board of Administrators (From 3 rd August, 2017 to 4 th June, 2018)
	Managing Director (From 20 th October, 2018)
Dr. Ajit R. Deshmukh	OSD to Administrator (From 1 st April, 2018 to 19 th October, 2018)

There being only One Managing Director at any point of time during the Financial year 2020-2021, in terms of RBI Circular dated 29th March, 2003, he being a single party coming under that category, no further details thereon are required to be disclosed and hence not stated.

There were no sanctioned limits (Funded / Non-Funded) to Directors and their relatives during the year. Directors or their relatives have also not given any Guarantees against limits sanctioned by the Bank during the year.

35. Disclosure under AS - 19 “Leases”:

The Bank has entered into cancellable operating leases for the properties of some branches and & some regional offices the disclosures under AS 19 on ‘Leases’ issued by ICAI are as follows:

Lease payments of ₹ 359.87 lakh (PY ₹ 334.24 lakh) have been recognised in the Statement of Profit and Loss for the year being minimum lease payments.

- 35.1 The lease agreements entered into pertain to use of premises at the branches. The lease agreements do not have any undue restrictive or onerous clauses other than those normally prevalent in similar agreements regarding use of assets, lease escalations, renewals and a restriction on sub-leases.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

35.2 Particulars of Lease Rent Payable :

(₹ in lakh)

PARTICULARS	MARCH 31, 2021	MARCH 31, 2020
Future Lease Rental payable as at the end of the year:		
- Not later than one year	272.81	293.84
- Later than one year and not later than five years	904.01	881.60
- Later than five years	888.18	915.56
Total of minimum lease payments recognized in the profit and loss account for the year.	277.50	334.24
Total of future minimum sub-lease payment expected to be received under non-cancellable sub-lease.	NIL	NIL
Sub-lease payments recognized in the profit and loss account for the year.	NIL	NIL

Note : Bank has 36 locations on lease for different periods on which monthly lease rent is paid at the beginning of each month. Out of which, only 33 branches and 3 Regional Offices have been considered while giving the above disclosure. In respect of 9 premises rent agreements are pending for renewal.

In case of following 5 premises, Bank has made entire lease payments in advance.

SR. NO.	PARTICULAR	PERIOD	REMARKS
1	Plot No.88, Sector-17, Vashi, Navi Mumbai. (Administrative Office Building)	60 Years (from 29.3.1982)	Lease premium of plot No. 88, ₹ 19,97,124 paid in advance for 60 years.
2	Plot No.3, Sector-E, CIDCO Nasik. (RO NASIK Building)	90 years (from 20.01.1987)	Lease premium of Plot No. 3, ₹ 3,52,275 paid in advance for 90 years.
3	Plot No.10, Town Centre, CIDCO, Aurangabad. (RO Aurangabad Building)	90 years (from 01.06.1989)	Lease premium of Plot No.10, ₹ 22,99,500 paid in advance for 90 years.
4	G-1, Central Facility Building, Turbhe, Navi Mumbai (Extension Counter, Vashi)	60 years (from 19.03.2007) (sub-lease)	Lease premium of G-1, ₹ 1,60,20,000 paid in advance for 60 years.
5	Gala No. 199, 200, 201, 210, 211, 212 Golani Market, Jalgaon	27 years (from 17.06.2017)	Lease premium of six, ₹ 19,75,816 paid in advance for 27 years.

36. AS -20 Earnings Per Share (EPS) :

	Particulars	31 March, 2021	31 March, 2020
A	Net Profit after Tax (₹ in lakh)	36440.68	32500.00
B	No. of Equity Shares of ₹ 1000/- each	6188875	5783816
C	Weighted Avg. no. of Shares	5873687	5580244
D	Earnings Per Share (₹) [A/C]	620.41	582.41

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

37. Accounting for Taxes on Income :

37.1 Disclosure of major components of DTA (net) is as under :

(₹ in lakh)

Sr. No.	PARTICULARS	As AT 31 March, 2020	DURING THE YEAR 2020-2021	As AT 31 March, 2021
A	DTL ON ACCOUNT OF			
a)	Depreciation	0.00	74.51	74.51
b)	Gratuity Provision	73.31	0.00	73.31
c)	Bad and Doubtful Reserve	0.00	0.00	0.00
d)	VRS Provision	0.00	0.00	0.00
e)	Provision for Special Reserve u/s 36(1) (viii)	1948.11	635.35	2583.46
	Total A	2021.42	709.86	2731.29
B	DTA ON ACCOUNT OF			
a)	Depreciation	150.71	0.00	150.71
b)	Bad and Doubtful Reserve	31643.34	3747.30	35390.65
c)	Gratuity Provision	00.01	257.75	257.75
d)	VRS Provision	62.47	25.36	87.84
e)	Leave encashment Provision	1853.39	0.00	1853.39
f)	Provision for claims	132.51	0.00	132.51
g)	Provision for FCI	136.02	0.00	136.02
h)	Sick Leave Provision	362.88	0.00	362.88
i)	Provision for other assets	468.52	125.84	594.36
	Total B	34809.85	4156.25	38966.10
	NET DEFERRED TAX ASSETS (A-B)	32788.43	3446.39	36234.81

In AY 2021-22 the Income Tax rates have been revised to 22% (excluding Cess & Surcharge) from the earlier 30%. The Bank has provided for DTA till 31st March, 2020 at the then prevalent tax rate & in FY 2021-22, the new rate is followed. Since these pertain to prior periods the Bank has done the adjustment to opening DTA of ₹ 12736.00 lakh through the opening reserves. This is done to ensure compliance with AS 22 & has no impact on the CRAR, Net Worth and Operating Profits of the bank.

38. Impairment of Assets:

The Bank has ascertained that there is no material impairment of any of its assets and as such no provision under Accounting Standard 28 issued by The Institute of Chartered Accountants of India (ICAI) is required.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

39. Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets:

Contingent liabilities on account of Bank Guarantees, Letter of Credit, Forward Contract and Bills under Import Letter of Credits and others, are detailed in Schedule 12.

Bank has necessary legal opinions in case of court litigations where there are sufficient merits in all the cases. The Bank expects no adverse orders in respects of these litigations causing any monetary impact and hence no provisioning is considered necessary. However, as a matter of abundant caution and prudence, the Bank has decided to provide a minimum amount of ₹ 5 crores every year, from financial year 2017-18 onwards against these pending court cases. As of date provision of ₹ 3200.00 lakh (PY ₹ 2700.00 lakh) is being held in the Bank books.

Bank is contesting income tax cases for / against it in appeal at various levels. Bank has obtained necessary opinions from Independent Tax Consultants that most likely there will be no liabilities / demands to be paid in this regard. Bank has favourable past judgements substantiating their view. Consequentially no provision is considered necessary & hence not made in the accounts.

Items under claims not acknowledged as debts represents customer claims arising in fraud cases in accordance with the Banks accounting policy and AS 29 the Bank has revived and classified these items amounting to ₹ 3662.78 lakh in 18 cases (PY ₹ 196.44 lakh for 17 cases). Bank has made provision against this of ₹ 196.44 lakh in 17 cases (PY ₹ 196.44 lakh for 17 cases) under Provision for Sundry Debtors and Other under Schedule No. 5 Other Liabilities & Provisions. During the FY 2020-21 Bank has filed fraud case against Raigaon Sugar and Power Limited, CBD Belapur for ₹ 3466.34 lakh on 2nd September, 2020 for diversion of fund. Bank has made provision for ₹ 3466.34 lakh against this under Bad and Doubtful Debt Reserve.

In the current financial year, the Bank has entered into forward contract on behalf of its customer. Necessary accounting and valuation of these contracts is done as per current applicable guidelines.

40. As required under RBI circular DBOD No. DEAF Cell. B.C. 101/30.01.002/2013-14, dated 21st March, 2014 the Bank has transferred the following amounts to DEAF with RBI. The movement of the DEAF account is as follows :

(₹ in lakh)

Particulars	2020-21	2019-20
Opening Balance of amounts transferred to DEAF	1640.82	1497.31
Add: Amount transferred to DEAF during the Year	196.74	165.03
Less: Amount reimbursed by DEAF towards claims*	21.07	21.52
Closing Balance of amounts transferred to DEAF	1816.49	1640.82

*Does not include an amount of ₹ 3.93 lakh as on 31 March, 2021 paid by the Bank to the eligible depositors, claim for which has been lodged with the RBI and reimbursement of which is expected. This amount is shown as receivable under Other Assets - Schedule 11.

41. Goods and Services Tax:

Goods and Services Tax (GST) has been implemented w.e.f. 1st July, 2017. Accordingly, GST collected is accounted in 'GST' on liabilities side and GST paid to Vendor is accounted on assets side. Out of the GST on assets side, eligible Input Tax Credit is availed as set off. In case, eligible Input Tax Credit remains unutilized, the same is carried forward and set off subsequently. The Input Tax Credit on expenses which is not allowable to be set off as per GST Law, is expensed out.

In case of fixed assets, Input Tax Credit of GST is capitalised.

Bank has appointed an independent external professional to advice on the applicability of income liable to GST. There are NIL pending GST demands as at 31st March, 2021.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

42. DISCLOSURE AS PER RBI GUIDELINES:

(₹ in Crore)

SR. NO.	PARTICULARS	31 March, 2021	31 March, 2020
1.	Capital to Risk Weighted Assets Ratio	14.34%	13.11%
1.1	Tier I Capital to Risk Weighted Assets	12.61%	11.54%
1.2	Tier II Capital to Risk Weighted Assets	1.73%	1.57%
2.	Movement in CRAR:		
2.1	Total Capital Funds	2838.81	2413.31
2.2	Risk Weighted Assets	19800.16	18412.62
	(CRAR is computed in accordance with RBI Circular RPCD.RCB.BC.No.37/07.51.012/ 2014-15 dated 29 th October, 2014 as applicable to State Co-op Banks.)		
3.	Investments (Only SLR) with breakup under permanent and current category		
3.1	Permanent Category:		
3.1.1	Book Value	1942.72	2596.98
3.1.2	Face Value	1951.33	2623.53
3.1.3	Market Value	1942.72	2596.98
3.2	Current Category :		
3.2.1	Book Value	6111.00	3332.24
3.2.2	Face Value	6162.76	3352.20
3.3.3	Market Value	6110.77	3367.97
4.	Advances against:		
4.1	Real Estate	0.00	0.00
4.2	Construction Business	0.00	0.00
4.3	Housing (includes Staff Housing loans ₹ 19.41 Crores (P. Y. ₹ 19.80 Crores)	135.89	141.18
5.	Advances against Shares and Debenture	0.00	0.00
6.	Advance to Directors, their relatives and Companies /		
6.1	Firms in which they are interested :		
6.2	Fund Based	0.00	0.00
	Non-Fund Based (Guarantee, LCs etc.)	0.00	0.00
7.	Average Cost of Deposits	4.97%	6.84%

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

SR. NO.	PARTICULARS	31 March, 2021	31 March, 2020
8.	NPAs:		
8.1	Gross NPAs	2710.46	2248.27
8.2	Net NPAs	250.46	0.00
8.3	Percentage of Gross NPA to Total Advance	11.64%	10.80%
8.4	Percentage of Net NPA to Net Advances	1.20%	0.00%
9.	Movement of NPAs:		
9.1	Net NPAs to Net Advance (%)	1.20%	0.00%
9.2	Movement of Gross NPAs:		
9.2.1	Opening Balance	2248.27	1582.06
9.2.2	Add : Additions	647.41	864.37
9.2.3	Add : Additions Restructuring A/c.	0.00	0.00
9.2.4	Less : Recovery / upgrades / closed / write offs	185.22	198.16
9.2.5	Closing Balance*	2710.46	2248.27
	* Amounts stated are as at 1 st April, 30 th September and 31 st March in accordance with information submitted to NABARD in half yearly OSS Returns.		
9.3	Movement of Net NPAs:		
9.3.1	Opening Balance	0.00	332.06
9.3.2	Add: Additions	250.46	0.00
9.3.3	Less: Reduction	0.00	332.06
9.3.4	Closing Balance	250.46	0.00
9.4	Movement of Provisions for NPAs (excluding provision for Standard Assets):		
9.4.1	Opening Balance	2248.27	1250.00
9.4.2	Provision made during the year (including provision released / exchange fluctuations)	214.80	1012.10
9.4.3	Write-off / Write-back of excess provisions / transferred to Overdue Int. Reserve	3.07	13.83
9.4.4	Closing Balance	2460.00	2248.27
10.	Profitability:		
10.1	Interest income as a percentage of working funds	6.83%	8.52%
10.2	Non-interest income as a percentage of working funds	0.48%	3.30%
10.3	Operating profit as a percentage of working funds	2.29%	2.57%
10.4	Return on Assets (Net Profit or Net Loss) / Average of working funds) x 100	1.10%	1.10%
10.5	Business (Deposit + Advance) per Employee #	51.91	42.91
10.6	Profit per Employee # # (includes 1 employee on deputation to other DCCB's)	0.43	0.33

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

SR. NO.	PARTICULARS	31 March, 2021	31 March, 2020
11.	Provisions:		
11.1	Provisions on NPA required to be made	1227.54	1154.41
11.2	Provisions on NPA actually made	2460.00	2248.27
11.3	Provisions required to be made in respect of overdue interest taken into income account, gratuity fund, provident fund, arrears in reconciliation of inter-branch account etc.	226.27	235.49
11.4	Provisions actually made in respect of overdue interest taken into income account, gratuity fund, provident fund and arrears in reconciliation of inter branch account.	226.27	235.49
11.5	Provisions required to be made on depreciation in Investments.	0.02	0.00
11.6	Provisions actually made on depreciation in Investments.	0.02	0.00
11.7	Provisions required to be made on Non-performing Investments.	0.05	0.05
11.8	Provisions actually made on depreciation in Investments.	0.05	0.05
12.	Movement in Provisions:		
12.1	Towards NPAs (Including Overdue Interest):		
12.1.1	Opening Balance	2483.76	1560.18
12.1.2	Add: Provision made	214.80	1012.10
12.1.3	Less: Provision Reversed	12.29	88.52
12.1.4	Closing Balance	2686.27	2483.76
12.2	Towards Depreciation on Investments:		
12.2.1	Opening Balance	0.00	61.88
12.2.2	Add: Provision made	0.02	0.00
12.2.3	Less: Provision Reversed	0.00	61.88
12.2.4	Closing Balance	0.02	0.00
12.3	Towards Standard Assets:		
12.3.1	Opening Balance	70.00	62.00
12.3.2	Add: Provision made	10.00	8.00
12.3.3	Less: Provision Reversed	0.00	0.00
12.3.4	Closing Balance	80.00	70.00
12.4	Towards Depreciation on Investments:		
12.4.1	Opening Balance	0.00	0.00
12.4.2	Add: Provision made	0.00	0.00
12.4.3	Less: Provision Reversed	0.00	0.00
12.4.4	Closing Balance	0.00	0.00

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

SR. NO.	PARTICULARS	31 March, 2021	31 March, 2020
13.	Payment of insurance premium to the DICGC, including arrears, if any		
13.1	Period up to:	30 Sept. 2021	30 Sept. 2020
13.1.1	Deposits Assessable	4032.20	4148.54
13.1.2	Premium Amount	2.42	2.49
13.1.3	Paid On	29 June, 2021	29 May, 2020
13.2	Period up to :	31 March, 2021	31 March, 2020
13.2.1	Deposits Assessable	4057.62	4211.34
13.2.2	Premium Amount	2.43	2.11
13.2.3	Paid On	29 Nov., 2020	29 Nov., 2019

14. Penalty Imposed by RBI for any Violation : 0.00 0.00

15. Information on the extent of arrears in reconciliation of inter-bank and inter-branch accounts.

15.1 Inter Branch Adjustment :

Period	Credit (₹ in lakh)		Debit (₹ in lakh)	
	No of Entry	Amt	No of Entry	Amt
Below 6 Months	4	15.89	3	0.11
6 Month to 3 yrs.	0	0.00	4	3.00
Above 3 yrs.	0	0.00	0	0.00

Provision of ₹ 3.01 lakh (PY ₹ 2.89 lakh) for entries pending in reconciliation over 6 months is provided for.

15.2 Inter Bank Adjustment :

Period	Credit (₹ in lakh)		Debit (₹ in lakh)	
	No of Entry	Amt	No of Entry	Amt
Below 6 Months	55	772.04	38	928.61
6 Month to 3 yrs.	0	0.00	1	0.05
Above 3 yrs.	70	6.16	11	1.33

Provision of ₹ 6.16 lakh (PY ₹ 6.18 lakh) for entries pending in reconciliation over 6 months is provided for.

16.		(₹ in lakh)	(₹ in lakh)
16.1	Foreign Currency Assets (excluding Foreign currency deposits with CCIL)	3655.50	1134.97

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

SR. NO.	PARTICULARS	31 March, 2021	31 March, 2020
16.2	Foreign Currency Liabilities (includes non-funded liabilities towards BG, LC and Forward contract amounting to ₹ 32383.79 lakh)	73091.49	1875.37

17. Composition of Non- SLR Investments :

Sr. No.	Issuer	Amount	Extent Private Placement	Extent of 'below Investment grade' Securities already invested	Extent of 'unrated securities' already invested	Extent of 'unlisted' securities
1	Public Sector Units	6.30 (56.30)	6.30 (56.30)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	6.30 (56.30)
2	Financial Institutions	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)
3	Banks	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)
4	Private Corporate	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)
5	Others	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)
6	Less: Provision held towards depreciation	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	Nil (Nil)
	TOTAL	6.30 (56.30)	6.30 (56.30)	Nil (Nil)	Nil (Nil)	6.30 (56.30)

Note: Figures in brackets represent previous year's figures.

18. Non-Performing Non-SLR Investments:

Opening Balance	5.00 lakh	5.00 lakh
Additions during the year	0.00	0.00
Reductions during the year Closing	0.00	0.00
Balance	5.00 lakh	5.00 lakh
Total Provisions held	5.00 lakh	5.00 lakh

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

19. In Connection with Repo / Reverse Repo Transactions (Inter Bank):

Particulars	Minimum O/s during the Year	Maximum O/s during the Year	Daily Average O/s during the year	Balance
Security Sold Under REPO				
31 Mar 2021	4.99	153.11	6.31	NIL
31 Mar 2020	46.71	861.34	7.71	NIL
Particulars	Minimum O/s during the Year	Maximum O/s during the Year	Daily Average O/s during the year	Balance
Security Purchased Under REPO				
31 Mar 2021	NIL	NIL	NIL	NIL
31 Mar 2020	NIL	NIL	NIL	NIL

43. The Bank has no current tie up with any Agency for sale of Insurance / Mutual Fund or allied products.
44. Information from suppliers / service providers regarding their registration under MSME Act, 2006 is not received by the bank. Therefore, information relating to cases of delays if any, in payment to such enterprises or of interest payments due to such delays is not given.
45. The Bank has not sold any of its assets to Asset Reconstruction Company during the year (PY - NIL).
46. Advances subjected to restructuring during the year amount to ₹ NIL (PY ₹ NIL).
47. The Bank has not undertaken any transactions with RBI in respect of Repo / Reverse Repos / Interest rate Futures during the year. (PY - NIL).
48. Interest on Savings Bank deposits is paid quarterly at 3.50% (revised to 3.25% from 8th April, 2020) on a daily product basis. The Bank has paid an additional 1% interest on Term Deposits of Senior Citizen w.e.f. 1st June, 2020 as a relief measure for COVID Pandemic.
49. The Bank will be proposing dividend on its shares, in its ensuing Administrator Meeting which will be declared and paid after shareholder approval in the current AGM. This will be apportioned out of Bank profits.
50. The share of Government paid up share capital to the total paid up share capital is 16.16% (PY 17.29%).
51. Accounting Policies and Notes to Accounts form an integral part of the audited financials.
52. Previous year figures are regrouped or rearranged, wherever necessary, to conform to the layout of the accounts of the current year.

M/s. A. P. Sanzgiri & Co.,
Chartered Accountants

For The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.,

Abhijit Sanzgiri
Partner
M. No. 043230
FRN No. 116293W
UDIN NO. :21043230AAAAEZ8163

(Vidyadhar V. Anaskar)
Administrator

(Dr. Ajit R. Deshmukh)
Managing Director

(Dilip N. Dighe)
General Manager
CPID

Place : Mumbai.

Date : 8th September 2021

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

A P SANZGIRI & CO
CHARTERED ACCOUNTANTS

Plot No. 22, House No. 174, Anand Nagar Lane,
Behind Vakola Police Station, Santacruz (East),
Mumbai - 400 055, India
Tel : +91-22-2669 1232 / 2669 1233
Email : contact@ca-aps.in

FORM NO. N-1
[See Section 81 and rule 69(3)]

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2021

To,
The Members,
Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.
Mumbai.

Report on the Financial Statements

Opinion

1. We have audited the accompanying financial statements of **Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. (hereinafter referred to as 'the Bank')** as at 31st March 2021, which comprise the Balance Sheet as at 31st March 2021, the statement of Profit and Loss Account and the Cash Flow Statement for the year then ended and a summary of significant accounting policies and other explanatory information. The returns of Head Office, 6 Regional Offices, 51 branches, 4 extension counters and its departments are consolidated in these Financial Statements. As informed by the management, the Bank has not received any specific guidelines from the Central Registrar of Co-operative Societies with respect to selection of branches to be covered under audit. Key operations of the Bank are automated. With the key applications largely integrated to the core banking systems it does not require its branches to submit any financial returns. Accordingly, our audit is carried out centrally at the Head Office, Regional offices and Corporate Planning and Institutional Development (CPID) Department, based on the necessary records and data required for the purposes of the audit being made available to us and further the matter of percentages of advances, deposits, interest income and of interest expenses is not applicable to the Bank.
2. In our opinion, subject to the notes to accounts of Schedule 19 to the Financial Statements (more specifically Note number 7 regarding classification of advances), to the best of our information and according to the explanation given to us, said accounts read together with the Notes, give the information required thereon by the Banking Regulation Act, 1949 as well as Maharashtra State Co-operative Societies Act, 1960 and the Maharashtra Co-operative Societies Rules 1961, and any other applicable Acts, and or circular issued by the Registrar, in the manner so required, in the manner so required and give a true and fair view in conformity with the accounting principles generally accepted in India:
 - a. In the case of the **Balance Sheet**, of state of affairs of the Bank as at **31st March 2021**;
 - b. In the case of the **Profit and Loss Account**, of the profit for the year ended on that date; and

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

A. P. SANZGIRI & CO.
CHARTERED ACCOUNTANTS

- c. In the case of the **Cash Flow Statement**, of the cash flows for the year ended on that date.

Basis for Opinion

3. We conducted our audit in accordance with the Standards on Auditing (SAs) issued by the Institute of Chartered Accountants of India (ICAI). Our responsibilities under those Standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Bank in accordance with the code of ethics issued by the Institute of Chartered Accountants of India together with ethical requirements that are relevant to our audit of the Financial Statements under the provision of the Act and the Rules thereunder, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the code of ethics. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Emphasis of Matter

4. We draw attention to Note 10 of Schedule 19 regarding adjustment of interest through "PA Interest Receivable"
Our opinion on the financial results for the current year is not modified in respect of the above matter.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

5. The Management is responsible with respect to the preparation of these Financial Statements that give a true and fair view of the financial position, financial performance and cash flows of the Bank in accordance with the accounting principles generally accepted in India, as also the Accounting Standards issued by ICAI, and provisions of the Banking Regulations Act, 1949, the circulars and guidelines issued by the NABARD & Reserve Bank of India and the guidelines issued by the Maharashtra State Co-operative Societies Act, 1960, the Maharashtra Co-operative Societies Rules 1961 from time to time. This responsibility also includes maintenance of adequate accounting records in accordance with the provisions of the Acts for safeguarding of the assets of the Bank and for preventing and detecting frauds and other irregularities; selection and application of appropriate accounting policies; making judgments and estimates that are reasonable and prudent; and design, implementation and maintenance of adequate internal financial controls, that were operating effectively for ensuring the accuracy and completeness of the accounting records, relevant to the preparation and presentation of the Financial Statements that give a true and fair view and are free from material misstatement, whether due to fraud or error. In preparing the Financial Statements, management is responsible for assessing the Bank's ability to continue as a going

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

A. P. SANZGIRI & CO.
CHARTERED ACCOUNTANTS

concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Bank or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

6. Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the Financial Statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an Auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with SAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these Financial Statements.

As part of an audit in accordance with SAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the Financial Statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the bank's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the Financial Statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the bank to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the Financial Statements, including the disclosures, and whether the Financial Statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation. We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit. We also provide those charged with governance with a statement that we have complied

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

A. P. SANZGIRI & CO.
CHARTERED ACCOUNTANTS

with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards. From the matters communicated with those charged with governance, we determine those matters that were of most significance in the audit of the Financial Statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditor's report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

Other Matters

7. The financial statements of the Bank for the year ended 31st March 2020, were audited by D. A. Chougule & Associates, Chartered Accountants and they have expressed an unmodified opinion on these statements vide their audit report dated 19th August, 2020.
8. In view of the State Government imposed lockdown and travel restrictions as a result of the second wave of COVID across India, we were unable to physically visit some branches and certain aspects of the year-end statutory audit have been carried out based on remote access of certain data which has been represented, for our audit purposes, as correct, complete, reliable and directly generated by the accounting system of the bank without any manual modifications.

Under the aforesaid circumstances, our audit has duly considered the advisory on "Specific Considerations while conducting Distance Audit / Remote Audit / Online Audit of Bank under current Covid-19 situation" issued by the Auditing and Assurance Standards Board of ICAI. We, have also relied on alternative audit procedures as per the SAs to obtain reasonable assurance whether the financial statements, as a whole, are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Report on Other Legal & Regulatory Requirements

9. The Balance Sheet and the Profit and Loss Account have been drawn up in Forms "A" and "B" respectively of the Third Schedule to the Banking Regulation Act, 1949 and the Maharashtra State Co-operative Societies Act, 1960, the Maharashtra State Co-operative Societies Rules, 1961.
 - a. We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of our audit and have found to be satisfactory;
 - b. In our opinion, proper books of accounts as required by law have been kept by the Bank so far as it appears from our examination of those books and proper returns adequate for the purposes of our audit have been received from the

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

A. P. SANZGIRI & CO.
CHARTERED ACCOUNTANTS

branches/offices;

- c. As required by section 30(3) of the Banking Regulation Act 1949, we further report that the transactions of the Bank which came to our notice have been within the powers of the Bank;
- d. The Balance Sheet and the Profit and Loss Account dealt with by this report, are in the agreement with the books of account and the returns;
- e. The reports on the accounts of the branches/offices certified by the branch auditors have been forwarded to us and have been properly dealt with by us in preparing this Report;
- f. The accounting standards adopted by the Bank are consistent with those laid down by accounting principles generally accepted in India so far as applicable to Banks;
- g. In our opinion and according to information and explanations given to us, we have not noticed any material impropriety or irregularity in the expenditure or in the realization of money due to the bank.
- h. Based on our verification of books of accounts and records, the bank has been awarded "A" Audit classification.

For and on behalf of
A.P. Sanzgiri & Co.
Chartered Accountants
Firm Regn. No.:116293W

Abhijit P. Sanzgiri
Partner

Membership No.: 43230

Place: Mumbai

Date: 8th September, 2021

UDIN: 21043230AAAAE Z8163

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

PROFIT APPORTIONMENT

Annexure 'A'

Sr. No.	Particulars	Amount (₹)
1	Balance of profit & Loss Appropriation	213.26
2	Financial Year Profit & Loss Account	364,40,67,769.19
3	Total (1+2)	364,40,67,982.45
4	Less - Provisions	
4.1	Statutory Reserve	91,10,16,996.00
4.2	Agricultural Stabilisation Fund	54,66,10,197.00
4.3	Investment Fluctuation Reserve	50,00,00,000.00
4.4	Co-operative Education & Members Training Fund	5,00,000.00
4.5	Propose Dividend (10%)	61,88,87,500.00
4.6	Building Fund	38,64,000.00
4.7	Charity Fund	50,00,000.00
4.8	Staff Welfare Fund	91,10,170.00
4.9	General Reserve	104,90,79,000.00
	Total 4 (4.1 to 4.9)	364,40,67,863.00
	Balance for Next Year	119.45
	Grand Total	364,40,67,982.45

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Annexure 'B'

Budget for the Year 2021-2022

(₹ in crore)

Sr. No.	Particulars	2020-21 Sanctioned Budget	Actuals	Increase (+) Decrease (-)	2021-22 Budget
A	INCOME :				
1	Int. on Loan & Advances	1500.00	1638.50	138.50	1525.00
2	Interest on Investment (Incl. call money)	650.00	612.08	-37.92	425.00
3	Other Interest	6.00	13.38	7.38	7.50
4	Profit on Sale of Securities	60.00	84.65	24.65	30.00
5	Commission, Interest, Subsidy etc.	22.00	21.36	-0.64	18.00
6	Excess Overdue Interest Reserve	0.00	9.21	9.21	8.00
7	Excess FCI Provision	0.00	0.18	0.18	0.00
8	Excess Investment Depreciation Reserve	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Income Tax Refund	0.00	3.06	3.06	0.00
10	Interest received on Income Tax Refund	0.00	5.33	5.33	0.00
11	Deferred Tax Income	0.00	34.46	34.46	0.00
	Total Income - A	2238.00	2422.21	184.21	2013.50
B	EXPENDITURE :				
1	Interest				
1.1	On Deposits	1030.00	972.42	-57.58	750.00
1.2	On Borrowings	377.00	384.20	7.20	270.00
1.3	Other Interest	45.00	46.56	1.56	50.00
	Total - 1	1452.00	1403.18	-48.82	1070.00
2	Administrative Expenses				
2.1	Salaries, Allowances, Provident Fund & Bonus / Ex-gratia etc.	134.31	124.42	-9.89	138.20
2.2	Rent, Taxes and Lighting	8.80	6.27	-2.53	8.80
2.3	Administrators Fees & Allowances	0.61	0.55	-0.06	0.30
2.4	Legal Charges	1.27	1.05	-0.22	1.04
2.5	Postage, Lease line & Telephone	3.11	1.88	-1.23	3.40
2.6	Audit Fees	0.15	0.15	0.00	0.15
2.7	Depreciation on Bank's Property	12.82	7.11	-5.71	14.70
2.8	Depreciation on Revalued Assets	13.02	12.33	-0.69	11.10
2.9	Printing & Stationery	1.08	0.47	-0.61	1.03

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

2.10	Advertisement and Publicity	0.62	0.86	* 0.24	0.88
2.11	Repairs and Service Charges	17.53	13.49	-4.04	19.32
2.12	Professional Charges	2.61	1.16	-1.45	3.41
2.13	Computer Expenses	0.74	0.56	-0.18	0.80
2.14	Training Expenses	2.31	1.36	-0.95	2.44
2.15	Clearing House Processing Charges	0.61	0.39	-0.22	0.51
2.16	Insurance	5.12	5.04	-0.08	5.14
2.17	Exp. Incurred on behalf of borrower	3.31	15.03	* 11.72	3.30
2.18	Donation	5.00	5.00	0.00	1.50
2.19	Motor Expenses	0.50	1.05	* 0.55	0.53
2.20	CCIL Transaction Charges	1.01	1.12	* 0.11	1.50
2.21	GST Expenses	1.54	3.29	* 1.75	1.78
2.22	Other Meeting Expenses	0.11	0.00	-0.11	0.08
2.23	Other Expenditure	3.82	2.32	-1.50	3.50
	Total – 2	220.00	204.90	-15.10	223.41

3	Other Expenses				
3.1	Amortised Premium	5.00	4.04	-0.96	2.25
3.2	Overdue Interest Reserve Write-off	0.00	0.00	0.00	0.00
	Total – 3	5.00	4.04	-0.96	2.25

4	Provisions :				
4.1	N.P.A.	0.00	214.80	214.80	0.00
4.2	Provision for Investment Depreciation Reserve	0.00	0.02	0.02	25.00
4.3	Income Tax Special Reserve u/s 36 (1) (Viii) of I.T. Act	20.00	25.25	5.25	22.00
4.4	Provision for Standard Assets	0.00	10.00	10.00	10.00
4.5	Provision for Other Assets	5.00	5.00	0.00	5.00
	Total – 4	25.00	255.07	230.07	62.00

5	Income Tax	135.00	190.61	55.61	200.00
	Total Expenditure – B (1+2+3+4+5)	1837.00	2057.80	220.80	1557.66

C	NET PROFIT : (A-B)	401.00	364.41	-36.59	455.84
----------	---------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

* Expenses of ₹ 14.37 crore more than the budgetary provisions may be sanctioned for the year 2020-21, major increase in Expenses incurred on behalf of Borrower is due to payment of Labour dues on behalf of one SSK Ltd. pertaining to earlier years. Budget for the year 2021-22 may please be approved.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Annexure 'C'

Appointment of Statutory Auditor for the period 2021-22

Statutory Auditor's Name	Statutory Auditor's Address	Registration No.
M/s. A. P. Sanzgiri & Co Chartered Accountants, Mumbai	Plot No.22, House No.174, Anand Nagar Lane, Behind Vakola Police Station Santacruz (East), Mumbai-400 055 India Tel. : +91-22-2269 1232 /2669 1233 E-Mail : contact@ca-aps.in	F.R. No. 116239W

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट 'ड'

राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना - २०२१

दिनांक १६ जून, २०२१ रोजीच्या मा.प्रशासक सभेतील ठराव क्र.९ नुसार राज्य बँकेने प्रस्तावित केलेल्या राज्य बँक एकरकमी परतफेड योजना - २०२१ या योजनेस कार्योत्तर मान्यता मिळणेबाबत.

१. योजनेचे नांव - राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना - २०२१

२. योजनेसाठी पात्र कर्जदार :

- दिनांक ३१ मार्च, २०२१ अखेर अनुत्पादीत वर्गवारीत समाविष्ट झालेल्या कर्जखात्यांना ही योजना लागू होईल.
- जामीनदार हे सहकर्जदार असल्याने या योजनेतर्गत कर्जदाराबरोबरच जामीनदारांनाही स्वतंत्रपणे किंवा एकत्रित अर्ज करता येईल.
- सरफेसी कायद्यांतर्गत नोटीस, वसुलीसाठी कायदेशीर कारवाई चालू असलेली, ताब्यात घेतलेले तथापी अद्याप पावेतो विक्री न झालेल्या व अॅवार्ड प्राप्त झालेल्या अनुत्पादित कर्ज वर्गवारीमधील संस्था / व्यक्तींकडील कर्जखाती.

३. योजनेसाठी अपात्र कर्जदार :

रिझर्व्ह बँक आणि नाबार्डच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार सदर योजना ही पुढील कर्जांना लागू होणार नाही.

- फसवणूक, गैरव्यवहार करून घेतलेली कर्जे व जाणिवपूर्वक थकविलेली कर्जे.
- आजी व माजी संचालकांना व त्यांच्याशी हितसंबंध असणाऱ्या भागीदारी संस्था / कंपन्या / संस्था यांना दिलेल्या कर्जांच्या अथवा त्यांची जामिनकी असणाऱ्या कर्जांना रिझर्व्ह बँकेच्या पूर्व परवानगीशिवाय सदर सबलत देता येणार नाही.
- संचालकांच्या कुटुंबातील व्यक्तींना दिलेल्या कर्जांसाठी अथवा ते जामिनदार असलेल्या कर्जांना सदर योजना लागू होणार नाही. (येथे 'कुटुंब' (Family) म्हणजे म.स.का. १९६० कलम ७५ (२) मधील स्पष्टीकरण १ मध्ये नमूद केलेप्रमाणे पत्नी, पती, आई, वडील, बहिण, मुलगा, मुलगी, जावई किंवा सुन)
- पगारदारांच्या मालकांशी जर पगारकपातीचा करार झाला असेल तर अशा पगारदारांना दिलेल्या खावटी कर्जांसाठी सदर योजना लागू होणार नाही.
- न्यायालयासमीर तडजोड झालेल्या कर्जप्रकरणांना ही योजना लागू होणार नाही.
- शासकीय योजनेनुसार दिलेल्या कर्जांना सदर योजना लागू होणार नाही.
- मंजूर कर्जांचा विनियोग, कर्ज ज्या कारणाकरीता मंजूर केले असेल, त्या कारणाव्यतिरिक्त इतर कारणांकरिता केला असेल तर (Diversification of Funds) ही योजना लागू होणार नाही.

४. योजनेची मुदत :

या योजनेची मुदत दिनांक ३१ मार्च, २०२२ पर्यंत राहिल. सदर मुदतीत प्राप्त झालेल्या अर्जांवर दिनांक ३० एप्रिल, २०२२ पर्यंत निर्णय घेऊन दिनांक ३० जून, २०२२ पर्यंत हिशेब पुर्ण करावे लागतील.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

५. योजनेची व्याप्ती :

- ही योजना सर्व प्रकारच्या कर्जांना तसेच कर्जाव्यतिरिक्त दिलेल्या तात्पुरती उचल मर्यादा, बील डिस्काउंट यांना लागू राहिल.
- या योजनेत दिनांक ३१ मार्च, २०२१ पूर्वी राज्य बँकेमार्फत भाड्याने दिलेल्या संस्थांना सहभागी होता येईल.
- कोणत्याही कायद्यांतर्गत कारवाई चालू असणाऱ्या व कलम १०१ अन्वये वसूली दाखला प्राप्त व कलम ९१ अन्वये निवाडे प्राप्त झालेल्या कर्जांनासुद्धा ही योजना लागू होईल.
- जेथे कर्जदारांची एकापेक्षा जास्त कर्जखाती असतील व त्यापैकी एखादे / काही कर्जखाती अनुत्पादक झाली असल्यास इतर सर्व कर्जखाती 'समुह कर्ज' म्हणून अनुत्पादक होतात. तर त्या समुह कर्जापैकी जे खाते / खाती प्रत्यक्षात अनुत्पादक झाली असतील केवळ त्याच खात्यांना एक रकमी कर्ज परतफेड योजनेची सवलत मिळेल.
- न्याय प्रविष्ट, निवाडा प्राप्त असलेली अनुत्पादित वर्गवारीतील सर्व कर्जांचा योजनेत समावेश होईल.

६. रिझर्व्ह बँकेच्या दुरदर्शित्वाच्या निकषानुसार अनुत्पादित कर्जांचे वर्गीकरण :

रिझर्व्ह बँकेने उत्पन्न संकल्पना अंतर्गत केलेली व्याख्या - जिंदगीचे वर्गीकरण व अनुत्पादक जिंदगीसाठी करावयाच्या तरतूदीसाठी प्रसिध्द केलेल्या मास्टर सर्व्युलरनुसार कर्जखात्याचे केलेले वर्गीकरण खालील प्रमाणे आहे.

अ.क्र.	जिंदगी वर्गीकरण	थकीत कालावधी
१	सब स्टँडर्ड जिंदगी (Substandard)	अनुत्पादक झाल्यानंतर तीन वर्षांपर्यंत
२	संशयीत -१ (Doubtful-1)	संशयीत झाल्यानंतर १२ महिने
३	संशयीत -२ (Doubtful-2)	संशयीत झाल्यानंतर ३६ महिने
४	संशयीत -३ (Doubtful-3)	संशयीत झाल्यानंतर ३६ महिने व त्यावरील
५	बुडीत - (Loss)	बँक, लेखापरिक्षक, सहकार विभाग, नाबार्ड तपासणी यांनी प्रमाणित केलेनुसार

७. एकरकमी परतफेड योजनेसाठी तडजोड रक्कम काढण्याचे सूत्र :

अ) अनुत्पादित वर्गवारीतील संस्था / वैयक्तिक कर्जदारांसाठी तडजोडीचे सूत्र :

- ज्या दिवशी संस्था / वैयक्तिक कर्जदारांचे कर्जखात्यांचे अनुत्पादित वर्गवारीत (एन.पी.ए.) सबस्टँडर्ड वर्गवारीत वर्गीकरण करण्यात आले, त्या दिवसापासून अनुत्पादक कर्जांच्या संशयीत - १ (Doubtful-१) या वर्गवारीत वर्गीकरण केले असेल त्यादिवसापर्यंत सदर कर्जास (मुद्दल) द.सा.द.शे. ८% दराने सरळव्याज पध्दतीने व्याज आकारणी करावी.
- सदर कालावधीत संस्था / वैयक्तिक कर्जदारांनी वेळोवेळी भरणा केलेल्या रक्कमेचा त्या त्या वेळी जमाखर्च करण्यात येईल. कर्जदाराने भरणा केलेल्या रकमेतून प्रथम शिल्लक व्याजाची वसूली होईल. त्यानुसार येणारी रक्कम (मुद्दल व व्याज) ही अनुत्पादक कर्जांच्या संशयीत - १ (Doubtful-१) या वर्गवारीत वर्गीकरण केलेल्या दिवसाची येणेबाकी असेल.
- उपरोक्त अ.क्र. '२' नुसार ज्या दिवशी संबंधित कर्जखाते हे अनुत्पादक कर्जांच्या संशयीत- १ (Doubtful-१) या वर्गवारीत वर्गीकरण केले असेल त्या दिवशीची येणारी रक्कम ही येणेबाकी व येणे व्याज अशी एकत्रित रक्कम येणे समजावी.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

४. वरील अ.क्र. '३' मधील रकमेपैकी केवळ मुद्दल रकमेवर द.सा.द.शे.८% दराने सरळव्याज पध्दतीने तडजोडीच्या दिनांकापर्यंत व्याजाची आकारणी करावी.
५. वरील अ.क्र. '३' आणि '४' मध्ये नमुद केलेल्या एकत्रित रकमेत कर्जदाराच्या वतीने बँकेने केलेला कायदेशीर व इतर खर्च मिळवावा.
६. कर्जदाराने अनुत्पादक कर्जाच्या संशयीत-९ (Doubtful-9) या वर्गवारीत सदर खाते वर्गीकृत केल्याच्या तारखेनंतर तडजोड तारखेपर्यंत भरणा केलेल्या रकमेची उपरोक्त अ.क्र. '२' अधिक '३' अधिक '४' अधिक '५' मध्ये नमुद एकत्रित रकमेतून वजावट करावी. त्यानुसार जी रक्कम येणे राहिल ती 'तडजोड रक्कम' समजावी.

ब) भाडेत्वावरील संस्थांसाठी तडजोड रक्कम काढण्याचे सूत्र :

संस्था अनुत्पादित वर्गवारीतील सबस्टॅण्डर्ड / संशयीत वर्गवारीत असतांना भाडे तत्वावर चालविण्यास देण्यात आली असल्यास सबस्टॅण्डर्ड वर्गवारीत वर्गीकरण केल्याच्या तारखेपासून भाडे करार साक्षांकित झाल्याच्या तारखेपर्यंत मुद्दल रकमेवर द.सा.द.शे. ८% दराने सरळव्याज पध्दतीने व्याज आकारणी करावी. या प्रमाणे येणाऱ्या मुद्दल अधिक व्याज रकमेत सबस्टॅण्डर्ड / संशयीत वर्गवारीत वर्गीकरण केल्याच्या तारखे अखेरील व्याज एकत्रित केल्यानंतर येणारी रक्कम ही भाडेकरार साक्षांकित झाल्याच्या तारखे अखेरील येणेबाकी समजावी.

१. सदर कालावधीत कर्जदार संस्थेने संस्था भाड्याने देणेपूर्वी भरणा केलेल्या रक्कमेचा त्या त्या वेळी जमाखर्च करण्यात येईल. कर्जदाराने भरणा केलेल्या रकमेतून प्रथम शिल्लक व्याजाची वसुली होईल.
२. भाडे कराराच्या तारखे अखेरील मुद्दा क्र.७.ब.१ नुसार येणाऱ्या येणेबाकी (मुद्दल अधिक व्याज) रकमेवर भाडेकरार तारखेनंतर तडजोड तारखेपर्यंत संस्थेला दिलेल्या विविध कर्जाच्या नियमित व्याजदरांपैकी कमाल व्याजदराच्या १% कमी व्याजदराने सरळव्याज पध्दतीने व्याज आकारणी करावी.
३. उपरोक्त अ.क्र. ३ प्रमाणे येणाऱ्या मुद्दल अधिक तडजोडीच्या तारखे अखेरील व्याज एकत्रित करून येणारी रक्कम ही तडजोड तारखे अखेरील येणेबाकी समजावी.
४. उपरोक्त अ.क्र. ४ नुसार येणाऱ्या रकमेत संस्थेच्या वतीने बँकेने केलेला खर्च एकत्रित करावा.
५. उपरोक्त अ.क्र. ५ नुसार येणाऱ्या रकमेतून भाडे कराराच्या तारखे नंतर येणारी भाडे रक्कम व इतर वसुलीची रक्कम वजावट केल्यानंतर जी रक्कम येणे राहिल ती 'तडजोड रक्कम' समजावी.

८. तडजोड रक्कम परतफेडीच्या पध्दती :

अ) अनुत्पादित वर्गवारीतील संस्था / वैयक्तिक कर्जदारांसाठी :

१. कर्जदाराने या एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेतर्गत करावयाच्या अर्जासोबत, रिटेल बँकिंग अंतर्गत कर्जदारांसाठी प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखे अखेरील लेजर बॅलन्सच्या (नोंदविलेल्या व्याजा व्यतिरिक्त मुद्दल + इतर व्याज) किमान १०% रक्कम तसेच संस्थात्मक कर्जदारांसाठी प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखे अखेरील लेजर बॅलन्सच्या (नोंदविलेल्या व्याजा व्यतिरिक्त मुद्दल + इतर व्याज) किमान १०% रक्कम किंवा ₹ १०.०० लाख यामध्ये जी जास्त असेल ती रक्कम भरणे आवश्यक आहे. त्यानंतरच प्राप्त अर्ज छाननी करून मा. प्रशासक समिती सभेपुढे सादर केला जाईल. सदर रकमेचा भरणे न केलेल्या प्रस्तावांचा विचार केला जाणार नाही.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

२.१) राज्य बँक एकरकमी परतफेड योजने अंतर्गत तडजोड मंजूरीचे पत्र प्राप्त झाल्यापासून कर्जदाराने एक महिन्यात तडजोडीची सर्व रक्कम भरणे आवश्यक आहे. सदर कालावधीत संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणे केल्यास त्यावर व्याज आकारणी होणार नाही.

अथवा

तडजोड रकमेच्या किमान २५% रक्कम (प्रस्तावा सोबत भरणे केलेल्या रकमेसह) भरल्यास उर्वरित ७५% रक्कम द.सा.द.शी.१०% दराने पुढील जास्तीत जास्त २४ मासिक समान हप्त्यात व्याजासह उर्वरित तडजोड रक्कम भरावयाचा पर्याय कर्जदारास स्विकारता येईल. त्यासाठी परतफेडीचे नियोजन सादर करणे आवश्यक आहे. मात्र कर्जदाराने १ महिन्यात २५% रक्कम न भरल्यास सदर योजनेचा लाभ घेणेस कर्जदाराने नकार दिला आहे असे समजून कर्जदारास दिलेली सवलत रद्द करण्यात येऊन कर्जदाराने अर्जासोबत भरणे केलेली १०% रक्कम बँक धोरणानुसार कर्जखाती समायोजित करण्यात येईल व सदर कर्जखाते पूर्ववत करण्यात येईल.

(ii) २४ महिन्यांच्या कालावधीत कोणताही हप्ता भरण्यास उशीर झाल्यास त्यावर उशीर झालेल्या मुदतीसाठी व थकीत हप्ता रकमेवर द.सा.द.शी.२% दंड व्याज आकारण्यात येईल.

(iii) जोपर्यंत संपूर्ण तडजोड रकमेची परतफेड होत नाही. तोपर्यंत संस्थेच्या मालमत्तेवरील राज्य बँकेचा हक्क / बीजा कमी केला जाणार नाही.

ब) भाड्याने दिलेल्या संस्थांसाठी एकरकमी परतफेड पध्दत :

तडजोड रकमेच्या किमान २५% रक्कम (प्रस्तावा सोबत भरणे केलेल्या रकमेसह) भरल्यास उर्वरित ७५% रक्कम संस्थेला दिलेल्या विविध कर्जांच्या नियमित व्याजदरांपैकी कमाल व्याजदराच्या १% कमी व्याजदराने सरळव्याज पध्दतीने व्याज दराने पुढील जास्तीत जास्त २४ मासिक समान हप्त्यात व्याजासह उर्वरित तडजोड रक्कम भरावयाचा पर्याय कर्जदारास स्विकारता येईल. त्यासाठी परतफेडीचे नियोजन सादर करणे आवश्यक आहे. मात्र कर्जदाराने १ महिन्यात २५% रक्कम न भरल्यास सदर योजनेचा लाभ घेणेस कर्जदाराने नकार दिला आहे असे समजून कर्जदारास दिलेली सवलत रद्द करण्यात येऊन कर्जदाराने अर्जासोबत भरणे केलेली रक्कम बँक धोरणानुसार कर्जखाती समायोजित करण्यात येईल व सदर कर्जखाते पूर्ववत करण्यात येईल.

क) तडजोड रकमेच्या २५% रक्कमेचा भरणे केल्यानंतर मालमत्तेचा ताबा हवा असल्यास :

उपरोक्त प्रमाणे संस्थेने तडजोड रकमेच्या २५% रक्कम भरून उर्वरित ७५% रकमेच्या परतफेडीसाठी २४ महिन्यांच्या कालावधीचा पर्याय निवडला असेल व लगेचच सुपूर्दनाम्याद्वारे संस्थेच्या मालमत्तेचा ताबा मागितला असेल, तर अशावेळी राज्य बँक सदर २४ महिन्यांच्या कालावधीत संस्था भाडेत्वावर दिली असे गृहित धरून उत्पादन चालू असलेल्या संस्थांसाठी तडजोड रकमेच्या मासिक हप्त्यावर ८% तर उत्पादन बंद असलेल्या संस्थांसाठी तडजोड रकमेच्या मासिक हप्त्यावर ४% याप्रमाणे खालील सुत्रानुसार भाडे रक्कम व तडजोड रकमेच्या व्याजासहच्या मासिक हप्त्यांसह नियमितपणे राज्य बँकेकडे आदा करावे लागेल.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

सदर कालावधीसाठी मासिक हप्त्या काढण्याची पध्दत पुढीलप्रमाणे.

- १) ७५% तडजोड रक्कम - - - - - (A)
- २) तडजोड रक्कमेचा मासिक हप्त्या - - - - - (B) = A / २४
- ३) मासिक हप्त्या भरणा केलेल्या तारखेपर्यंत तडजोड रक्कमेच्या येणेबाकीवरील व्याज - - - - - (C)
- ४) उत्पादन चालू असलेल्या संस्थांसाठी मासिक हप्त्यावर भाडे म्हणून ८% प्रमाणे परतावा - - - - - (D) = B x 8%
- ५) उत्पादन बंद असलेल्या संस्थांसाठी मासिक हप्त्यावर भाडे म्हणून ४% प्रमाणे परतावा - - - - - (E) = B x 4%
- ६) एकूण मासिक हप्त्या - - - - - (F) = B+C+(D किंवा E)

उपरोक्तप्रमाणे एकूण मासिक हप्त्याच्या रक्कमेपैकी (इ) फक्त तडजोड रक्कमेच्या मासिक हप्त्याची रक्कम (B) एकरकमी परतफेड योजनेनुसार येणाऱ्या तडजोड रक्कमेत समायोजन करण्यात येईल. तसेच उर्वरित रक्कम डमुद्दा क्र. ३ नुसार तडजोड रक्कमेच्या येणेबाकी वरील व्याज (C) व मुद्दा क्र. ४ किंवा ५ नुसार तडजोड रक्कमेच्या मासिक हप्त्यावरील ८% किंवा ४% प्रमाणे येणारी परतावा रक्कम (D) किंवा (E)] योजनेतील तरतूदीनुसार मिळणाऱ्या सबलतीच्या रक्कमेत समायोजित करण्यात येईल.

९. एकरकमी परतफेडीचे इतर निकष :

- अ) योजनेत सहभागी झालेनंतर एकूण तडजोड रक्कमेच्या ५०% रक्कमेचा व्याजासह नियमित भरणा केल्यानंतर कर्जदार पुढील काही हप्ते भरू शकला नाही, तद्नंतर पुन्हा कर्जदाराने योजनेचा लाभ घेणेसाठी विनंती केली तर उर्वरित येणेबाकीसाठी थकीत कालावधी पुन्हा वाढवून देण्यात येईल. तथापि सदर येणेबाकीसाठी नियमित योजनेसाठीचा दर १०% व भाडेतत्वावरील योजनेसाठीचा दर (संस्थेला दिलेल्या विविध कर्जांच्या नियमित व्याजदरांपैकी कमाल व्याजदराच्या १% कमी व्याजदर) या व्याजदरा व्यतिरिक्त द.सा.द.शे. २% प्रमाणे व्याज आकारणी होईल. अशाप्रकारे दंडव्याजासह रक्कम भरण्यासाठी जास्तीत जास्त १२ महिन्यांची मुदतवाढ देण्याचे अधिकार मा. प्रशासकांना राहतील. मात्र नियमित कालावधीत योजनेच्या लाभधारकाने ५०% पेक्षा कमी रक्कमेचा भरणा केला असल्यास त्यांचा योजनेतील सहभाग रद्द होईल.
- ब) या योजनेचा परतफेडीच्या मुळ २४ महिन्यांच्या कालावधीसह कमाल ३६ महिन्यापेक्षा जास्त वाढविला जाणार नाही.
- क) अर्जदाराने तडजोड रक्कमेचा सलग ३ मासिक हप्त्यात भरणा न केल्यास, अर्जदारास दिलेली सबलत कोणत्याही पूर्वसुचनेशिवाय रद्द करून त्यांनी यापूर्वी भरणा केलेली सर्व रक्कम प्रथम थकीत व्याजापोटी व नंतर मुद्दलापोटी वसूल करून नियमित व्याजासह व इतर सर्व खर्चासह सर्व येणे रक्कम वसूल करण्याचा अधिकार बँकेस राहिल.

१०. बँकेचा अधिकार :

१. कर्जदाराने या एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेतर्गत करावयाच्या अर्जासोबत, प्रस्ताव सादर केलेल्या तारखे अखेरील लेजर बॅलन्सच्या (नोंदविलेल्या व्याजा व्यतिरिक्त मुद्दल + इतर व्याज) किमान १०% रक्कम भरणा केल्यानंतरच प्रस्तावाची छाननी केली जाईल.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

- II. या योजने अंतर्गत प्राप्त अर्जाच्या छाननी नंतर तडजोड प्रस्ताव मंजूर / नामंजूर करण्याचे सर्व अधिकार बँकेस राहतील.
- III. एन.पी.ए.ची तारीख, वर्गवारी व रक्कम बँकेच्या दफ्तराप्रमाणे व लेखापरिक्षकांनी प्रमाणित केल्याप्रमाणे निश्चित करण्यात येईल.
- IV. कर्ज परतफेडीसंबंधी बाबींमधील वाद महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० चे कलम ९१ अंतर्गत सोडविण्याची तरतूद आहे. त्याप्रमाणे सदर योजनेचा लाभ देणेचे अनुषंगाने अगर तडजोड रकमेबाबत काही वाद निर्माण झाल्यास त्याबाबत निर्णय घेणेचे सर्व अधिकार बँकेस राहतील.
- V. तडजोड रकमेचा भरणा कर्जदारांना बँकेच्या तारणातील मालमत्ता विक्री करून करता येणार नाही. तसेच परतफेडीसाठी राज्य बँकेतून कर्ज मंजूर केले जाणार नाही.
- VI. कोणत्याही स्थितीत भाडेकरू अथवा भाडेकरू संस्थेने तडजोड तारखेपर्यंत भाड्यापोटी भरणा केलेली रक्कम परत केली जाणार नाही.
- VII. भाडेतत्वावर चालविण्यास दिलेल्या संस्थेने एकरकमी परतफेडीचा प्रस्ताव सादर करताना कर्जदार कारखान्याचा संचालक मंडळ ठरावासह भाडेकरूचे संमती पत्र सादर करावे लागेल.
- VIII. जोपर्यंत संपूर्ण तडजोड रकमेची परतफेड होत नाही. तोपर्यंत संस्थेच्या मालमत्तेवरील राज्य बँकेचा हक्क / बोजा कमी केला जाणार नाही.
- IX. संस्थेने संपूर्ण व्याजासह तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर संस्थेची मालमत्ता प्राधिकृत अधिकाऱ्यामार्फत सुपूर्दनाम्याद्वारे संस्था व्यवस्थापनाकडे सुपूर्द करण्यात येईल.
- X. संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर संस्थेविरुद्ध सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई चालू असेल तर सदरची कारवाई रद्द होईल.
- XI. संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर संस्था राज्य बँकेमार्फत भाडेतत्वावर चालविण्यास दिली असेल तर सदरचा करार संपुष्टात येईल.
- XII. संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर संस्थेने बँकेविरुद्ध अथवा बँकेने वसुलीच्या कारणास्तव संस्थेविरुद्ध न्यायालयात दावे दाखल केले असल्यास सदरचे दावे विनाशर्त मागे घ्यावेत.
- XIII. संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर राज्य बँक संस्थेच्या मालमत्तेवरील हक्कसोड करून बोजा कमी करून देईल. तदनंतर संस्थेच्या भाडेकरार अथवा कोणतेही करारात राज्य बँक सहभागी होणार नाही.
- XIV. सदर योजनेंतर्गत कर्जखाते बंद झाल्यानंतर संबंधित संस्था / वैयक्तिक कर्जदारास वा कर्जदार संस्थेच्या कोणत्याही संचालकास अथवा सदर संचालक इतर कोणत्याही संस्थेवर संचालक म्हणून असल्यास त्या संस्थेस नव्याने कर्ज मिळणार नाही. तसेच त्यांना बँकेतील कोणत्याही कर्जास जामीन राहता येणार नाही.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

परिशिष्ट 'इ'

निर्लेखनाचा तपशील

एकरकमी परतफेड योजना-२०२० व २०२१ अंतर्गतच्या तरतुदीनुसार तडजोड रक्कमेचा भरणा केल्यानंतर सबलतीची व्याजासह येणेबाकी निर्लेखित करण्यासाठी दिनांक ०८ सप्टेंबर, २०२१ रोजीच्या मा.प्रशासक सभेतील ठराव क्र.२५ नुसार शिफारस केलेल्या संस्था / वैयक्तिक कर्जदारांची यादी.

एकरकमी परतफेड योजना -२०२० व २०२१ अंतर्गतच्या सबलतीच्या रकमेचे निर्लेखन :

(₹ लाखात)

अ. क्र.	कर्जदाराचे नांव	मंजूरी तारीख	३१ मार्च, २०२१ ची येणेबाकी			तडजोड रक्कम	सबलतीची रक्कम	बसुल तडजोड रक्कम	निर्लेखित करावयाची सबलतीची रक्कम			
			मुद्दल	व्याज	एकूण				मुद्दल	एनपीए व्याज	नोंदविलेले व्याज	एकूण
	तडजोड रक्कमेचा १००% भरणा केलेले कर्जदार											
	एकरकमी परतफेड योजना-२०२०											
	प्रभादेवी शाखा											
१	टी.एस.राऊत	३१.०३.१९	०.६३	०.०१	०.६४	०.५८	०.०६	०.५८	०.०५	०.००	०.०१	०.०६
	मुलुंड शाखा											
२	शिला गोपालन	३१.०३.१९	४.१६	३.३५	७.५१	६.९४	०.५७	६.९४	०.००	०.००	०.५७	०.५७
	शिवाजीपार्क शाखा											
३	बी.एस. देशवाल	०७.०६.२१	२.४१	१.०३	३.४४	२.०२	१.४४	२.०२	०.००	०.५१	०.९३	१.४४
	गोरगाव शाखा											
४	मोईनुद्दीन अन्वर सैय्यद	१५.०५.२१	१.१७	१.५५	२.७२	१.४२	१.३०	१.४२	०.००	०.००	१.३०	१.३०
	एकरकमी परतफेड योजना-२०२१											
	प्रा.का.औरंगाबाद											
५	संत एकनाथ ससाका लि., पैठण	०९.०८.२१	२५४.९८	१६७६.१७	१९३१.१५	१३८३.३०	५४७.८६	१३८३.३०	०.००	०.००	५४७.८६	५४७.८६
	एकूण		२६३.३५	१६८२.११	१९४५.४६	१३९४.२६	५५१.२३	१३९४.२६	०.०५	०.५१	५५०.६७	५५१.२३

टिप

- १) उपरोक्त ०१ संस्था व ०४ वैयक्तिक कर्जदार यांचेकडील मुद्दलापोटी १००% तरतूद करण्यात आली आहे.
- २) उपरोक्त ०१ संस्था व ०४ वैयक्तिक कर्जदार यांचेकडील ₹ ०.५१ लाख एन.पी.ए. व्याज ताळेबंदाच्या दोन्ही बाजूकडून कमी करावे लागेल.
- ३) उपरोक्त ०१ संस्था व ०४ वैयक्तिक कर्जदार यांचेकडील ₹ ५५०.६७ लाख नोंदविलेले व्याज कमी करावे लागेल उपरोक्त प्रमाणे निर्लेखन केल्यामुळे त्याचा नफा तोटा पत्रकावर कोणताही थेट परिणाम होणार नाही.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

Annexure 'F'

Proposed Amendments in Bye-laws of MSC Bank 2021

Subject	Bye-Law No.	Original Bye-law	Amendment to be made	Bye-law after amendment	Reason for Amendment
Name	1	The name of the Society is "The Maharashtra State Co-operative Apex Bank Ltd. (Incorporating the Vidarbha Co-operative Bank Ltd.) and (ii) its area of operation shall ordinarily be confined to the state of Maharashtra. Its Registered Office shall be at Sir Vitthaldas Thackersey Smruti Bhavan, 9, Maharashtra Chamber of Commerce Lane, Fort, Mumbai- 400 001.	The name of the Society is "The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. (Incorporating the Vidarbha Co-operative Bank Ltd.) and its area of operation shall ordinarily be confined to the state of Maharashtra. Its Registered Office shall be at Sir Vitthaldas Thackersey Smruti Bhavan, 9, Maharashtra Chamber of Commerce Lane, Fort, Mumbai- 400 001.	The name of the Society is "The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. (Incorporating the Vidarbha Co-operative Bank Ltd.) and (ii) its area of operation shall ordinarily be confined to the state of Maharashtra. Its Registered Office shall be at Sir Vitthaldas Thackersey Smruti Bhavan, 9, Maharashtra Chamber of Commerce Lane, Fort, Mumbai- 400 001.	In response to bank's letter dated 20 March, 2020 for proposal of change of name, the RBI vide letter dated 10 th June 2021, has refused the amendment and advised Bank to take necessary action for rectifying Bank's name as registered with Hon. Commissioner for Co-operation & RCS Pune, in line with the name appearing in the Banking license.
	2 (c) (i)	"BYE-LAWS" means the bye-laws of The Maharashtra State Co-operative Apex Bank Ltd.	" B Y E - L A W S " means the bye-laws of The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.	"BYE-LAWS" means the bye-laws of The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.	In response to bank's letter dated 20 March, 2020 for proposal of change of name, the RBI vide letter dated 10 th June 2021, refused the amendment and advised the Bank to take necessary action for rectifying Bank's name as registered with Hon. Commissioner for Co-operation & RCS Pune, in line with the name appearing in the Banking license.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

बँकेच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेस उपस्थित राहणेबाबत ठरावाचा नमुना

दिनांक _____ रोजी झालेल्या सभेतील मंजूर ठराव क्र. _____ ची प्रत.

विषय : दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई बँकेच्या दिनांक २९ सप्टेंबर, २०२१ रोजी होणाऱ्या ११० व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत आमच्या संस्थेच्यावतीने ऑनलाईन पध्दतीने होणाऱ्या सभेत भाग घेण्याचा व मतदानाचा अधिकार देण्याबाबत.

ठरावक्र : ठराव करण्यात येतो की, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई या बँकेच्या दिनांक २९ सप्टेंबर, २०२१ रोजी होणाऱ्या ११० व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत संस्थेच्या वतीने ऑनलाईन पध्दतीने होणाऱ्या सभेस हजर राहण्यास, सभेच्या कामकाजात भाग घेण्यास व मतदान करण्याचे अधिकार श्री / श्रीमती _____ यांना देण्यात आला आहे.

सदर पदाधिकार्यांची माहिती खालीलप्रमाणे.

श्री / श्रीमती _____ यांचा

- १) ई-मेल आय.डी. _____
- २) मोबाईल क्रमांक _____

सुचक _____

अनुमोदक _____

ठराव सर्वानुमते मंजूर

संस्थेचे सील / शिक्का

संस्थेचा नोंदणी क्रमांक / तारीख :

संस्थेचा ई-मेल आय.डी. _____

संस्थेचे पॅनकार्ड नंबर _____

टिप : ठरावाचा नमुना संस्थेचा छापील पत्ता असलेल्या पत्रावर देणे.

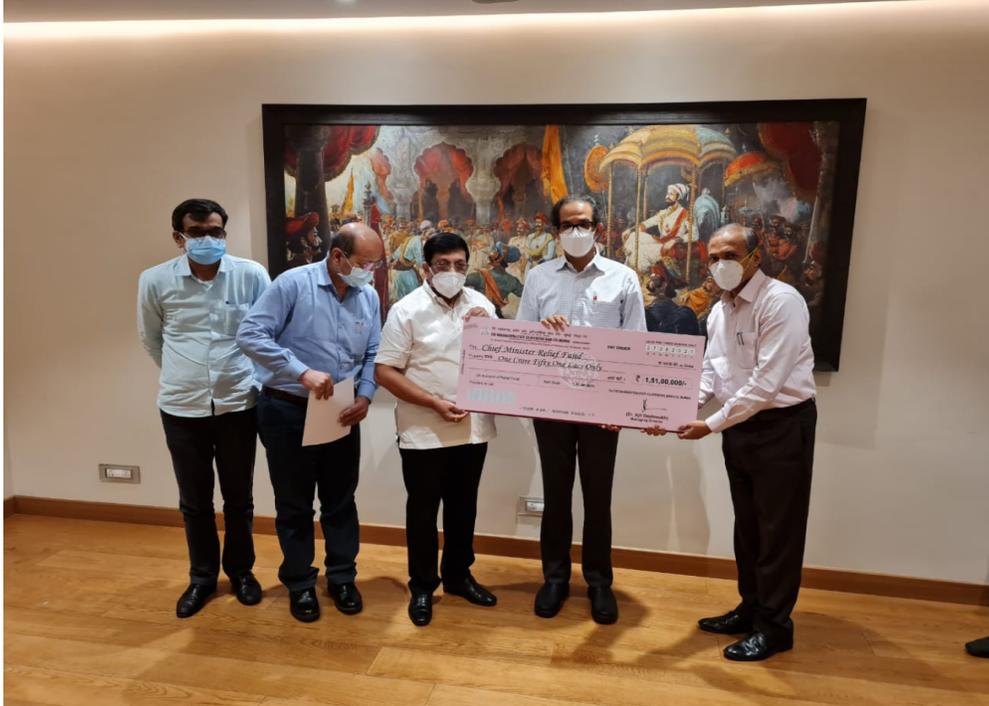

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि. सम्मिलित)

राज्य बँक – सक्षम बँक

अ. क्र.	तपशील	रिझर्व्ह / राष्ट्रीय बँकेनुसार आदर्श प्रमाण	बँकेने राखलेले प्रमाण दि. ३१ मार्च २०२०	बँकेने राखलेले प्रमाण दि. ३१ मार्च २०२१	वाढ / घट	निष्कर्ष
१	भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (सीआरएआर)	९.००%	१३.११%	१४.३४%	१.२३%	अति उत्तम
२	नक्त मुल्य (नेटवर्थ)	किमान ₹ १.०० लाख	₹ २,२८२ कोटी	₹ २,७०३ कोटी	₹ ४२१ कोटी	अति उत्तम
३	नेटवर्थचे सरासरी खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	किमान ४.००%	७.७४%	८.१५%	०.४१%	अति उत्तम
४	यील्ड ऑन असेट्स	जादा तेवढा चांगला	८.५२%	६.८३%	(-) १.६९%	उत्तम
५	कॉस्ट ऑफ फंड	कमी तेवढा चांगला	५.५१%	४.१०%	(-) १.४१%	उत्तम
६	नेट इंटररेस्ट मार्जिन	३.००%	३.०१%	२.७३%	(-) ०.२८%	उत्तम
७	प्रोव्हिजन टू कव्हरेज रेशी	७०.००%	१००.००%	९०.७६%	(-) ९.२४%	अति उत्तम
८	व्यवस्थापन खर्च	१.५०%	०.६८%	०.६२%	(-) ०.०६%	अति उत्तम
९	प्रती कर्मचारी व्यवहार	जादा तेवढा चांगला	₹ ४३ कोटी	₹ ५२ कोटी	₹ ९ कोटी	अति उत्तम
१०	ग्रॉस एनपीए	१०.००%	१०.८०%	११.६४%	०.८४%	मयदित आहे
११	नेट एनपीए	५.००%	०.००%	१.२०%	१.२०%	उत्तम
१२	सी.डी. रेशी	७०.००%	७१.००%	७४.००%	३.००%	उत्तम

दिनांक २७.०८.२०२१ रोजी मुख्यमंत्र्यांच्या वर्षा निवासस्थानी झालेल्या छोटेश्यानी समारंभात मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीला रुपये १ कोटी ५१ लाखांचा निधी राज्य बँकेमार्फत देण्यात आला. बँकेचे प्रशासक श्री.विद्याधर अनास्कर यांनी हा धनादेश मा.मुख्यमंत्री श्री.उध्दवजी ठाकरे यांच्याकडे सुपूर्द केला. त्यावेळी बँकेचे व्यवस्थापकीय संचालक डॉ.अजित देशमुख, सरव्यवस्थापक श्री.दिलीप दिघे आणि श्री.अनंत भुईभार उपस्थित होते.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

शेडयुल्ड बँक

सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९
दूरध्वनी क्रमांक : ०२२ - २२८७ ६०२० / २२८० ०५०० फॅक्स : ०२२ - २२८३ ०८२९ / २२०३ २४८४

Email : mds@mscbank.com | Website: www.mscbank.com

सहकारी संस्थांचे पालकत्व स्वीकारलेली शिखर संस्था